Maailman lähetyspäivä s. 10

Louis ja Zélie Martin – pyhäksi julistettu aviopari s. 12

15 väitettä Vatikaanin II kirkolliskokouksesta s. 14

Paavin vierailu Tallinnassa kokosi tuhansia uskovia s. 6-9

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 10 • 12.10.2018

Paavi hurmasi Tallinnassa

s. 8

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • På svenska • In English • Ohjelmat

TOIMITUKSELTA

Pääkirjoitus

Valittuna oleminen on vastuun kantamista

Paavi päätti Baltian vierailunsa Tallinnaan, jossa hän, ikään kuin päätössanoinaan, muistutti virolaisia, ja meitä kaikkia, siitä, että tervehenkinen ylpeys oman maan ja kansan aikaansaannoksista, omasta kulttuurista ja identiteetistä, omasta vapaudesta on täysin hyväksyttävää. Hän ei kuitenkaan päästänyt – totutusti – ketään helpolla. Ei "valittuna oleminen" ole mitään laakereilla lepäämistä, ulkopuolisilta vaikutteilta sulkeutumista ja omaan napaan tuijottamista.

Päinvastoin "valittuna oleminen" edellyttää sitä, että oman asemansa ymmärtää lahjana, etuoikeutena, joka ei ole tarkoitettu piiloteltavaksi vaan jaettavaksi. Siksi paavi kutsui saarnassaan virolaisia (Viron katolilaisia) – ja meitä kaikkia – menemään ulos pappeina, läheisinä, hän kutsui meitä elämään ja toimimaan pyhänä kansana, ei yksilöinä, ja tarjoamaan auttavaa kättämme. Hän kutsui meidät pyhälle vuorelle, jotta sydämemme heräisi ja me voisimme todella oppia olemaan vapaita, ottamaan vastaan hyvyyttä ja toimimaan oikein "valittuina". Paavi muistutti, ettemme me voi tyytyä ajatukseen, että asiat kyllä järjestyvät, että joku ne hoitaa, vaan meidän on itse toimittava niiden järjestämiseksi. "Emme voi ajatella, että joku muu pysähtyy auttamaan... Meidän on tarjottava auttava käsi, koska he [autettavat] kantavat Jumalan kuvaa."

On kysyttävä, mistä se hyvyys tulee maailmaan, jos me emme tee hyviä tekoja, jos me emme välitä vaikuttaa asioihin ja päätöksiin? Tämä on tärkeä kysymys erityisesti tänä aikana, jolloin katolista kirkkoa tarkastellaan poikkeuksellisen tarkkojen ja ikävä kyllä monesti myös vihamielisten suurennuslasien läpi.

Syytä siihen tietenkin on, mutta kaikkein eniten syytä siihen on meillä tavallisilla katolilaisilla. Meidän itsemme tulisi tehdä kaikkemme, että kirkon ilmapiiri puhdistuisi, että hyväksikäyttöskandaali ja sen johdannaiset hoidettaisiin tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti, jotta mahdollisimman pian kirkko voisi jatkaa täysin voimin työtä siinä tarkoituksessa, jota varten se varsinaisesti on olemassa.

Juuri tästä kirkon varsinaisesta tehtävästä oli kysymys, kun paavi vieraili Baltiassa. Siellä hän julisti evankeliumia, vahvisti veljiä ja kaikkia kirkon uskovia. Siellä hän loi luottamusta ja toi toivoa tulevasta. Siksi se tuntui niin sopivalta; kirkko tuntui taas kirkolta. Valittuna oleminen ei ole laiskottelua, vaan tekoja, vastuun kantamista.

M. Tervaportti

Ajankohtaista

Sopimus Vatikaanin ja Kiinan välillä

Pyhä istuin ja Kiinan kansantasavalta solmivat 22.9.2018 historiallisen "väliaikaisen" sopimuksen koskien piispojen nimittämistä; sopimusta edelsivät pitkät neuvottelut eikä sen tarkkaa sisältöä ole julkistettu.

Sopimuksen yhteydessä ilmoitettiin, että paavi Franciscus on vapauttanut ekskommunikaatiosta viimeiset seitsemän ilman paavin mandaattia vihittyä Kiinan "virallisen" katolisen kirkon piispaa ja he ovat nyt kirkon täydessä yhteydessä. Paavi Franciscus perusti myös Kiinaan uuden Chengden hiippakunnan.

Dialogia Kiinan viranomaisten kanssa on käyty jo Johannes Paavali II:n ja Benedictus XVI:n aikana.

Kiinassa paavin kanssa täydessä yhteydessä oleva katolinen kirkko on joutunut toimimaan maanalaisena; osa Kiinan viranomaisten tunnustaman katolisen kirkon ("Kiinan katolinen patrioottinen yhdistys") piispoista on ollut myös Vatikaanin tunnustamia, osa ei.

Uutinen sopimuksesta herätti sekä myönteisen toiveikasta palautetta että voimakasta kritiikkiä, ottaen huomioon viimeaikaiset uskonnonvapauden loukkaukset Kiinassa ja maanalaisena toimineen katolisen kirkon kärsimykset. Paavi Franciscuksen "Viesti Kiinan katolilaisille ja koko kirkolle" (26.9.2018) huomioi nämä jännitteet. "Tämän prosessin kautta Pyhä istuin on toivonut ja jatkuvasti toivoo ainoastaan saavuttavansa kirkon varsinaiset hengelliset ja pastoraaliset päämäärät eli tukea ja edistää evankeliumin julistamista ja palauttaa ja säilyttää Kiinan katolisen yhteisön täyden ja näkyvän ykseyden."

KATT/VIS

Apuraha katolisen teologian opiskelijoille

Helsingin hiippakunta julistaa haettavaksi apurahoja teologian opintoja varten jossakin paavillisessa tai muussa katolisessa yliopistossa tai katolisessa teologisessa tiedekunnassa opiskeleville katolisen kirkon jäsenille. Apurahaa voi anoa täyttämällä ja palauttamalla Helsingin hiippakunnan kuuriaan hakemus, jonka voi saada kuuriasta osoitteesta Rehbinderintie 21, 00150 Helsinki.

Hakijan on anomuksessa selitettävä, miksi ja missä laajuudessa hän opiskelee katolista teologiaa sekä miten hän näkee opintojensa mahdollisesti tukevan katolisen kirkon työtä Suomessa. Anomukseen on lisäksi liitettävä lyhyt curriculum vitae sekä yhden tai kahden suosittelijan antama lausunto (suomeksi, ruotsiksi, englanniksi tai italiaksi). Helsingin piispa päättää apurahan saajista noin yhden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä. Lisätietoja: hiippakunta@katolinen.fi.

Katolinen kirkko Suomessa

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2018
81. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

nro	dl	ilmestyy
11	29.10.	9.11.
12	3.12.	14.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen 1 B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470

Katolisella tiedotuskeskuksella ei enää ole fax-numeroa. Katolsk informationstjänst har inget fax-nummer längre. The Catholic Information Centre has no fax number any more.

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa. Vuonna 2018 vuosikerran hinta 44 e, ulkomaille 49 e. / Utkommer med 12 nummer årligen. 2018: prenumeration 44 e, till utlandet 49 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

YMPÄRISTÖMERKKI MILJÖMÄRKT
4041 0895
Painotuote

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset ja ilmoitukset / Addressförändringar och annonser
info@katolinen.fi

Sisällys

2 Pääkirjoitus

3 Uutisia ja ajankohtaista

4 Ajankohtaista

5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti

6 Paavi Franciscuksen saarna messussa Tallinnan Vapaudenaukiolla

7 Paavin ekumeeninen nuorten tapaaminen Kaarlin kirkossa

8 Paavi Tallinnassa – Mu süda, ärka üles! – Herää, sydämeni!

10 Paavi Franciscuksen viesti Maailman lähetyspäivää varten 2018

11 Maailman lähetyspäivä – 21.10.2018

12 Louis ja Zélie Martin – pyhäksi julistettu aviopari

13 Tämän takia rakastan sinua, Teresa III

14 15 väitettä Vatikaanin II kirkolliskokouksesta

16 Fransiskaanien kolmannen sääntökunnan alkuperästä

18 Kohtaamisen kauneus — rakkauden lähetysveli Andrew

19 Uutta katolista kirjallisuutta suomeksi

20 Språkregimen och subkulturer i katolska kyrkan i Finland 20

Mennyttä aikaa muistellen – Rauni Vornanen kertoo

21 Ilmoituksia

22 Seurakunnat ja ohjelmat

24 Caritas kuulumisia – Naisten ammattikoulutus luo toivoa pakolaisleireillä

Kannen kuva: Suomalaisnuoria paavinmessussa Tallinnan Vapaudenaukiolla. Kuva: Marko Tervaportti

Uutisia ja ajankohtaista

Paavi kehottaa rukoilemaan päivittäin ruusukkoa lokakuussa

Paavi Franciscus on pyytänyt uskovia kaikkialla maailmassa rukoilemaan lokakuun ajan joka päivä ruusukkorukouksen. Paavi kehottaa myös pyytämään Neitsyt Mariaa ja pyhää arkkienkeli Mikaelia suojelemaan kirkkoa paholaiselta, joka pyrkii jakamaan kristillistä yhteisöä.

Paavi suosittelee lausumaan ruusukkorukouksen jälkeen kaksi rukousta. Niistä ensimmäinen on perinteinen Neitsyt Marialle osoitettu "Sub tuum praesidium" -rukous:

Sinun turviisi pakenemme, pyhä Jumalansynnyttäjä, älä hylkää rukouksiamme hädässä, vaan vapauta meidät aina kaikista vaaroista, kunniakas ja siunattu Neitsyt.

Toinen on rukous arkkienkeli Mikaelille:

Pyhä Mikael, arkkienkeli, puolusta meitä taistelussa ja ole suojanamme paholaisen juonia ja pahuutta vastaan. Nöyrästi rukoilemme: ojentakoon Jumala häntä. Ja sinä, taivaan joukkojen päämies, syökse Jumalan voimalla helvettiin saatana ja muut pahat henget, jotka kiertelevät maailmaa sielujen kadotukseksi.

KATT/VIS

Kardinaali Arborelius vieraili Helsingissä

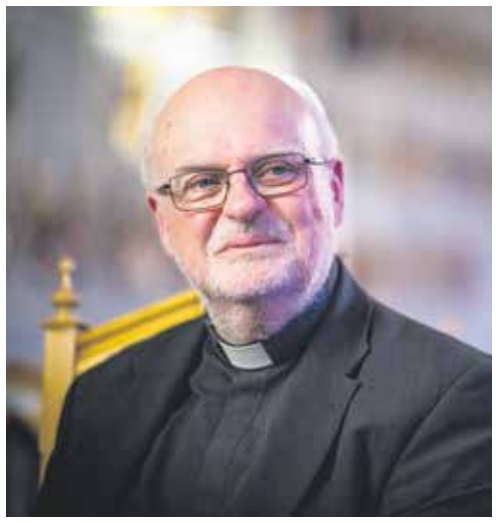

Tukholman katolinen piispa ja Pohjoismaiden historian ensimmäinen kardinaali Anders Arborelius OCD piti perjantaina 21.9. historiallisen luennon Helsingin Ritarihuoneella. Academicum Catholicumin järjestämän esitelmän aiheena oli *Jesus, Pope Francis, and the Secular North.* Luento on myös Youtubessa.

Paikalle tuli toistasataa kuulijaa, joiden joukossa oli katolilaisten lisäksi muidenkin kirkkokuntien edustajia sekä kymmeniä eurooppalaisia aatelisia. Paikalle saapuivat myös Kroatian suurlähettiläs Josip Buljević sekä piispa Teemu Sippo SCJ. Luennon jälkeen kardinaali siirtyi Studium Catholicumiin, jossa järjestettiin ruotsinkielinen lehdistötilaisuus. Edustettuina olivat Fides-lehden lisäksi Kyrkpressen, Kotimaa, Uusi Tie ja Ortodoksiviesti.

Luennollaan kardinaali Arborelius totesi, että Pohjolassa aletaan jo elää jälkisekulaaria aikaa. Uskontoa kohtaan osoitetaan uutta kiinnostusta. Tällöin on tärkeää, että kristityillä on yhteinen ydinsanoma rakastavasta Jumalasta – se vastaa jokaisen ihmisen kaipuuseen tulla rakastetuksi ehdoitta – sekä Kristuksesta, Vapahtajasta. Kardinaali kertoi hyvistä ekumeenisista suhteista helluntailaisiin, mutta myös Ruotsin kirkkoon, jolta katolinen kirkko Ruotsissa lainaa yli sataa kirkkorakennusta. Vaikka opissa ja etiikassa on eroja, yhteiskunnallisten kysymysten ja hengellisyyden alalla on paljon yhteistä.

Hyväksikäyttöskandaaleista kardinaali totesi, että kirkko on nyt puhdistumisprosessissa, joka saattaa kestää vielä pitkään. Hän toivoi, että löydettäisiin jälleen paavin merkitys ykseyden merkkinä: on paljon helpompi hajottaa kuin rakentaa ykseyttä. Tavatessaan kardinaaleja ja piispoja yksityisesti paavi Franciscus on ollut helposti lähestyttävä. Kerran – osoitettuaan ensin, missä on vessa – paavi totesi: ”Nyt saatte sanoa mitä tahansa, vaikka kritisoida paavia – mutta vain täällä!”

Palautteen ja yleisen tunnelman perusteella sekä luento että lehdistötilaisuus olivat erittäin onnistuneita. Erityiset kiitokset ritarihuonekamreeri Johan von Knorringille ovien avaamisesta AC:lle.

KATT / Emil Anton

KATT on Helsingin kirjamessuilla osastolla 7b105. Toimisto on kiinni kirjamessujen ajan. Tervetuloa!

Ajankohtaista – Uutisia

Uusi diakoni hiippakuntaan

Helsingin hiippakunta sai lauantaina 22.9.2018 uuden diakonin, kun piispa **Teemu Sippo SCJ** vihki diakoniksi hiippakunnan pappiskandidaatin **Eze Charles Nwokon** Pyhän Henrikin katedraalissa. Juhlallisessa messussa oli mukana runsaasti papistoa Suomesta ja muualtakin maailmalta samoin kuin uuden diakonin sukulaisia, ystäviä ja seurakuntalaisia. Messun jälkeen vastavihittyä juhlittiin seurakuntasalissa runsain tarjoomuksin.

Vihkimysmessu oli kaunis, ja siinä yhdistyivät monet perinteiset liturgiset elementit myös siksi, että ulkomaisten vieraiden takia tietyt messun osat, varsinkin eukaristinen rukous, rukoiltiin latinaksi.

Piispa on nimittänyt uuden diakonin vihkimispäivästä alkaen palvelemaan kirkkoa diakonina Turun Pyhän Birgitan

ja autuaan Hemmingin seurakunnassa. Opintojensa päätyttyä Eze Charles Nwoko on tähän asti toiminut Jyväskylän Pyhän Olavin seurakunnassa.

Vain muutama päivä vihkimyksensä jälkeen diakoni Eze Charles sai harvinaisen kunnian palvella diakonina Tallinnan Vapaudenaukiolla vietetyssä paavinmessussa. Messuun osallistui muutenkin Suomesta satoja seurakuntalaisia ja kymmeniä pappeja. Myös piispamme sai kunnian olla yksi neljästä paavin kanssa alttarilla konselebroineesta piispasta.

KATT

Nuorisosynodi alkoi

Vatikaanissa on parhaillaan käynnissä piispainsynodin XV varsinainen yleiskokous, jonka avajaisistunto oli 3.10. ja joka päättyy 28.10.2018. Synodiin osallistuu paavin lisäksi virkansa puolesta tai omien alueittensa edustajina kymmeniä kardinaaleja, arkkipiispoja ja piispoja, pappeja ja sisaria sekä paavin erikseen nimittämiä jäseniä. Heistä osa on maallikkoja, myös nuoria; joukossa on myös muiden kirkkojen ja kirkollisten yhteisöjen edustajia. Yhteensä osallistujia on toista sataa.

Synodin teema on "Nuoret – usko ja kutsumuksen etsiminen". Tätä synodia varten tehtiin kaikissa paikalliskirkoissa kysely, johon saatuja vastauksia käytettiin sitten apuna piispainsynodin sihteeristössä, kun valmisteltiin synodin työskentelyn pohjaksi koostettua työasiakirjaa *(instrumentum laboris)*. Synodin aloittaa omien paikalliskirkkojen tilanteen esittely ja kokemustenvaihto. Johtopäätökset ja teemat näistä keskusteluista *(post disceptationem)* siirtyvät lopulta pienryhmien *(circuli minores)* käsittelyyn. Pienryhmien suosituksia *(propositiones)* tuodaan taas täysistunnon käsittelyyn, kunnes niistä lopulta äänestetään vahvistaen tai hyläten ne. Samoin äänestetään alkuperäisen asiakirjaluonnoksen kohdista. Näin saadaan aikaan loppuasiakirja, jonka synodi lopulta luovuttaa paaville.

Yleensä synodien päätyttyä paavi on tutkinut huolellisesti synodin ehdotukset ja kirjoittanut niiden pohjalta, mutta ei niitä kaikkia välttämättä omaksuen, apostolisen kehotuskirjeen, joka sitten on julkaistu. Tänä kesänä paavi Franciscus kuitenkin muutti jo ennakolta piispainsynodia koskevia säädöksiä niin, että paavi voi niin halutessaan yksinkertaisesti vain hyväksyä synodin lopulliset ehdotukset ja siten tunnustaa niiden arvon opetusviran opetuksena ilman, että hän kirjoittaa niistä erikseen mitään.

KATT

Kutsu musiikin ystäville

Hiippakuntaamme on siunattu kasvulla. Toiminta seurakuntien yhteydessä monipuolistuu myös musiikin saralla.

Kutsun kaikki ne muusikot sekä musiikin harrastajat ottamaan yhteyttä, jotka ovat hiippakunnan yhteydessä millään tavoin, tai muuten vain musiikkitoiminnasta kiinnostuneita.

Toiminnan tarkoitus on vahvistaa seurakuntien musiikkielämää osallistumalla liturgian musiikkiosuuksiin sekä toteuttamalla konsertteja. Suunnitelmissa on myös musiikkileiritoimintaa sekä itsenäisesti että ekumeenisessa yhteistyössä. Myös musiikin opiskelu seurakunnan yhteydessä on tarkoitus tehdä mahdolliseksi. Yhteydenotto ei vielä sido, eikä velvoita ketään mihinkään toimintaan. Toimintaa toteutetaan sekä pienissä ryhmissä että suuremmalla kokoonpanolla. Kaikille kiinnostuneille pyrimme löytämään mahdollisuuksia osallistua oman harrastuneisuutensa ja osaamisensa tasolla. Kannustan sekä ammattimuusikoita että lapsia ja harrastajia rohkeasti ottamaan yhteyttä.

Osallistumme jouluna perhemessun musiikkiosuuksiin katedraaliseurakunnassa ja tavoite olisi toteuttaa konsertti Helsingissä keväällä 2019.

Tässä vaiheessa pyydän teiltä seuraavaa:

– välittäkää tietoa muusikko- ja musiikinharrastajatuttavillenne ja kannustakaa mukaan toimintaan, vähintäänkin ilmoittautumaan.

– ilmoittakaa itsenne ja lapsenne sähköpostilla: opetus@katolinen.fi ja kertokaa viestissänne musiikkiharrastuksestanne (instrumentti sekä taso suurin piirtein; harrastaja, ammattilainen tai ammattiopiskelija).

Osmo Vartiainen
Opetusjohtaja

McCarrickia koskeva tutkimus jatkuu

Pyhä istuin julkaisi 6.10.2018 paavin määräyksestä tiedotteen arkkipiispa McCarrickin tapauksesta. Syyskuussa 2017 New Yorkin arkkihiippakunta ilmoitti Pyhälle istuimelle, että Theodore McCarrickia vastaan oli esitetty syytös hyväksikäytöstä, joka oli tapahtunut 1970-luvulla. Paavi määräsi, että asia oli tutkittava; alustavan tutkimuksen teki New Yorkin arkkihiippakunta ja sen tulokset annettiin Uskonopin kongregaatiolle. Koska tutkimuksen kuluessa ilmeni vakavia seikkoja, paavi hyväksyi McCarrickin eron kardinaalikollegiosta, kielsi häneltä julkisen viranharjoituksen ja määräsi elämään rukouksessa ja katumuksessa. Pyhä istuin tiedottaa aikanaan McCarrick-tutkimuksen lopputuloksista. Paavi on päättänyt, että alustavan tutkimuksen tuloksiin liitetään tarkka tutkimus Pyhän istuimen osastojen arkistoissa olevasta dokumentaatiosta koskien McCarrickia, jotta varmistetaan kaikki asiaan liittyvät tosiseikat, sijoitetaan ne historialliseen kontekstiinsa ja arvioidaan niitä objektiivisesti.

"Pyhä istuin on tietoinen siitä, että tosiseikkojen ja olosuhteiden tutkimuksesta voi käydä ilmi, että oli tehty päätöksiä, jotka eivät vastaa nykyistä suhtautumistapaa. Mutta, kuten paavi Franciscus sanoi, 'seuraamme totuuden tietä, minne se johtaakin' (Philadelphia, 27. syyskuuta 2015). Hyväksikäyttöä ja sen peittelyä ei voi enää sietää ja erityiskohtelu piispoille, jotka ovat syyllistyneet hyväksikäyttöön tai peitelleet sitä, on klerikalismin muoto, jollainen ei koskaan enää ole hyväksyttävissä." Paavi kehottaa yhdistämään voimat taisteluun hyväksikäyttöä vastaan sekä kirkon sisällä että sen ulkopuolella; kuten jo aiemmin on tiedotettu, paavi on kutsunut piispainkokousten puheenjohtajat kokoukseen ensi helmikuussa.

KATT/VIS

Sunnuntait ja juhlapyhät

14.10. kirkkovuoden 28. sunnuntai (IV)
1L Viis. 7:7-11
Ps. 90:12-13, 14-15, 16-17. – vrt. 14
2L Hepr. 4:12-13
Ev. Mark. 10:17-30 tai Ev. Mark. 10:17-27

18.10. torstai, pyhä evankelista Luukas, juhla
1L 2. Tim. 4:10-17a
Ps. 145:10-11, 12-13ab, 17-18. – vrt. 12
Ev. Luuk. 10:1-9

21.10. kirkkovuoden 29. sunnuntai (I)
1L Jes. 53:10-11
Ps. 33:4-5, 18-19, 20+22. – 22
2L Hepr. 4:14-16
Ev. Mark. 10:35-45 tai Ev. Mark. 10:42-45

28.10. kirkkovuoden 30. sunnuntai (II)
1L Jer. 31:7-9
Ps. 126:1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6. – 3
2L Hepr. 5:1-6
Ev. Mark. 10:46-52

4.11. kirkkovuoden 31. sunnuntai, (III) KAIKKIEN PYHIEN JUHLA – PYHÄINPÄIVÄ, juhlapyhä
1L Ilm. 7:2-4, 9-14
Ps. 24:1-2, 3-4ab, 5-6. – vrt. 6
2L 1. Joh. 3:1-3
Ev. Matt. 5:1-12a

11.11. kirkkovuoden 32. sunnuntai (IV)
1L 1. Kun. 17:10-16
Ps. 146:6c-7, 8-9a, 9bc-10. – 1
2L Hepr. 9:24-28
Ev. Mark. 12:38-44 tai Ev. Mark. 12:41-44

Vuoropsalmien kertosäkeet

Kirkkovuoden 28. sunnuntai
Ravitse meitä armollasi, Herra, niin voimme iloita. (vrt. Ps. 90:14)

Kirkkovuoden 29. sunnuntai
Meidän apumme on Herran nimessä, hän on tehnyt taivaan ja maan. (vrt. Ps. 121:2)

Kirkkovuoden 30. sunnuntai
Minä olin avuton, ja Herra kuuli minua. (vrt. Ps. 34:7ab)

Kaikkien pyhien juhla
Tässä on kansa, joka etsii kasvojasi, Herra. (vrt. Ps. 24:6)

Kirkkovuoden 32. sunnuntai
Kun herään unesta, sinun läsnäolosi ravitsee minut. (Ps. 17:15b)

Piispan kalenteri

14.10.	Nuorten vahvistuksen sakramentti Pyhän Marian kirkossa klo 10
16.10.	Piispanneuvosto
17.10.	Messu karmeliittaluostarissa klo 10
25.10.	Hiippakunnan talousneuvosto
28.10.	Messu katedraalissa klo 11
29.10.	Johdantokurssi
6.-13.11.	Ekumeeninen pyhiinvaellus Italiassa

Muistakaa hiippakuntaa perinnönjaossanne

Hiippakuntamme jäsenmäärä on moninkertaistunut ja kansainvälistynyt. Tämä on rikkaus, mutta myös jatkuvasti kasvava kustannus. Hiippakunnan talous on alijäämäinen. Kehotamme teitä rukoilemaan hiippakunnan puolesta, mutta myös konkreettisesti auttamaan taloudellisesti. Meillä ei päinvastoin kuin kansankirkollamme ole oikeutta periä jäsenmaksua verotuksen yhteydessä. Yksi erinomainen tapa tukea kirkkoa on perinnönjakoa suunniteltaessa ottaa hiippakunta huomioon merkittävälläkin tavalla.
Hiippakunnan talousneuvosto

Katolinen kirkko Suomessa / Taloustoimisto TILINRO: FI37 2219 3800 004324

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Lokakuun 2018 rukouksen apostolaatin palsta

Lokakuussa meitä kutsutaan rukoilemaan sääntökuntalaisten puolesta. Kirkossamme on naisia ja miehiä, jotka ottavat todeksi evankeliset neuvot. Ne ovat ohjeita, jotka kutsuvat seuraamaan Kristusta naimattomana, köyhänä ja kuuliaisena. Näihin kolmeen ohjeeseen perustuvat luostarilupaukset. Nimitys sääntökunta johtuu kunkin veljes- ja sisarkunnan elämää ohjaavasta luostarisäännöstä. (Tiedätkö muuten, mihin sääntökuntiin kuuluvia sisaria ja veljiä meillä Helsingin hiippakunnassa on?)

Voimme tietysti kysellä, miksi on naisia ja miehiä, jotka haluavat elää eri tavoin kuin ihmiset normaalisti tässä maailmassa elävät? Vastaus on yllättävän yksinkertainen, mutta vaikea monille ihmisille. Se on rakkaus. Nykymaailmassa suurin osa ihmiskuntaa tarvitsee enemmän sydäntä kuin leipää. Me rukoilemme, että maailmassa olisi ihmisiä, joiden sydämet ovat täynnä rakkautta. Rakkauden kautta evankeliset neuvot yhdistävät harjoittajansa erikoisella tavalla kirkkoon ja sen salaisuuteen. Niinpä sääntökuntalaisten tulee pyhittää hengellinen elämänsä myös koko kirkon hyväksi. (*Lumen gentium*, 44)

Pyhä Franciscus Assisilainen, itsekin sääntökuntalainen, rukoili näin:

Vapahtajani,
tee minusta rauhasi välikappale,
niin että sinne, missä on vihaa, toisin rakkauden,
missä loukkausta, toisin anteeksiannon,
missä epäilystä, auttaisin uskoon,
missä epätoivoa, nostaisin luottamuksen,
missä pimeyttä, toisin Sinun valosi,
missä surua, virittäisin ilon ja lohdutuksen,
Niin että, oi Mestari,
en yrittäisi niin paljon etsiä lohdutusta kuin lohduttaa muita,
hakea ymmärrystä kuin ymmärtää toisia,
pyytää rakkautta kuin rakastaa muita,
sillä antaessaan saa,
kadottaessaan löytää,
unohtaessaan saa anteeksi
ja kuollessaan nousee iankaikkiseen elämään.

Sääntökuntalaisen kutsumus on hyvin kaunis. Meillä on suuri vastuu muistaa näitä ihmisiä rukouksissamme.

Pyhä Maria, rukoile puolestamme.

isä Stanisław Zawiłowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Lokakuu – *Yleinen*
- Rukoilkaamme sääntökuntalaisten puolesta, että he ponnistelisivat ollakseen läsnä köyhien, syrjittyjen ja vailla ääntä olevien keskuudessa.

Oktober – *Universell*
- Att kvinnor och män vigda till tjänst i kyrkan förnyar sin kallelse, att vara nära de fattiga, marginaliserade och de som inte kan göra sin röst hörd.

Marraskuu – *Lähetystyö*
- Rukoilkaamme rauhan puolesta, että rakkauden ja vuoropuhelun kieli aina voittaisi ristiriidan kielen.

November – *Evangelisationen*
- Att kärlek och dialog som medel alltid segrar över väpnade konflikter.

Paavi Baltiassa

Paavi Franciscuksen *saarna messussa Tallinnan Vapaudenaukiolla*

Kuunnellessamme ensimmäistä lukukappaletta, kertomusta juutalaisen kansan – nyt Egyptin orjuudesta vapautetun – tulosta Siinain vuorelle (2. Moos. 19:1), on mahdotonta olla ajattelematta teitä kansana. On mahdotonta olla ajattelematta koko Viron kansakuntaa ja kaikkia Baltian maita! Kuinka voisimme olla ajattelematta osuuttanne ”laulavassa vallankumouksessa” tai kahden miljoonan ihmisen ketjussa, joka ulottui täältä Vilnaan? Te tiedätte, mitä on kamppailla vapaudesta; te voitte samaistua tuohon kansaan. Meidän on siksi hyvä kuunnella, mitä Jumala sanoo Moosekselle, huomataksemme, mitä hän sanoo meille kansana.

Kansa, joka tuli Siinain vuorelle, oli jo nähnyt Jumalansa rakkauden, joka ilmeni ihmeissä ja voimallisissa merkeissä. He olivat kansa, joka oli tullut rakkauden liittoon, koska Jumala rakasti heitä ensin ja teki rakkautensa tiettäväksi heille. Heidän ei tarvinnut tehdä niin; Jumala haluaa rakkautemme olevan vapaata. Kun sanomme olevamme kristittyjä, kun omaksumme elämäntavan, teemme niin ilman painostusta, eikä se ole jonkinlaista vaihtokauppaa, jossa me pysymme uskollisina, jos Jumala pitää lupauksensa. Ensinnäkin tiedämme, että Jumalan lupaus ei ota meiltä mitään pois; pikemminkin se johtaa kaikkien inhimillisten toiveidemme täyttymykseen. Jotkut ihmiset ajattelevat olevansa vapaita, kun elävät ilman Jumalaa tai pitävät hänet käsivarren mitan päässä. He eivät tajua, että niin tehdessään he kulkevat tämän elämän kautta orpoina, vailla kotia, johon palata. ”He lakkaavat olemasta pyhiinvaeltajia ja muuttuvat harhailijoiksi, jotka kiertävät itsensä ympärillä saapumatta mihinkään” (*Evangelii gaudium,* 170).

Kuten kansa, joka lähti Egyptistä, meidän täytyy kuunnella ja etsiä. Näinä päivinä saatamme ajatella, että kansan vahvuutta mitataan muilla keinoin. Jotkut puhuvat kovalla äänellä, täynnä itsevarmuutta – vailla epäilystä tai epäröintiä. Toiset huutavat ja uhkailevat aseiden käytöllä, joukkojen lähettämisellä ja strategioiden toteuttamisella… Niin ne näyttävät vahvemmilta. Mutta se ei ole Jumalan tahdon ”etsimistä”, vaan vallan saavuttamista voidakseen hallita toisia. Tämän asenteen taustalla on etiikan torjunta ja siten Jumalan torjunta. Etiikka johtaa meidät Jumalan luo, ja Jumala pyytää vapaata ja sitoutunutta vastausta toisille ja ympäröivälle maailmalle, vastausta markkinakategorioiden ulkopuolella (vrt. sama, 57). Te ette saavuttaneet vapauttanne päätyäksenne kulutuksen, individualismin tai vallan ja hallinnan janon orjiksi.

Jumala tietää tarpeemme, ne, jotka me usein kätkemme omistushalujemme taakse. Hän tietää myös epävarmuuden, jonka yritämme voittaa vallan kautta. Juuri kuulemassamme evankeliumissa Jeesus rohkaisee meitä voittamaan janon sydämessämme tulemalla hänen luokseen. Hän voi antaa meille täyttymyksen elävän vetensä, puhtautensa, vastustamattoman voimansa yltäkylläisyydellä. Usko merkitsee sen tajuamista, että hän elää ja että hän rakastaa meitä; hän ei hylkää meitä, ja siksi hän kykenee puuttumaan salaperäisesti historiaamme. Hän tuo hyvää pahasta voimallaan ja äärettömällä luovuudellaan (sama, 278).

Autiomaassa Israelin kansalla oli kiusaus etsiä muita jumalia, palvoa kultaista vasikkaa, luottaa omaan voimaansa. Mutta Jumala kutsui heitä aina takaisin luokseen, ja he muistivat, mitä kuulivat ja näkivät vuorella. Tuon kansan lailla mekin tiedämme, että olemme valittu kansa, papillinen kansa, pyhä kansa (vrt. 2. Moos. 19:6; 1. Piet. 2:9). Henki muistuttaa meitä kaikesta tästä (vrt. Joh. 14:26).

Valittuna oleminen ei tarkoita poissulkevuutta tai lahkolaisuutta. Olemme pieni osa hiivaa, joka saa taikinan nousemaan; emme kätkeydy tai vetäydy tai pidä itseämme parempina tai puhtaampina. Kotka suojelee poikasiaan, kantaa ne korkeuksiin, kunnes ne kykenevät selviytymään itse. Silloin sen on pakotettava ne jättämään mukavuusalueensa. Se ravistelee niiden pesää, työntää ne ulkoilmaan, jossa niiden on levitettävä siipensä, ja se lentää niiden alapuolella suojellakseen niitä, estääkseen niitä loukkaamasta itseään. Tällainen Jumala on valittua kansaansa kohtaan; hän haluaa sen ”lähtevän” ja lentävän rohkeasti, tietäen, että yksin hän suojelee heitä aina. Meidän on jätettävä pelot taaksemme ja lähdettävä turvapaikoistamme, koska nykyään useimmat virolaiset eivät pidä itseään uskovina.

Menkää siis ulos pappeina, sillä sitä me olemme kasteen kautta. Menkää ulos rakentamaan suhteita Jumalan kanssa, mahdollistamaan niitä, rohkaisemaan rakastavaa kohtaamista hänen kanssaan, joka huutaa: ”Tulkaa minun luokseni!” (Matt. 11:28). Meidän täytyy näyttäytyä lähellä toisia olevina, kykenevinä mietiskelyyn, myötätuntoon ja valmiuteen viettää aikaa toisten kanssa niin usein kuin välttämätöntä. Tämä on ”rinnalla kulkemisen taitoa”. Sitä toteutetaan ”läheisyyden” parantavalla rytmillä, kunnioittavalla ja myötätuntoisella katseella, joka kykenee parantamaan, vapauttamaan ja rohkaisemaan kasvua kristillisessä elämässä (*Evangelii gaudium,* 169).

Todistakaa pyhänä kansana. Meillä voi olla kiusaus ajatella, että pyhyys on vain muutamia varten. Kuitenkin ”meidät kaikki on kutsuttu olemaan pyhiä, eläen rakkaudella ja tarjoten jokainen oman todistuksemme jokapäiväisissä toimissamme, missä sitten olemmekin” (*Gaudete et exsultate,* 14). Mutta niin kuin vesi autiomaassa ei ollut henkilökohtainen vaan yhteinen hyvä, niin kuin mannaa ei voitu varastoida, koska se pilaantui, niin myös eletty pyhyys laajenee, tulvii yli ja tekee hedelmälliseksi kaiken, mitä se koskettaa. Nykyään valitsemme pyhänä olemisen tukemalla yhteiskuntamme laitamia ja syrjäseutuja, missä hyvänsä veljemme ja sisaremme lojuvat maassa ja kokevat torjuntaa. Emme voi ajatella, että joku muu pysähtyy auttamaan tai että instituutioiden on ratkaistava nuo ongelmat. Meidän on kiinnitettävä katseemme noihin veljiin ja sisariin ja tarjottava auttava käsi, koska he kantavat Jumalan kuvaa, he ovat Jeesuksen Kristuksen lunastamia veljiämme ja sisariamme. Tätä on olla kristitty; tämä on päivästä päivään elettyä pyhyyttä (vrt. sama, 98).

Historiassanne olette näyttäneet ylpeytenne siitä, että olette virolaisia. Te laulatte sen sanoen: ”Virolainen olen ja virolaiseksi jään; on hyvä olla virolainen, virolaisia olemme.” Kuinka hyvä onkaan tuntea olevansa osa kansaa; kuinka hyvä onkaan olla itsenäinen ja vapaa. Menkäämme pyhälle vuorelle, Mooseksen vuorelle, Jeesuksen vuorelle. Pyytäkäämme häntä – kuten tämän vierailuni tunnuslause sanoo – herättämään sydämemme ja antamaan meille Hengen lahjan. Tällä tavalla, jokaisena historian hetkenä, voimme oppia, kuinka olla vapaita, kuinka ottaa vastaan hyvyys ja tuntea olevamme valittuja, kuinka antaa Jumalan kasvattaa, täällä Virossa ja koko maailmassa, pyhää kansakuntaansa, papillista kansaansa.

Franciscus

Paavi Baltiassa

Paavin ekumeeninen nuorten tapaaminen Kaarlin kirkossa

Tallinnan luterilaisessa Kaarlin kirkossa pidetyssä ekumeenisessa nuorten tapaamisessa Viron luterilaisen kirkon piispa Urmas Viilma toivotti paavi Franciscuksen tervetulleeksi.

Läsnä olivat mm. Viron kirkkojen neuvoston puheenjohtaja arkkipiispa Andres Põder, Viron apostolinen administraattori piispa Philippe Jourdan ja useiden kirkkokuntien edustajat; nuorten puheenvuorot pitivät Lisbel, Tauri ja Mirko.

Paavi totesi puheessaan nuorille: ”On aina kaunista kokoontua, jakaa elämäntodistuksia, ilmaista se, mitä ajattelemme ja tahdomme; on hyvä, että me, jotka uskomme Jeesukseen Kristukseen, olemme yhdessä. Tällaiset kohtaamiset toteuttavat Jeesuksen unelmat viimeisellä aterialla: ’että he kaikki olisivat yhtä… jotta maailma uskoisi’ (Joh. 17:21). Jos pyrimme näkemään, että olemme pyhiinvaeltajia, jotka kulkevat yhteistä matkaa, opimme avaamaan luottavaisina sydämemme matkakumppaneitamme kohtaan vailla epäilyksiä ja epäluottamusta, katsoen vain sitä, mitä todella etsimme: rauhaa yhden Jumalan kasvojen edessä. Ja koska rauha on käsin tehtyä, myös luottamus toisia kohtaan on käsin tehtyä, se on onnellisuuden lähde: ’Autuaita rauhantekijät’ (Matt. 5:9). Tätä tietä emme kulje vain uskovien kanssa, vaan kaikkien kanssa. Kaikilla on jotakin sanottavaa meille. Kaikille meillä on jotakin sanottavaa.”

Paavi viittasi Kaarlin kirkon maalauksessa oleviin Matteuksen evankeliumin sanoihin ”Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon” (11:28) ja siihen, kuinka ne liittyvät nuorten elämään:

”Edeltävissä kertomuksissa Matteus sanoo meille, että Jeesus kokoaa pettymyksiä. Ensin hän valittaa, koska vaikuttaa siltä, että niille, joiden puoleen hän kääntyy, mikään ei sovi (vrt. Matt. 11:16-19). Teille nuorille käy usein niin, että ympärillänne olevat aikuiset eivät tiedä, mitä tahtovat tai odottavat teiltä… Kristillisillä kirkoillamme… on toisinaan taustallaan asenteita, joiden takia meidän on helpompi puhua, neuvoa, tarjota kokemustamme kuin kuunnella ja antaa teidän kokemustenne haastaa ja valaista meitä. Usein kristilliset yhteisöt huomaamattaan sulkeutuvat eivätkä kuuntele huolianne.”

”Tiedämme, että haluatte ja odotatte, että kanssanne ei kulje joustamaton tuomari eikä pelokas, ylisuojeleva, riippuvuutta synnyttävä vanhempi, vaan joku, joka ei pelkää omaa heikkouttaan ja saa loistamaan aarteen, jota saviastian lailla vaalii sisällään. Tänään haluan sanoa teille, että jos itkette, haluamme itkeä kanssanne, haluamme osallistua iloonne ylistäen ja hymyillen, haluamme auttaa teitä elämään Herraa seuraten. Tietäkää, pojat ja tytöt, nuoret: kun kristillinen yhteisö on todella kristillinen, se ei harjoita proselytismiä. Se kuuntelee, ottaa vastaan, kulkee rinnalla, mutta ei pakota mitään.”

Jeesus valittaa myös kaupunkeja, joissa on käynyt ja tehnyt ihmeitä; sitä, että niiden asukkaat eivät huomaa, että muutos, jota hän tarjosi niille, oli kiireellinen eikä voinut odottaa (vrt. Matt. 11:20-24). ”Kun me aikuiset sulkeudumme vakiintuneeseen todellisuuteen, sanokaa meille rohkeasti: ’Ettekö te näe?’ Ja joillakin rohkeimmilla on rohkeutta sanoa: ’Ettekö te huomaa, että kukaan ei enää kuuntele teitä eikä usko teitä?’ Meidän on todellakin käännyttävä, huomattava, että ollaksemme rinnallanne meidän on tuhottava ne olosuhteet, jotka vieraannuttavat teitä.”

”Kuten meille sanoitte, tiedämme, että monet nuoret eivät pyydä meiltä mitään, koska eivät pidä meitä merkittävinä keskustelukumppaneina elämänsä kannalta… Pikemminkin jotkut nimenomaan pyytävät, että jätämme heidät rauhaan, koska he kokevat kirkon läsnäolon kyllästyttävänä, jopa ärsyttävänä… He ovat vihaisia seksuaalisten ja taloudellisten skandaalien edessä, joita eivät näe selvästi tuomittavan; he ovat vihaisia siitä, että valmistautumattomina emme osaa asianmukaisesti tulkita nuorten elämää ja herkkyyttä, tai yksinkertaisesti siitä, että annamme heille passiivisen roolin…”

Ennen niitä evankeliumin sanoja, joihin Kaarlin kirkon maalauksessa viitataan, Jeesus ylistää Isää, ”koska huomaa, että ne, jotka käsittävät ja ymmärtävät hänen sanomansa ja persoonansa keskuksen, ovat lapsenmieliset, ne, joiden sielu on yksinkertainen ja avoin… huolimatta puutteellisesta todistuksestamme te löydätte jatkuvasti Jeesuksen yhteisöjemme keskellä. Tiedämme, että siellä, missä Jeesus on, on aina uudistumista, mahdollisuus kääntyä, jättää taaksemme kaikki se, mikä erottaa meidät hänestä ja veljistämme ja sisaristamme. Siellä, missä Jeesus on, elämässä on aina Pyhän Hengen maku. Teissä toteutuu tänään tuo Jeesuksen ihme.”

Paavi lainasi virolaisen laulajan Kerli Kõivin laulun sanoja: ”Rakkaus on kuollut, rakkaus on mennyt, rakkaus ei enää elä täällä.” ”Pitäkäämme huolta siitä, että rakkaus elää; meidän kaikkien täytyy tehdä niin! Monet kokevat sen: he näkevät, että heidän vanhempiensa rakkaus päättyy, että juuri avioituneiden pariskuntien rakkaus hajoaa. He kokevat tuskaa, kun kukaan ei välitä siitä, että heidän täytyy muuttaa maastaan etsiäkseen työtä tai kun heihin suhtaudutaan epäluuloisesti, koska he ovat ulkomaalaisia. Rakkaus näyttää kuolleen, kuten Kerli Kõiv sanoi, mutta tiedämme, että niin ei ole. Meillä on sana sanottavana, meillä on jotakin julistettavaa, vähin puhein ja monin teoin. Te olette kuvien ja toiminnan, ette spekulaation ja teorian sukupolvi.”

”Se on Jeesukselle mieleen; hän kulki tehden hyvää, ja kun hän kuoli, hän asetti sanojen edelle ristin voimakkaan merkin. Meitä yhdistää usko Jeesukseen, ja hän odottaa, että tuomme hänet kaikille nuorille, jotka ovat kadottaneet elämänsä merkityksen. Meillä uskovillakin on vaara kadottaa elämän merkitys; niin käy, kun olemme epäjohdonmukaisia. Ottakaamme yhdessä vastaan uutuus, jonka Jumala tuo elämäämme; tuo uutuus innoittaa meitä lähtemään aina uudelleen liikkeelle, menemään sinne, missä ihmiskunta on haavoitetuin, sinne, missä ihmiset näennäisestä pinnallisuudesta ja mukautumisesta huolimatta jatkuvasti etsivät vastausta kysymykseen elämän merkityksestä. Mutta emme koskaan kulje yksin: Jumala tulee kanssamme, hän ei pelkää, hän ei pelkää perifierioita, pikemminkin hän teki itsensä periferiaksi (vrt. Fil. 2:6-8; Joh. 1:14). Jos meillä on rohkeutta lähteä ulos itsestämme, itsekkyydestämme, suljetuista ideoistamme ja mennä periferiaan, siellä löydämme hänet, sillä Jeesus odottaa meitä kärsivän ja hylätyn veljen tai sisaren elämässä. Hän on jo siellä” (vrt. apostolinen kehotuskirje *Gaudete et exsultate,* 135).

”Pojat ja tytöt, rakkaus ei ole kuollut, se kutsuu meitä ja lähettää meidät. Se pyytää vain, että avaamme sydämemme. Pyydämme apostolista voimaa tuoda evankeliumi toisille – mutta tarjoten sitä, ei tyrkyttäen – ja olla tekemättä kristillisestä elämästämme muistojen museota. Kristillinen elämä on elämää, tulevaisuutta ja toivoa! Se ei ole museo. Antakaamme Pyhän Hengen ohjata meitä katsomaan historiaa ylösnousseen Kristuksen näkökannalta. Siten kirkko, kirkkomme, voivat kulkea eteenpäin ottaen vastaan Herran tarjoamat yllätykset ja löytää uudelleen nuoruutensa, ilonsa ja kauneutensa… kuin morsian, joka kulkee Herraa kohti… Herra yllättää meidät, koska elämä yllättää meidät aina. Kulkekaamme eteenpäin, kohti näitä yllätyksiä.”

Paavi Baltiassa

Mu süda, ärka üles! – Herää, sydämeni!

Paavi Franciscuksen Baltian vierailu huipentui, ainakin meidän suomalaisten mielissä, siihen, kun hän tiistaina 25.9.2018 lensi päiväksi Tallinnaan. Lähemmäksi Suomea ei paavi voisikaan tulla täällä varsinaisesti käymättä, siksi paikalla oli Suomesta varovaisestikin arvioiden ainakin 600-700 katolilaista. Viron vierailun motossa herätetään sydäntä, ja juuri niin kävikin.

Viroon matkasi paavia tapaamaan useita suomalaisryhmiä. Suurimman yksittäisen ryhmän muodosti katedraaliseurakunnan päivämatkalle osallistunut yli 400 seurakuntalaisen joukko, toinen suuri ryhmä oli jo edellisenä päivänä Tallinnaan matkannut nuortenryhmä, jossa oli toistasataa "pyhiinvaeltajaa". Lisäksi muita pienempiä ryhmiä oli useita, samoin yksittäisiä matkaajia ja tietojen mukaan ryhmiä myös joistakin luterilaisista seurakunnista. Fides kyseli Tallinnassa käyneiden tunnelmia ja sai oikeastaan vain innostuneita vastauksia.

Nuoret pyhiinvaeltajina – ja kaikki muutkin

Nuorten matka ja pyhiinvaellus alkoi rippiliturgialla Tapanilan kirkossa jo matkaa edeltävänä sunnuntaina. Mukana ollut isä Oskari Juurikkala kertoi, että "tilanne oli hyvin vaikuttava; monet kävivät ripillä ja saattoi huomata, että se merkitsi heille paljon". Valmistautuminen oli toki aloitettu jo paljon aikaisemmin. Katedraaliseurakunnan kirkkoherra isä Marco Pasinato kantoi matkan järjestelyistä ison vastuun.

Maanantaina, päivää ennen paavin saapumista, nuorten ryhmä saapui Tallinnaan. Jo Helsingin terminaalissa erikoinen tunnelma oli käsinkosketeltava, täynnä odotusta. Mukana ollut Jyri Soria sanoi, että oli innostavaa nähdä "niin paljon sekä tuttuja että uusia kasvoja. Meitä oli varmaan kaiken kaikkiaan yli 150 nuorta ja aikuista, valtaosa 15-25-vuotiaita. Totuttujen Tallinnan-matkalaulujen sijaan tällä kertaa kuultiin laivalla rukouksia ja todistuksia."

Samassa laivassa oli myös Cisse Monni: "Olin varannut almanakkaan pitkän vapaan heti, kun varmistui, milloin paavi vierailee Baltiassa. Puolen vuoden odotuksen jälkeen olimme sitten maanantaina 24.9. satamassa... ja yllätykseksemme myös suuri nuorten joukko. Saimme heidän kanssaan osallistua isä Marcon laivalla pitämään hartaushetkeen. – Sen jälkeen emme olleet vain me, vaan olimme pyhiinvaeltajia."

Nuorten vigilia pidettiin maanantai-iltana tunnelmallisessa, yli 700-vuotiaassa Pyhän Hengen kirkossa (Püha Vaimu kirik).

Maanantai-iltana nuoret kokoontuivat messuun ja vigiliaan Pyhän Hengen kirkkoon Tallinnan vanhassa keskustassa. "Ilmapiiri oli monilta osin vaikuttava: keskiaikainen kirkko, monia nuoria kaikkialta Suomesta, hiippakuntamme pappeja eri puolilta. Vigilian aikana rukoilimme ruusukon ja sen jälkeen hiljennyttiin adoraatioon. Se oli hyvin koskettavaa, vaikka yli 700 vuotta vanhan rakennuksen epäsymmetrian takia joidenkin oli vaikea nähdä alttarille. Vigilian jälkeen olimme jo aika väsyneitä ja menimme syömään lähellä olevaan ravintolaan", Jyri Soria kertoo.

> *”Sen jälkeen emme olleet vain me, vaan olimme pyhiinvaeltajia.”*

Uni olisi jo maistunut, mutta kaikille ei ollut vielä sen aika. Jyrin puhelin pirisi vielä illalla, ja apua pyydettiin paavinmessun tuolien järjestämiseen. "Luulimme, että aamulla, mutta ei, aukiolle piti mennä saman tien! Oli ainutlaatuinen tilaisuus päästä auttamaan alttarin valmistelussa, laittamaan papiston tuolien päälle suojakankaita ja valmistelemaan osallistujien paikkoja."

"Jossain vaiheessa, vähän ennen kello yhtä aamulla, huomasin, että yksi ryhmämme nuorista oli aika hiljainen, joten kysyin, haluaisiko hän mennä jo nukkumaan. Hän sanoi, ettei; hän oli hiljainen, koska hän yritti rukoilla niiden puolesta, jotka seuraavana päivänä istuvat näillä tuoleilla. Minä olin sanaton, mutta hänen selityksensä oli kaiken kattava: 'Viron kansa on vuosisatojen varrella kärsinyt paljon ja siltä on viety, monien muiden asioiden lisäksi, myös uskon iloa. Huomisesta tulee historiallinen päivä, ja on tärkeää, että kaikki on tehty hyvin heitä varten.'”

Paavinmessussa sai juuri edellisenä viikonloppuna vihitty diakoni Eze Charles Nwoko kunniatehtävän.

Pitkä päivä ...

Tallinnan lentokenttä on tunnetusti lähellä kaupungin keskustaa ja nousevia ja laskeutuvia koneita näkee korkeiden hotellien ikkunoista. Tällä kertaa Cisse Monni onnistui bongaamaan myös paavin lentokoneen. "Ei voi olla pelkkää tuuria, että saimme huoneen hotellista, joka avasi parhaat mahdolliset näkymät siihen, minkä takia olimme tulleet. Emme voineet aavistaa etukäteen, että näkisimme huoneemme ikkunasta paavin koneen laskeutuvan Tallinnaan. Seurasimme samalla tapahtumia televisiosta, ja, kun paavin saattue saapui kaupunkiin, tiesimme ottaa siitä valokuvia."

Lentokentältä paavi Franciscus itse asiassa ajoi ensin suoraan Viron presidentinlinnaan tervehtimään maan presidenttiä ja tapaamaan diplomaatteja ja muita julkisen vallan edustajia. Vasta sitten alkoi matkan hengellinen osuus. Ensimmäisenä paavin autosaattue suuntasi

Paavi Baltiassa

Vapaus – mutta minkälainen?

Odotetusti paavin vierailu Baltian maissa oli yleissävyltään pienten, viime vuosisadalla paljon kärsineiden maiden uudelleen saavutetun vapauden juhlintaa. Paavin läsnäolo oli jo sinällään kunnianosoitus niitä suuriakin uhrauksia kohtaan, joita baltit viime vuosisadalla joutuivat toistuvasti tekemään.

Viroa paavi kehui itsenäisyyden jälkeen toteutuneesta valtavasta kehityksestä muistuttaen kuitenkin samalla, ettei teknokraattisten yhteiskuntien voittokulku ole yksinomaan myönteinen ilmiö. Kääntöpuolella on elämän merkityksen ja elämisen ilon häviäminen ja ihmettelyn kyvyn hidas sammuminen: "Kaiken luottamuksen paneminen teknologian kehitykseen ikään kuin ainoana mahdollisena kehitystienä voi johtaa kyvyttömyyteen luoda ihmisten, sukupolvien tai kulttuurien välisiä suhteita."

Baltian kansoilla on pyhän isän mielestä täysi oikeus tuntea ylpeyttä omasta maastaan ja kansallisesta identiteetistään. Paavin mukaan on hyvä "tuntea olevansa osa kansaa, ... olla itsenäinen ja vapaa". Toisaalta se hyvyys ja pyhyys, jota "valittuna oleminen" tarkoittaa, edellyttää sitä, että sitä ei pidetä henkilökohtaisena vaan yhteisenä hyvänä: "Nykyään valitsemme pyhänä olemisen tukemalla yhteiskuntamme laitamia ja syrjäseutuja, missä hyvänsä veljemme ja sisaremme lojuvat maassa ja kokevat torjuntaa. Emme voi ajatella, että joku muu pysähtyy auttamaan tai että instituutioiden on ratkaistava nuo ongelmat."

Meidän itsemme on osallistuttava tähän työhön, "liattava kätemme", niin kuin paavi tapaa sanoa. Vapaus ei tule eikä säily odottamalla vaan osallistumalla. *MT*

kulkunsa suureen Kaarlin kirkkoon, jonne aamun kuluessa oli kerääntynyt yli puolitoista tuhatta nuorta, pääosin tietysti Virosta, mutta satoja nuoria oli tullut myös muista maista.

Isä Oskarin mukaan nuortentapaaminen oli hieno kokemus, koska jotkut pääsivät niin lähelle paavia, että eivät meinanneet uskoa sitä todeksi. Jopa isä Federico Spanò sanoi, että vaikka hän on kotoisin Roomasta, ei hän ole koskaan ollut niin lähellä paavia. Isä Oskarin ja monien muidenkin mukaan "nuorten todistukset olivat hienoja ja puhuttelevia, erityisesti luterilainen tyttö, jonka isä oli alkoholisti. Rankka ja kaunis tarina. Paluumatkalla laivalla näimme vielä, että hän puhui televisiossa. Oli uskomatonta, että sellaista todistusta uskosta ja Jumalan voimasta voi nähdä Viron televisiossa!"

... jonka huipensi paavinmessu

Nuortentapaamisen päätyttyä pyhiinvaeltajat suuntasivat kulkunsa kohti keskustaa, jossa käytiin lounaalla. Aikaa ei jäänyt paljon siihen, että portit paavinmessun pitopaikalle, Vapaudenaukiolle, avattiin. Nuorten poistuessa kirkosta myös juuri maihin saapunut suomalaisten pääjoukko vaelsi kohti Vapaudenaukiota. Tuntui siltä, kuin ei enää oltaisikaan vieraassa maassa.

Vapaudenaukio oli jaettu eri osastoihin, joista vain osassa oli istumapaikkoja. Seisomapaikkoja riitti. Viileä ja tuulinen sää aiheutti varmaankin sen, että jotkut uteliaat ei-katolilaiset jättivät lopulta tulematta messuun. Paikalla oli varmasti kuitenkin vähintään yhtä paljon ihmisiä kuin katolilaisia on koko maassa, 6-7 tuhatta.

”Messu oli once in a lifetime -kokemus ja sen jälkeen puheliaskin ihminen oli hiljainen.”

Cisse Monnille paavinmessu oli suuri elämys: "Messussa pääsimme ennakkoodotuksista poiketen istumaan, näimme paavin metrin päästä, ja muisto hänen iloisesta hymystään säilyy ikuisesti sydämessä. Messu oli once in a lifetime -kokemus ja sen jälkeen puheliaskin ihminen oli hiljainen. Aurinko paistoi taivaalla, mutta myös mielessä."

Samoja tuntemuksia jakoi myös Femi Joseph: "Liikutuin kyyneliin nähdessäni rakkaan paavimme lähestyvän papamobiililla riemuitsevien ihmisten keskellä. Ilon ja surun kyyneliä. Ilon kyyneliä, koska sain nähdä katolisen kirkon pään ensimmäistä kertaa niin läheltä – ja hänen suuren hymynsä. Mutta myös surun kyyneliä, koska hän näinä päivinä varmasti kokee surua ja murhetta kirkon skandaalien ja vaikeuksien takia. Saman tien halusin rukoilla hänen puolestaan, että Jumala antaisi hänelle voimaa ja rohkeutta viedä kirkkoa eteenpäin kaikesta huolimatta. Rukoilin Terve Marian, ja se toi minullekin heti rauhaa ja lohdutusta. Tämä oli todellakin autuaallinen hetki."

Messun niin kuin muidenkin tapahtumien järjestelyt oli "erinomaisesti toteutettu ja musiikki oli todella korkealaatuista. Se osoitti hyvää makua ja kypsää, kunnioittavaa ymmärrystä tilaisuuden merkityksen suhteen", totesi myös Osmo Vartiainen. Hänen teini-ikäiset poikansa olivat viihtyneet nuortenryhmässä hyvin ja tulivat kotiin "selkeästi täynnä iloa ja lisääntynyttä luottamusta sekä itseensä että kirkkoon. Oli sydäntä lämmittävä ilo seurata nuorten tervehenkistä yhdessäoloa laivaa odotellessa sekä laivalla, kun palasimme takaisin Suomeen."

Jälkitunnelmia

Vaikuttaa siltä, että kaikki paavin Tallinnan-vierailuun osallistuneet haluaisivat sanoa saman, mitä Jyri Soria: "Mahdollisuus osallistua paavinmessuun oli todellinen etuoikeus. Mielessä toki pyöri, että vaikka paavi ei tullut Suomeen – mitä olisimme kovasti toivoneet – hän kuitenkin tuli Viroon, Marianmaalle, niin lähelle kuin vain on mahdollista, ja tämä on saanut sekä Suomen että Baltian maiden katolilaiset liikkeelle aivan uudella tavalla."

”Tuntui siltä, että puolet laivan matkustajista olivat katolilaisia!”

Todellakin, jollakin tavalla paavin vierailu lähensi meitä suomalaisiakin ei vain eteläiseen naapurimaahamme ja siellä asuviin katolilaisiin, vaan myös toisiimme. Isä Oskarin sanat täydentävät vaikutelman: "Oli vaikuttavaa olla yhdessä niin ison ryhmän kanssa. Varsinkin paluumatka laivalla oli hyvin erityinen. Tuntui siltä, että puolet laivan matkustajista olivat katolilaisia! Harvoin meitä on niin paljon samassa paikassa, ei edes hiippakuntajuhlassa! Ja tunnelma oli hyvin erityinen, liikuttunut, yhteinen.

Marko Tervaportti

Kuvat: katoliku.ee, Femi Joseph, Cisse Monni, Marko Tervaportti.

Nuorten haastattelu paavinmessun jälkeen on katsottavissa myös Katolisen tiedotuskeskuksen Youtube-kanavalla youtube.com/katolinen.

Missio

Paavi Franciscuksen viesti
Maailman lähetyspäivää varten 2018

Tuokaamme yhdessä nuorten kanssa evankeliumi kaikille

Lokakuuta on perinteisesti pidetty ruusukon kuukautena, mutta se on myös omistettu lähetystyölle, sillä se alkaa pyhän Jeesus-lapsen Teresan, lähetystyön suojelijan, muistopäivän viettämisellä 1.10.

Rakkaat nuoret, yhdessä teidän kanssanne haluan mietiskellä lähetystehtävää, jonka Jeesus on meille uskonut. Kääntyessäni puoleenne puhun myös kaikille kristityille, jotka elävät todeksi kirkossa elämänsä seikkailua Jumalan lapsina. Se, mikä minua innoittaa puhumaan kaikille, keskustellen kanssanne, on varmuus siitä, että kristinusko pysyy aina nuorena avautuessaan Kristuksen meille antamalle lähetystehtävälle. "Lähetystyö voimistaa uskoa" (kiertokirje *Redemptoris missio,* 2), kirjoitti pyhä Johannes Paavali II, paavi, joka suuresti rakasti nuoria ja omistautui erityisesti heille.

Piispainsynodi, jota vietämme Roomassa lokakuussa, lähetystyölle omistettuna kuukautena, tarjoaa meille tilaisuuden ymmärtää paremmin, uskon valossa, sen, mitä Herra Jeesus haluaa sanoa teille nuorille ja teidän kauttanne kristillisille yhteisöille.

Elämä on lähetystehtävä

Jokainen mies ja nainen on missio, ja sen vuoksi hän elää maan päällä. Se, että Kristus vetää meitä puoleensa ja että hän lähettää meidät, ovat kaksi liikettä, jotka sydämemme, erityisesti iältään nuorena, tuntevat sisäisinä rakkauden voimina, jotka lupaavat meille tulevaisuuden ja innoittavat elämäämme eteenpäin. Kukaan ei nuorten ihmisten lailla tunne, kuinka vahvasti elämä murtautuu meihin ja vetää meitä puoleensa. Eläminen iloiten todeksi vastuutaan maailmassa on suuri haaste. Tunnen hyvin nuorena olemisen valot ja varjot, ja jos ajattelen omaa nuoruuttani ja perhettäni, muistan vahvan toivon paremmasta tulevaisuudesta. Se, että emme ole tässä maailmassa omasta päätöksestämme, saa meidät käsittämään, että on aloite, joka edeltää meitä ja saa aikaan olemassaolomme. Jokainen meistä on kutsuttu mietiskelemään tätä todellisuutta: " Minä olen lähetystehtävä täällä maan päällä, siksi olen tässä maailmassa" (apostolinen kehotuskirje *Evangelii gaudium,* 273).

Julistamme teille Jeesusta Kristusta

Kirkko, julistaen sitä, minkä on lahjaksi saanut (vrt. Matt. 10:8; Ap.t. 3:6), voi jakaa teidän nuorten kanssa tien ja totuuden, jotka johtavat elämän merkitykseen täällä maan päällä. Jeesus Kristus, joka kuoli ja nousi kuolleista puolestamme, vetoaa vapauteemme ja haastaa meitä etsimään, löytämään ja julistamaan tätä todellista ja täyttä elämän merkitystä. Rakkaat nuoret, älkää pelätkö Kristusta ja hänen kirkkoaan! Niissä on aarre, joka täyttää elämän ilolla. Sen sanon teille kokemuksestani: uskon kautta olen löytänyt perustan unelmilleni ja voiman niiden toteuttamiseen. Olen nähnyt suuren kärsimyksen ja köyhyyden turmelevan monien veljien ja sisarten kasvot. Ja silti, niille, jotka ovat Jeesuksen kanssa, paha on haaste yhä suurempaan rakkauteen. Monet miehet ja naiset, monet nuoret ovat jalomielisesti antaneet itsensä, joskus aina marttyyrikuolemaan saakka, rakkaudesta evankeliumiin ja veljiä ja sisaria palvellen. Jeesuksen rististä opimme jumalallisen itsemme uhraamisen logiikan (vrt. 1. Kor. 1:17-25) ja evankeliumin julistamisen maailman elämän edestä (vrt. Joh. 3:16). Se, että Kristuksen rakkaus sytyttää meidät palavaan liekkiin, saa meidät kasvamaan ja valaisee ja lämmittää rakkaudellaan (vrt. 2. Kor. 5:14). Pyhien koulussa, jotka avaavat meille Jumalan laajan näköalan, kehotan teitä kysymään itseltänne joka tilanteessa: "Mitä Kristus minun sijassani tekisi?"

Uskon välittäminen maan ääriin saakka

Tekin, nuoret, olette kasteen kautta kirkon eläviä jäseniä, ja yhdessä meillä on lähetystehtävä tuoda evankeliumi kaikille. Te olette elämän kynnyksellä. Kirkon sakramenttien meille välittämässä uskon armossa kasvaminen liittää meidät lukemattomien sukupolvien todistukseen, jossa kokeneiden viisaudesta tulee todistus ja rohkaisu niille, joille tulevaisuus on vielä avoinna. Ja nuorten uusi into puolestaan on tuki ja toivo niille, jotka ovat lähellä matkansa päätä. Eri elämänvaiheiden yhteiselossa kirkon lähetystehtävä rakentaa sukupolvien välisiä siltoja, joissa usko Jumalaan ja lähimmäisenrakkaus ovat syvällisen yhteyden synnyttäjiä.

Tämä uskon välittäminen, kirkon lähetystehtävän sydän, tapahtuu siis rakkauden "tarttumuksen" kautta, jossa ilo ja innostus ilmaisevat uudelleen löydettyä elämän merkitystä ja täyteyttä. Uskon levittäminen "vetovoiman kautta" edellyttää avoimia, rakkauden avartamia sydämiä. Rakkaudelle ei voi asettaa rajoja: rakkaus on väkevä kuin kuolema (vrt. Laul. l. 8:6). Ja tuo laajeneminen synnyttää kohtaamista, todistusta, julistusta; se synnyttää rakkauden jakamista kaikkien niiden kanssa, jotka ovat etäällä uskosta, ovat välinpitämättömiä sitä kohtaan tai jopa sen vihollisia ja vastustajia. Inhimilliset, kulttuuriset ja uskonnolliset ympäristöt, jotka yhä ovat vieraita Jeesuksen evankeliumille ja kirkon sakramentaaliselle läsnäololle, ovat äärimmäisiä periferioita, "maan ääriä", joihin Jeesuksen pääsiäisestä lähtien hänen lähetysopetuslapsensa on lähetetty, varmoina siitä, että Herra on aina heidän kanssaan (vrt. Matt. 28:20; Ap.t. 1:8). Tästä koostuu se, mitä kutsumme missioksi *ad gentes.* Ihmiskunnan kurjin Kristusta tarvitseva periferia on välinpitämättömyys uskoa kohtaan tai jopa viha elämän jumalallista täyttymystä kohtaan. Kaikki aineellinen ja hengellinen köyhyys, kaikki veljien ja sisarten syrjintä on aina seurausta Jumalan ja hänen rakkautensa torjumisesta.

Maan ääret ovat teille, rakkaat nuoret, nykyään hyvin suhteellisia ja helposti "navigoitavissa". Digimaailma, sosiaaliset verkostot, jotka valtaavat meidät ja kulkevat kauttamme, haihduttavat rajat, poistavat etäisyydet, vähentävät eroja. Kaikki näyttää käsillä olevalta, lähellä olevalta ja välittömältä. Ja silti ilman oman elämämme lahjaa meillä saattaa olla tuhansia kontakteja, mutta emme koskaan ole todellisessa elämän yhteydessä. Lähetystyö aina maan ääriin saakka vaatii itsemme antamista siinä kutsumuksessa, jonka Jumala, joka asetti meidät tänne maan päälle, meille lahjoittaa (vrt. Luuk. 9:23-25). Rohkenen sanoa, että nuorelle, joka haluaa seurata Kristusta, kaikkein tärkeintä on etsiä ja noudattaa omaa kutsumustaan.

Rakkaudesta todistaminen

Kiitän kaikkia kirkollisia todellisuuksia, jotka mahdollistavat henkilökohtaisen kohtaamisenne kirkossaan elävän Kristuksen kanssa: seurakuntia, yhdistyksiä, liikkeitä, sääntökuntayhteisöjä ja monenlaisia lähetystyötä palvelevia yhteisöjä. Löytäkööt monet nuoret vapaaehtoisessa lähetystyössä tavan palvella "vähäisimpiä" (vrt. Matt. 25:40), edistäen ihmisen arvokkuutta ja todistaen rakastamisen ja kristittynä olemisen ilosta. Nämä kirkolliset kokemukset saavat aikaan sen, että koulutus ei ole vain valmistautumista ammatilliseen menestykseen, vaan kehittää ja vaalii Herran lahjaa, jotta voimme paremmin palvella toisia. Nämä kiitettävät ajallisen lähetystyön muodot ovat hedelmällinen alku ja, kutsumusten tunnistamisessa, ne voivat auttaa teitä lahjoittamaan koko elämänne lähetystyöhön.

Nuorista sydämistä syntyivät Paavilliset lähetysseurat tukemaan evankeliumin julistamista kaikille kansoille, vaikuttaen monien totuutta janoavien kansojen inhimilliseen ja kulttuuriseen kasvuun. Rukoukset ja aineellinen apu, jota anteliaasti annetaan ja jaetaan paavillisten lähetysseurojen kautta, auttavat Pyhää istuinta varmistamaan, että ne, joita autetaan, voivat puolestaan todistaa evankeliumista omassa ympäristössään. Kukaan ei ole niin köyhä, ettei voisi antaa sitä, mitä hänellä on, mutta ennen kaikkea sen, mitä hän on. Toistan kehotukseni nuorille chileläisille: "Älä koskaan ajattele, että sinulla ei ole mitään annettavaa tai että et tarvitse ketään. Monet ihmiset tarvitsevat sinua; ajattele sitä. Ajatelkoon jokainen teistä sydämessään: monet ihmiset tarvitsevat minua" (tapaaminen nuorten kanssa Maipun pyhäkössä 17. tammikuuta 2018).

Rakkaat nuoret, lähetystyölle omistettu lokakuu, jolloin tänä vuonna on myös nuorisolle omistettu piispainsynodi, olkoon tilaisuus tehdä meistä yhä innokkaampia Jeesukselle ja hänen lähetystehtävälleen omistautuneita opetuslapsia aina maan ääriin saakka. Pyydän Mariaa, apostolien kuningatarta, pyhää Francisco Xavieria, pyhää Jeesus-lapsen Teresaa ja autuasta Paolo Mannaa rukoilemaan meidän kaikkien puolesta ja kulkemaan aina rinnallamme.

Vatikaanissa 20. toukokuuta 2018,
helluntain juhlapyhänä

Franciscus

Lokakuun toisena viikonvaihteena (tänä vuonna 13.-14.10.) Suomen katolilaiset, luterilaiset ja ortodoksit viettävät yhdessä ns. ekumeenista lähetyspyhää, jonka teema on evankelis-luterilaisen kirkon sunnuntaiaiheiden mukaisesti *Jeesuksen lähettiläät.* Tämä teema korostaa kristittyjen yhteistä lähetysidentiteettiä ja muistuttaa samalla yhteisen todistuksen merkityksestä. Myöhemmin saman kuun kolmantena tai neljäntenä sunnuntaina vietetään kaikissa katolisissa maissa Maailman lähetyspäivää, joka tänä vuonna osuu hiippakunnassamme 21. päivään. Sekä ekumeeninen lähetyspyhä että Maailman lähetyspäivä kutsuvat meitä olemaan Jeesuksen lähettiläinä. Jokainen kastettu on kutsuttu omalla elämällään, saamiensa lahjojen ja aseman mukaan antamaan oman panoksensa Jumalan valtakunnan levittämiselle omassa ympäristössään tai kotimaansa ulkopuolella (Vatikaanin II kirkolliskokous, *Apostolicam actuositatem*, 2). ”Lähetystyölle omistettu lokakuu … olkoon tilaisuus tehdä meistä yhä innokkaampia Jeesukselle ja hänen lähetystehtävälleen omistautuneita opetuslapsia aina maan ääriin saakka,” kirjoittaa paavi Franciscus viestissään Maailman lähetyspäivää varten 2018.

Nuoret ja ilo

Tänä vuonna paavi tahtoo mietiskellä lähetystehtävää erityisesti nuorten kanssa, sillä lähetystyön kuukauden aikana pidetään myös nuorisolle omistettu piispainsynodi. Nuoretkin ovat ”kasteen kautta kirkon eläviä jäseniä, ja yhdessä meillä on lähetystehtävä tuoda evankeliumi kaikille.” Paavi kehottaa nuoria olemaan pelkäämättä Kristusta ja hänen kirkkoaan, sillä kirkon aarteen, uskon, kautta paavi on löytänyt perustan unelmilleen ja voiman niiden toteuttamiseen. ”Usko liittää meidät lukemattomien sukupolvien todistukseen, jossa kokeneiden viisaudesta tulee todistus ja rohkaisu niille, joille tulevaisuus on vielä avoinna,” korostaa paavi lähetysviestissään.

Tämä uskon välittäminen tapahtuu ”rakkauden ’tarttumuksen’ kautta, jossa ilo ja innostus ilmaisevat uudelleen löydettyä elämän merkitystä ja täyteyttä,” jatkaa paavi lähetysviestissään. Samalla linjalla Suomen Ekumeenisen Neuvoston pääsihteeri Mari-Anna Auvinen kirjoittaa lähetysaineiston esipuheessa, että on aina hyvä suunnitella ja viettää ekumeenista lähetyspyhää yhdessä toisten kirkkokuntien kanssa, sillä ”pienistä yhteisistä asioista voi kasvaa ilon ja yhteyden juhla.” Lähetystyö jakaa elämäniloa ja antaa sitä meille itsellemme. Kristuksen evankeliumi

Missio

Maailman lähetyspäivä – *sunnuntai 21.10.2018*

”kantaa itsessään tarttuvaa iloa, koska se sisältää ja tarjoaa uuden elämän: ylösnousseen Kristuksen elämän,” muistutti paavi Franciscus jo viime vuoden lähetysviestissä (2017, n. 1). Nyt paavi toivoo, että monet nuoret löytäisivät vapaaehtoisessa lähetystyössä tavan palvella ”vähäisimpiä”, edistäen ihmisen arvokkuutta ja todistaen rakastamisen ja kristittynä olemisen ilosta.

Lähetystyön suojelijat

Tämän vuoden viestin lopussa paavi pyytää Neitsyt Mariaa, pyhää Francisco Xavieria, pyhää Jeesus-lapsen Teresaa ja autuasta Paolo Mannaa vahvistamaan meidän tehtäväämme esirukouksillaan. Nämä pyhimykset ovat kirkon lähetystyön suojelijoita; heistä pikku-Teresa sopii varsinkin nuorten lähetystyön esikuvaksi. Teresa kuoli nuorena, mutta vaikutti paljon kirkon lähetystyöhön. Hänet on julistettu lähetystyön suojelijaksi, samanarvoiseksi maailmaa kiertäneen pyhän Francisco Xavierin kanssa, vaikka Teresa ei elämässään tehnyt matkaa pidemmälle kuin Roomaan (jonne hän lähti pyytämään paavilta lupaa päästä alaikäisenä karmeliittaluostariin). Lähetystyö oli Teresan elinaikana puhjennut kukkimaan kauniimmin kuin koskaan ennen, ja se todennäköisesti johtui hänen päivittäisistä rukouksistaan ja uhrautumisistaan lähetystyön puolesta.

Pikku-Teresa oli itsekin valmistautunut lähtemään lähetystyöhön, kun Lisieux'n karmeliittaluostari suunnitteli tytäryhteisön perustamista Saigoniin, Vietnamiin, mutta sairaus esti hänen lähtönsä. Elämänsä viimeisinä vuosina hän ryhtyi hengelliseksi sisareksi kahdelle nuorelle papille, joista toinen lähti työhön Kiinaan, toinen Malawiin, Afrikkaan. Jo luostarilupauksia antaessaan hän pyysi Jumalaa kutsumaan hänen sijastaan jonkun nuoren miehen papiksi ja lähettämään tämän lähetystyöhön. Helpottaakseen rukousyhteyttä lähetystyössä olevien pappien ja sisarten kanssa hänellä oli huoneessaan kuva, johon oli merkitty kellonajat eri puolilla maailmaa. Kuvan avulla hän näki, milloin pyhää messua vietettiin eri maissa. Näin hän saattoi hengessä osallistua eukaristiaan paikallisessa lähetystyössä ja rukoillen liittyä Kristuksen uhriin, jota jokaisessa messussa vietetään kaikkien ihmisten pelastukseksi.

Niin kuin pyhä Francisco Xavier edustaa lähetyskentällä tapahtuvaa työtä, samoin Pikku-Teresa edustaa lähetystyön toista, yhtä tärkeää puolta, nimittäin uskovien kotirintamaa, joka tukee kirkon lähetystyötä esirukouksillaan ja uhrauksillaan. Tässä rintamassa on jokaisella paikkansa, myös lapsilla ja nuorilla, vanhuksista puhumattakaan. Lähetystyö tarvitsee molempia rintamia kuten soutaja kumpaakin airoa.

Pohjoismaiden Missio

Lähetysviestissään paavi Franciscus kirjoittaa, että ”nuorista sydämistä syntyivät Paavilliset lähetysseurat tukemaan evankeliumin julistamista kaikille kansoille, vaikuttaen monien totuutta janoavien kansojen inhimilliseen ja kulttuuriseen kasvuun. Rukoukset ja aineellinen apu, jota anteliaasti annetaan ja jaetaan paavillisten lähetysseurojen kautta, auttavat Pyhää istuinta varmistamaan, että ne, joita autetaan, voivat puolestaan todistaa evankeliumista omassa ympäristössään. Kukaan ei ole niin köyhä, ettei voisi antaa sitä, mitä hänellä on, mutta ennen kaikkea sen, mitä hän on.” Samalla paavi toivoo viestissään, että monenlaiset lähetystyötä palvelevat yhteisöt voisivat auttaa nuoria lahjoittamaan koko elämänsä lähetystyöhön.

Maailmanlaajuista lähetystyötä johtaa Kansojen evankelioimisen kongregaatio (ent. *Pro propaganda Fide*, per. 1622) Rooman kuuriassa. Sen yhteydessä toimii neljä paavillista lähetysseuraa, jotka huolehtivat lähetystyön rahoituksesta ja koulutuksesta sekä innostavat lähetystyöhön. Uskon levittämisen yhdistys *(Association for the Propagation of the Faith)* on yksi lähetysseuroista, jonka kanssa Pohjoismaiden paikalliskirkot tekevät yhteistyötä ja jota Pohjoismaissa kutsutaan nimellä MISSIO. Se vastaa maailman lähetyspäivän järjestelyistä ja antaa uusille, vasta perustetuille tai köyhille hiippakunnille välttämätöntä tukea niiden ponnistellessa kohti omavaraisuutta. Lähetystyö on koko kirkon vastuutehtävä, ja Pohjoismaiden katoliset hiippakunnat pyrkivät auliisti tukemaan paavillisten lähetysseurojen koordinoimaa evankelioimistyötä. Pyydämme teidän rukouksianne ja avustustanne.

Rukous ja talous

Vuonna 1926 paavi Pius XI aloitti Maailman lähetyspäivän vieton antaakseen lähetystyölle taloudellista varmuutta. Kaikki katoliset hiippakunnat antavat *”lähimmäisenrakkauden pienen rovon”* lähetyspäivänä. Sen ansiosta voimme yhdessä koko kirkon kanssa viedä hengellistä ja aineellista apua niille, jotka sitä kaikkein kipeimmin tarvitsevat. Meidän rukouksemme ja lahjoituksemme auttavat tukemaan kirkkoja, sairaaloita, kouluja ja kutsumuksia maissa, joissa kirkko on uusi, vasta perustettu tai köyhä. Se on tilaisuutemme osoittaa rakkautta ja solidaarisuutta veljiämme ja sisariamme kohtaan, jotka jakavat kanssamme saman uskon.

Kolehdit kerätään 21. lokakuuta 2018 kaikissa messuissa kirkon lähetystyön hyväksi.

MUUT AVUSTUKSET
SUORAAN HIIPPAKUNNAN
LÄHETYSAVUSTUSTILILLE:
FI09 1745 3000 1270 60

Hiippakunnan lähetystyöasioiden hoitaja
Isä Tri Nguyen

Rukous lähetystyön puolesta

Jumala, katso Poikasi Kristuksen puoleen, joka ihmisten pelastuksen tähden antoi itsensä kuolemaan, jotta hänen kauttaan kaikkialla maailmassa sinun nimesi tulisi kirkastetuksi kansojen keskuudessa ja sinulle joka paikassa kannettaisiin tätä yhtä pyhää uhria. Tätä pyydämme saman Kristuksen, Poikasi, kautta. Aamen.

(Uhrilahjarukous, Roomalainen Messukirja)

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catechism of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritarikatu 3 b A 4, Helsinki.** The study group is open to all those who are interested.

The next English Catechisms at the Studium

- **Monday October 15th at 18.30**
- **Monday October 29th at 18.30**
- **Monday November 12th at 18.30**

Contact person: **Diana Kaley**, 040 7235703, diana.kaley@studium.fi. Moderator of the group: **br Marie-Augustin Laurent-Huyghes-Beaufond OP.**

Urkumusiikin juhlaa katedraalissa

Urkureita läheltä ja kaukaa

HENRI HERSTA
(Helsinki)

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa torstaina 1. marraskuuta 2018 klo 18.00.

Societas Sancti Gregorii Magni
gregoriusyhdistys.wordpress.com

PYHÄ MESSU LATINAKSI
Pyhän Henrikin katedraalissa
Sunnuntaina 4.11.2018 klo 13.00
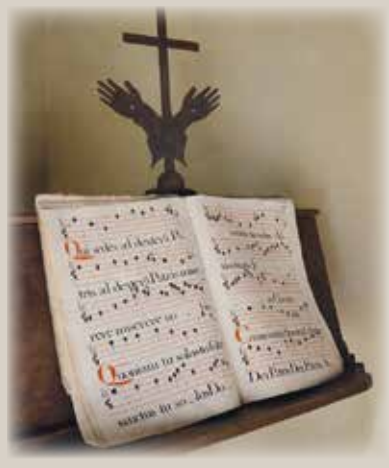
Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentiinisiä tai joskus ”gregoriaanisia” messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00 (ei kesäkuukausina).

A Tridentine or sometimes a “Gregorian” Mass in Latin is usually celebrated in St. Henry’s Cathedral on the first Sunday of the month at 13.00 (not during summer).

Artikkeleita

Louis ja Zélie Martin
– pyhäksi julistettu aviopari

Lokakuun lopussa ranskalaisen pariskunnan Louis ja Zélie Martinin reliikit tuodaan Suomeen. Reliikki eli pyhäinjäännös on uskonnollisesti merkittävä esine, jokin pyhimyksen ruumiinosa tai tälle kuulunut esine. Pyhäinjäännöksiä kunnioitetaan, koska ne auttavat ihmisiä muistamaan, että heidät on kutsuttu pyhyyteen. Vatikaanin II kirkolliskokouksen dogmaattisen konstituution *Lumen gentiumin* sanat "yleisestä kutsumuksesta pyhyyteen kirkossa" selventävät, että tie pyhyyteen on täynnä pieniä valintoja, tekoja ja tekemättä jättämisiä Kristusta seuraten. "Olkaa täydelliset, niin kuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen" (Matt. 5:48). Näin ollen katolilaisille on tärkeää tarkastella, millä tavalla pyhäksi julistetut ihmiset ovat eläneet eli millaisia pieniä valintoja ja tekoja he ovat tehneet ja jättäneet tekemättä, kun ovat halunneet elää tosissaan evankeliumin mukaan.

Louis ja Zélie Martin ovat pyhän Jeesuslapsen Teresan vanhemmat. Mutta heitä ei julistettu pyhiksi sen vuoksi, että he ovat pyhimyksen vanhempia, vaan aivan toisista syistä. Tässä artikkelissa kerrotaan heistä ja kanonisaatioprosessista. Lisäksi tarkastellaan, miksi he ovat niin hyvä esimerkki meidän aikamme vanhemmille ja perheille.

Historiallinen konteksti

Kuten perheen sukupuusta huomaa, Louis'n ja Zélien vanhemmat kasvoivat Ranskan vallankumouksen jälkeisenä aikana. Ranskan vallankumouksen aikana tapettiin satoja pappeja ja nunnia, karkotettiin ulkomaille kokonaisia luostareita ja takavarikoitiin kirkon omaisuutta. Levottomuudet ja vaikeudet eivät suinkaan loppuneet siihen, vaan myös Louis'n ja Zélien elinaikana syttyi kaksi vallankumousta (26.-28.7.1830 ja 22.-25.2.1848). Sen lisäksi Ranskan ja Saksan välillä syttyi sota (19.7.1870-28.1.1871), jonka seurauksena Ranska menetti Alsacen ja Lorrainen alueet ja ne liitettiin osaksi Saksaa. Myös positiivisia asioita tapahtui Ranskassa, mm. Arsin kirkkoherra Jean-Marie Vianney (1786–1859) eli ja toimi pienessä maalaiskylässä lähellä Lyonia. Hänet julistettiin pyhäksi samana vuonna kuin Lisieux:n Thérèse eli vuonna 1925. Bernadette Soubirous eli vuosina 1844-1879, ja Neitsyt Maria ilmestyi hänelle Lourdesissa 11.2-16.7.1858 välisenä aikana.

Louis Martin

Louis Martin syntyi viidestä lapsesta nuorimpana vuonna 1823. 22-vuotiaana hän olisi halunnut liittyä Grand-Saint-Bernardin luostariin, mutta hän ei kelvannut, koska hän ei osannut latinaa. Hän muutti sitten Pariisiin, jossa oleskeli 1845-1848 välisenä aikana ja opiskeli kellosepän ammattia. Vuonna 1848 hän muutti Alençon -nimiseen pikkukaupunkiin, jossa hänellä oli oma kellosepänliike. Hän vietti rauhallista hurskasta poikamieselämää.

Azélie (Zélie) Guérin

Azélie Guérin (kutsumanimeltään Zélie) syntyi vähän ennen joulua vuonna 1831. Hänellä oli isosisko ja kymmenen vuotta nuorempi pikkuveli Isidore. Isä oli entinen sotilas ja toimi santarmina. Vuonna 1844 perheen isä sai komennuksen Alençoniin. Silloin Marie-Louise oli 15-vuotias, Zélie 13-vuotias ja pikku Isidore vasta kolmen vanha. Tytöt kävivät yksityistä luostarikoulua. Zélie oli ahkera ja älykäs, mutta hän kärsi äitinsä ilkeydestä ja ankaruudesta. Myöhemmin eräässä kirjeessä hän kirjoitti: "Lapsuuteni ja nuoruuteni ovat olleet ikäviä kuin käärinliina." Zélie olisi halunnut luostariin, mutta ylisisar arveli, ettei se olisi hänen kutsumuksensa. Hän oli hyvin pettynyt, mutta toivuttuaan pettymyksestä hän opiskeli pitsintekijäksi, koska Alençonin pitsi oli hyvin kuuluisaa. Vuonna 1853 vasta 22-vuotiaana hän avasi oman liikkeen ensin sisarensa kanssa, mutta jäi yksin, kun Marie-Louise meni luostariin (Mansin visitaatiosisarten luostari). Hän eli itsellisen hurskaan naisen elämää. Vuonna 1858 (Lourdesin ilmestyksen vuotena!) Louis oli 35 ja Zélie 27, ja jollakin tavalla, jota kirjallisuus ei kerro, he tapasivat keväällä. 12. heinäkuuta he menivät naimisiin kaikessa hiljaisuudessa.

Avioliitto ja perhe-elämä

Alussa he olisivat halunneet elää kuin sisar ja veli, mutta rippi-isä kielsi ja kehotti heitä elämään avioliitossa sen kaikissa ulottuvuuksissa. Heille syntyi yhdeksän lasta, seitsemän tyttöä ja kaksi poikaa, joista vain viisi tyttöä jäi eloon. Louis kehittyi hyvin rakastavaksi aviomieheksi ja huolehtivaksi isäksi. Zélie rakastui aidosti ja syvästi mieheensä ja äitiys sai hänet ikionnelliseksi. Avioliitto oli lämmin ja rauhallinen ja lapset saivat kasvaa rakastavassa ilmapiirissä. He kävivät joka aamu klo 6 niin sanotussa työläisten messussa, rukoilivat yhdessä avioparina ja perheenä ja auttoivat köyhiä. Kuten oli tapana hurskaissa porvariperheissä, ruokapöydässä oli aina ylimääräinen lautanen siltä varalta, että kerjäläinen ilmestyisi lounaan aikana. Zélien yritys kasvoi ja menestyi hyvin. Hänellä oli lopulta 20 työntekijää, joista hän piti kokonaisvaltaisesti huolta, ja useita palvelijoita. Vaimon yritys oli niin kukoistava, että Louis möi omansa vuonna 1870 veljenpojalleen, jotta voisi tukea vaimoaan. Zélie oli 39- ja Louis 47-vuotias. Nämä vuodet olivat kuitenkin myös raskaita. Vuonna 1867 ja 1868 he menettivät 2 lasta, ja vuonna 1870 kuoli myös kaksi lasta. Vuonna 1863 Zélie sairastui vain 32-vuotiaana rintasyöpään, johon ei siihen aikaan ollut mitään hoitoa. Vuonna 1877 hänen sisarensa kuoli ja hyvin sairas Zélie meni vielä pyhiinvaellukselle Lourdesiin, mutta kuoli syöpään 28.8.1877 vain 46-vuotiaana.

Louis leskenä ja yksinhuoltajana

Marraskuussa 1877 Louis ja viisi tyttöä muuttivat Lisieux -nimiseen kaupunkiin lähelle äidin veljen perhettä. Isidore Guérin oli apteekkari. He muuttivat le Buissonet-nimiseen taloon. Heillä oli 2 palvelijaa. Marie oli 17-vuotias, Pauline 16, Léonie 14, Céline 8 ja Thérèse 4,5-vuotias. Louis oli aika masentunut, vetäytyvä ja hiljainen. Hän oli lopettanut vaimon yrityksen ja he elivät sijoituksillaan. Ainoastaan Thérèse sai hänet iloisemmaksi. Vuonna 1882 21-vuotias Pauline halusi mennä Lisieux'n karmeliittaluostariin. Thérèse oli vasta 9-vuotias ja se oli hänelle aikamoinen katastrofi.

Elämä Buissonet'ssa oli hyvin rauhallista, vähän yksitoikkoista. Louis piti matkustamisesta, mikä oli harvinaista siihen aikaan, mutta 1885 he lähtivät kahdeksi kuukaudeksi matkalle: München, Wien, Balkanit, Ateena, Napoli, Rooma, Milano ja Pariisin kautta kotiin. Koska Thérèse oli niin herkkä ja itkuinen, hän jäi kotiopetukseen vuonna 1886, jolloin 26-vuotias Marie meni samaan karmeliittaluostariin, jossa Pauline jo oli. Kotiin jäivät Louis, Céline, Thérèse ja Léonie (joka muutaman kerran yritti liittyä visitaatiosisariin; kolmen epäonnistumisen jälkeen hän jäi sinne lopullisesti vasta 28.1.1899). Vuosi 1886 oli hyvin merkittävä vuosi, koska jouluna 1886 Thérèse muuttui kokonaan neuroottisesta herkästä tytöstä päättäväiseksi ja rohkeaksi nuoreksi naiseksi.

1. huhtikuuta 1887 Louis sai ensimmäisen aivohalvauksen (64-vuotiaana), mutta jo 2.6 Thérèse uskalsi kertoa hänelle haluavansa karmeliittaluostariin. Hän oli vasta 14-vuotias. Marraskuussa 1887 he matkustivat Roomaan ja Thérèse pyysi paavi Leo XIII:lta lupaa mennä luostariin alaikäisenä. Asiat etenivät Thérèsen mielestä liian hitaasti, mutta jo 1.1.1888 hän sai piispalta luvan liittyä karmeliittaluostariin, johon hän astui 9.4.1888 isänsä saattamana. Pian sen jälkeen 23.6.1888 Louis sai vakavan sairauskohtauksen, jolloin hän katosi Le Havreen hyvin ahdistuneena ja sekavana.

Louis'n ristintie

Vuonna 1888 alkoi sitten Louis'n ja perheen ristintie, joka kesti 6 vuotta, hänen kuolemaansa saakka 1894. Vanhemman vakava sairastuminen neuropsykiatriseen sairauteen on aina hyvin traumatisoiva kokemus kaikille perheenjäsenille. Sairauden aikana oli parempia kausia, mm. kun 10.1.1889 Thérèse aloitti novisiaatin ja sai luostaripuvun Louis oli hyvässä kunnossa, mutta kuukautta myöhemmin, 12.2.1889, hän sai kohtauksen, jonka aikana oli ampua itseään ja muita. Onneksi äidin veli sai otettua häneltä aseen pois. Tämän johdosta Louis joutui Saint-Sauveur-nimiseen laitokseen Caenissa. Hän oli siellä kolme vuotta, 1889-1892. Jos kesäkuussa 1889 Louis joutui holhouksenalaiseksi ja Le Buissonet myytiin.

24. syyskuuta Thérèse antoi luostariluvaukset vain 17-vuotiaana. Samaistuminen Jesajan kärsivään palvelijaan auttoi perhettä kestämään isän sairauden (se oli todennäköisesti jonkinlainen dementia, johon liittyi psykoottisia jaksoja ja halvauksia). Palattuaan kotiin 1892 Louis pääsi vielä kerran tapaamaan tyttäriään Lisieux'n karmeliittaluostarissa ennen kuin hän kuoli 29.7.1894 Célinen läsnäollessa.

Louis haudattiin Lisieux'ssa 2.8.1894. Jo 14.9. Céline liittyi samaan karmeliittaluostariin, jossa muut siskot jo olivat. Léonie oli siis ainoa, josta ei tullut karmeliitta, vaan hän meni 1899 visitaatioluostariin Caenissa ja kuoli siellä 1941.

Kanonisaatioprosessi

Kun Thérèse julistettiin pyhäksi vuonna 1925, kardinaali Antoine Vico ilmaisi kiinnostuksensa hänen vanhempiaan kohtaan. Vuonna 1941 julkaistiin Zélien kirjeet ja vuonna 1946 isä Stéphane Piat julkaisi kirjan *Histoire d'une famille* eli "erään perheen tarina". Silloin Bayeux'n piispa oli yhteydessä kardinaali Roncalliin (josta myöhemmin tuli paavi Johannes XXIII), jotta voitaisiin harkita Martinin pariskunnan pyhäksi julistamista.

Louis'n osalta tutkimuksia tehtiin 22.3.1957–12.2.1969, Zélien tutkimuksia taas tehtiin Séez'n hiippakunnassa 10.10.1957-7.1.1959. Paavi Paavali VI yhdisti molempien tapaukset vuonna 1971. Paavi Johannes Paavali II ylisti heidän "urheuttaan" perheen vuonna 26.3.1994.

Artikkeleita

Ihmeet

Pikkuinen Pietro Schiliro syntyi lähellä Milanoa 25.5.2002 erittäin huonokuntoisena ja hänen odotettiin kuolevan. Mutta perhe rukoili Louis ja Zélie Martinia avuksi ja 29. kesäkuuta vauvan tilanne muuttui dramaattisesti parempaan suuntaan. Hän pääsi sairaalasta 27.7.2002 erinomaisessa kunnossa. 3.7.2008 paavi Benedictus XVI tunnusti Pietron paranemisen ihmeeksi.

Samana vuonna 15. lokakuuta pikkuinen Carmen Perez Pons syntyi Valenciassa (Espanjassa). Hänellä oli erittäin vakava aivoverenvuoto, jonka seurauksena hänen odotettiin kuolevan. Koko lokakuun ja marraskuun aikana kaikki ystävät, Serraluostarin nunnat ja sadat muut ihmiset rukoilivat Louis ja Zélie Martinin apua. Yllättäen vauva parani kokonaan eikä MRI:ssä ollut todettavissa mitään aivoverenvuodon jälkiä. Tutkimukset jatkuivat ja 21.5.2013 ihmeparantumisen todettiin liittyvän nimenomaan rukouksiin, joita osoitettiin Louis'lle ja Zélielle. Paavi Franciscus hyväksyi Carmenin ihmeparantumisen 18.3.2015. Samana vuonna 18.10.2015 Louis ja Zélie Martin julistettiin pyhiksi.

Miksi he ovat merkityksellisiä meidän ajallemme?

Louis ja Zélie ovat mielenkiintoisia ihmisiä ja heiltä voi todella oppia paljon. Molemmat etsivät aidosti Jumalan tahtoa ja hyväksyvät sen, että omat toiveet eivät toteudu, vaan kutsumus on jotakin sellaista, joka otetaan vastaan lahjana Jumalalta; se yllättää. Kyseessä ei siis ole mikään ”Life-Plan calendar”, niin kuin usein nykyään halutaan elää suunnitellen kaikki itse. Heiltä oppii, että avioliitto (ja seksuaalisuus avioliitossa) on pyhyyden polku. Heiltä oppii, että rakkaus on oikeasti olemassa uskollisuudessa, onnellisuudessa ja kärsimyksessä. Lasten vastaanottaminen ja kasvattaminen tekee onnelliseksi eikä ole vaan uupumuksen ja rasituksen paikka. Perheelämä on pyhittymisen paikka.

Zélie on hyvin ajankohtainen nainen, joka yhdisti puolison roolin, äitiyden ja uran tekeminen luovasti; hänellä oli oma yritys, jonka johtajana hän toimi, ja hänellä oli perhe. Toki heillä ei ollut rahavaikeuksia, mutta työtä piti tehdä paljon. Louis on myös hyvin ”moderni” mies, kun hän valitsi oman yrityksen myymisen vaimon yrityksen tukemiseksi. Hän lähti tukemaan vaimon urakehitystä hyvin ennakkoluulottomasti tuohon aikaan.

Lopuksi ja tärkeimpänä heillä oli vakaa ja syvällinen hengellinen elämä. Joka aamu he osallistuivat työläisten messuun klo 6, rukoilivat yhdessä ja erikseen, tekivät pyhiinvaelluksia. Heillä oli myös hauskoja juhlia lasten kanssa, he leikkivät ja nauttivat lasten kanssa olemisesta. He kantoivat sosiaalista vastuutta työntekijöistään, tukivat heitä kokonaisvaltaisesti ja osallistuivat karitatiiviseen toimintaan.

Tapa, jolla he kohtasivat elämän kärsimykset, oli esimerkillinen. He menettivät 4 lasta aivan pieninä, Zélie sairastui ja kuoli syöpään, Louis sairastui vakavasti ja tuskallisesti. Silti he eivät katkeroituneet, kiukutelleet tai kapinoineet, vaan hyväksyvät elämän kärsimyksen yhdistäen sen Kristuksen kärsimykseen ylösnousemuksen toivossa.

Zélie ja Louis ovat usein auttaneet minua työssäni psykoterapeuttina sairaalassa. Tietysti minun on helppo jutella heille ranskaksi (äidinkielelläni), mutta he ovat oikeasti tulleet avukseni, kun olen kohdannut työssäni TYKSin lastenpsykiatrian poliklinikalla vanhempia, jotka ovat menettäneet vauvansa tai syöpää sairastavia vanhempia, joilla on pieniä lapsia ja jotka ovat kuolemaisillaan. He tietävät hyvin, mistä on kyse, ja heidän rukouksensa avulla olen löytänyt oikeita sanoja tai oikean tavan olla hiljaa perheiden kärsimyksen äärellä. Suosittelen….

Florence Schmitt

Tämän takia rakastan sinua, Teresa

Valmistautuen pyhän Teresan ja hänen vanhempiensa reliikkien Suomen-vierailuun lokakuussa julkaisemme otteita piispa Guy Gaucherin OCD saarnasta.

— OSA III —

Rakastan sinua, koska iloisena ja uskaliaana pienenä tyttönä sinä käänsit päälaelleen raskaan kirkollisen koneiston. Vakavat tutkijat tahtoivat mahduttaa sinut tarkasti määriteltävään pyhyyden malliin. Sinä pilasit heidän kaikki suunnitelmansa ja sinulle oli välttämätöntä lyhentää aikasäädöksiä [pyhyyden tutkimista varten]. Tämä olikin helppoa, sillä kaikki paavit olivat ystäviäsi. Sinä vuodatit maailmaan lukemattomia ihmeitä, joskus sellaisiakin uudenlaisia, joissa huumorintajusi voitiin nähdä.

Rakastan sinua lopultakin – minun pitäisi lopettaa litaniani – merkkinä, heijastuksena, todisteena (mitä sanaa minun pitäisi käyttää?) Isän armollisesta rakkaudesta, joka ilmestyi maailmalle Jeesuksen ja Pyhän Hengen kautta, Hengen, joka puhaltaa missä tahtoo. Koska Kolminaisuus teki sinusta "luonnon ja armon mestariteoksen", meidän täytyy kiittää palvovassa hiljaisuudessa. "Sinulle, Jumala, hiljaisuuskin on ylistystä" (vrt. Ps. 65).

Rakastan sinua, koska sinä olet urhea ja peloton Jeesuksen lähettiläs maallistuneessa maailmassamme. 17 vuotenani täällä Lisieuxissä sain nähdä kaikkialta maailmasta tulleiden väkijoukkojen kautta toimintasi voiman heidän sydämissään: ihmisissä kaikista yhteiskuntaluokista, maista ja kielistä.

Minulla oli myös siunaus saada nähdä matkojesi uskomaton vaikutus ympäri maailman. Vuodesta 1994 lähtien reliikkisi ovat saavuttaneet viisi maanosaa. Olen nähnyt sen omin silmin Italiassa, Belgiassa, New Yorkissa, Filippiineillä, Hong Kongissa, Kanadassa, Venäjällä, Libanonissa, Beninissä, Puolassa… Sinä olet todellakin sisar maailmalle.

Rakastan sinua, koska kaikki, mitä kirjoitit, on totta, ja pidät aina lupauksesi, muun muassa tämän: "Käytän taivasaikani tekemällä hyvää maan päällä aina maailman loppuun asti."

Rakastan sinua lopultakin – minun täytyy todellakin lopettaa – koska yksi lupauksistasi täyttyi 19. lokakuuta 1997, sata vuotta kuolemasi jälkeen: "Pienuudestani huolimatta haluaisin valaista sieluja profeettojen ja opettajien tavoin…" (käsikirjoitus B).

Tässä haluan sisällyttää kiitokseeni paavi Johannes Paavali II:n; koko piispuuteni toteutui hänen paaviutensa aikana. Siitä, että Teresa julistettiin kirkonopettajaksi 24-vuotiaana, nuorimpana 2000 vuoteen, on todellakin kiitettävä häntä, joka halusi sitä. Kaikki esteet ylittäen paavi ymmärsi, että Teresan "naisellinen nerous" antoi tärkeän panoksen "jumalallisen rakkauden tieteeseen" (vrt. apostolisen kirjeen otsikko 19.10.1997).

Tämä on myös hyvä tilaisuus kiittää Johannes Paavali II:ta, toista jumalallisen armon välittäjää maailmaamme. "Kirkkomme on pyhien kirkko", kirjoitti ranskalainen kirjailija Bernanos. Ylistäkäämme Jumalaa hänen pyhistään ja kiittäkäämme heidän olemassaolostaan. He ovat merkkejä maailmalle siitä, että evankeliumi elää kaikkialla kaikissa elämäntilanteissa. He ovat oppaitamme, opettajiamme, ystäviämme; he auttavat meitä matkallamme. He ovat Jumalan perhettä. Teresa sanoi: "Kuka olisi voinut keksiä autuaan Neitsyen?" Voisi myös sanoa: "Kuka olisi voinut keksiä Jeesuslapsen ja pyhien kasvojen Teresan?" Samanaikaisesti niin lähellä kuin kaukana, niin tavallinen kuin erityislaatuinenkin: tätä nuorta normandialaisnaista rakastetaan kaikkialla maailmassa, luulemme tuntevamme hänet ja kuitenkin hän pakenee, sillä hänen olemuksensa viimeinen sana ilmaisee jotakin Jumalan rakkauden tutkimattomasta salaisuudesta. Kiitos Herralle, että hän on antanut meille pyhän Lisieux:n Teresan. Ylistys olkoon sinulle tästä nuoresta naisesta, joka täysin vastasi armollisen rakkautesi kutsuun.

Nämä ovat joitakin niistä syistä, joiden takia rakastan sinua, Teresa.

Piispa Guy Gaucher OCD,
saarnasta Lisieux:n basilikassa
19.6.2005

Pyhän Jeesus-lapsen Teresan ja hänen vanhempiensa reliikit Suomessa 25.-28.10.2018

- **To 25.10. reliikit saapuvat Ouluun: klo 19.00 messu, läpi yön kestävä vigilia**
- **La 27.10. reliikit saapuvat Turkuun Pyhän Birgitan kirkkoon klo 8.00; klo 18.00 messu**
- **Su 28.10. reliikit saapuvat Helsinkiin: Pyhän Henrikin katedraalissa klo 9.30 messu ja kulkue, klo 11.00 piispanmessu**
- **Ma 29.10. reliikit saapuvat Espoon karmeliittaluostariin: klo 9.00 messu**

Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa sunnuntaina **21.10. klo 19** Karmeliittamaallikot näyttävät pyhän Jeesus-lapsen Teresan elämästä kertovan dokumenttielokuvan (35 min).

Artikkeleita

15 väitettä Vatikaanin II kirkolliskokouksesta

Apostolien teoissa kuvataan, kuinka apostolit ja vanhimmat kokoontuivat vuoden 50 tienoilla Jerusalemiin. Kyseessä oli eräänlainen varhainen kirkolliskokous. Kokouksen päätökset julkaistiin kirjeessä, ja niistä todettiin: *"Pyhä Henki ja me olemme nähneet hyväksi"* (vrt. Apt. 15:28).

Vatikaanin toinen kirkolliskokous oli kirkon 21. yleinen kirkolliskokous eli konsiili, joka kokoontui vuosina 1962-1965. Kirkolliskokous julkaisi useita tärkeitä asiakirjoja. Sen opetuksia ei kuitenkaan aina tunneta hyvin. Seuraavassa käyn läpi joitain yleisiä väitteitä konsiiliin liittyen ja pyrin vastaamaan niihin mahdollisuuksien mukaan sen omilla teksteillä.

Kirkon oppi

1. "Vatikaanin toinen kirkolliskokous halusi muuttaa kirkon opetuksen"

Kirkolliskokouksen avasi paavi Johannes XXIII 11. lokakuuta 1962 puheellaan *Gaudet Mater Ecclesia*. Avajaispuheessaan paavi kuvasi kokouksen tehtävää: *"Kahdeskymmenesensimmäinen ekumeeninen kirkolliskokous … haluaa välittää katolisen opin sen kokonaisuudessa, mitään muuttamatta, mitään vääristämättä"*. Paavin mukaan oli tarve esittää sama muuttumaton oppi nykyaikana: *"Yksi asia on nimittäin uskon talletus, toisin sanoen totuudet, jotka sisältyvät oppiimme, toinen taas se tapa, jolla ne ilmaistaan - kuitenkin aina sama mielessä ja samassa merkityksessä"* (*Gaudet Mater Ecclesia*, 6). Kuten paavin sanoista käy ilmi, väite ei pidä paikkaansa. Sama asia tuli ilmaista uudella tavalla – tämä oli paavin toive ja avain kirkolliskokouksen ymmärtämiseksi.

2. "Trenton ja Vatikaanin I kirkolliskokouksen opetukset ovat Vatikaanin II kirkolliskokouksen myötä vanhentuneet"

Trenton kirkolliskokous käsitteli reformaatioon liittyviä opillisia kysymyksiä. Vatikaanin ensimmäisen kirkolliskokouksen aikana ongelmiksi olivat nousseet naturalismi ja rationalismi. Kuten jo paavin avauspuheesta kävi ilmi, Vatikaanin II kirkolliskokous ei pyrkinyt ensisijaisesti tuomitsemaan aikansa virheitä (toki niitä oli tarjolla kosolti) vaan ilmaisemaan kirkon oppia myönteisellä tavalla, kuitenkin edellisten kirkolliskokousten perinnölle rakentaen. Tämäkin käy ilmi paavin avauspuheesta: kirkolliskokouksen tulee paavin mukaan tutkia katolista opetusta *"Trenton ja Vatikaanin I kirkolliskokouksen tarkkoja ilmauksia seuraten"* (GME, 6). Asiakirjassa *Dei Verbum* kirkolliskokous lausui tahtovansa *"Trenton ja Vatikaanin I kirkolliskokouksen jälkiä seuraten" esittää oikean opin tästä aiheesta* (dogmaattinen konstituutio *Dei Verbum – Jumalallisesta ilmoituksesta*, 1). Näin Trento ja Vatikaani I, luonnollisesti kaikkien edeltäjiensä kanssa, muodostavat kokonaisuuden.

Kirkko-oppi

3. "Vatikaanin toisen kirkolliskokouksen mukaan kirkko on Jumalan kansa, ei Kristuksen mystinen ruumis"

Dogmaattinen konstituutio Kirkosta *(Lumen Gentium)* puhui kirkosta pitkään Jumalan kansana. Väitteen vastakkainasettelu on turha, koska asiakirja puhui kirkosta laajasti myös Kristuksen ruumiina. Näiden lisäksi käytettyjä kielikuvia olivat lammastarha, lauma, viljelysmaa, viinipuu, viinitarha sekä Jumalan asumus (vrt. *Lumen Gentium - Kirkosta*, 6-7).

4. "Vatikaanin toinen kirkolliskokous hylkäsi opin, jonka mukaan kirkko on välttämätön pelastukseen (extra ecclesiam nulla salus)"

Tähän voi vastata kirkolliskokouksen omilla sanoilla: *"Katolisiin kristittyihin pyhä kirkolliskokous erityisesti kiinnittää huomionsa. Nojautuen Pyhään kirjaan ja traditioon se opettaa, että tämä pyhiinvaeltava Kirkko on välttämätön pelastukseen. Yksin Kristus näet on Välittäjä ja pelastuksen tie, ja hän tulee meille läsnäolevaksi ruumiissaan, joka on Kirkko. Hän itse on selvin sanoin korostanut uskon ja kasteen välttämättömyyttä (vrt. Mark. 16:16; Joh. 3:5) ja samalla vahvistanut välttämättömäksi Kirkon, johon ihmiset kasteen kautta astuvat sisälle ikään kuin ovesta"* (LG, 14).

5. "Vatikaanin toinen kirkolliskokous hylkäsi opin, jonka mukaan kirkko on näkyvä yhteisö"

Tämäkään ei vastaa kirkolliskokouksen opetusta: *"Kristus, ainoa Välimies, on perustanut pyhän Kirkkonsa, uskon, toivon ja rakkauden yhteisön, tähän maailmaan näkyväksi rakennelmaksi ja hän kannattaa sitä lakkaamatta"* (LG, 8).

Liturgian uudistaminen

6. "Vatikaanin toinen kirkolliskokous halusi uudistaa kirkon liturgiaa"

"Kirkolliskokouksella on erityisen painavia syitä liturgian uudistamiseen ja vaalimiseen" (Sacrosanctum Concilium – Pyhästä liturgiasta, 1). Väite pitää siis osittain paikkansa: liturgiaa tulee kirkolliskokouksen mukaan sekä uudistaa että vaalia. Vastoin yleistä käsitystä sellaisia asioita kuten alttarin sijainti, messunviettämisen suunta tai ehtoollisen vastaanottamistapa kirkolliskokous ei tässä asiakirjassa käsitellyt. On lisäksi hyvä tietää, että liturgiaa oli uudistettu jo ennen Vatikaanin toista kirkolliskokousta.

7. "Vatikaanin toinen kirkolliskokous halusi poistaa latinan kielen liturgiasta"

Tarkalleen ottaen kirkolliskokous oli myönteinen ajatukselle, että kansankielen käyttöä lisättäisiin, vaikka latina säilytettäisiin: *"Latinan kielen käyttö säilytettäköön latinalaisen riituksen piirissä eräitä paikallisia erioikeuksia lukuun ottamatta. Koska kuitenkin sekä messussa että sakramenttien jaossa ja muissa liturgian osissa kansankielen käyttö usein saattaa olla sangen hyödyllistä kansalle, voidaan sen käyttöä laajentaa"* (SC, 36, §1-2). Kirkolliskokouksen jälkeen kansankielen käyttö kuitenkin yleistyi normiksi.

Artikkeleita

8. ”Vatikaanin toinen kirkolliskokous korosti uskovien aktiivista osallistumista liturgiaan”

Väite pitää paikkansa: *”Äitimme pyhä Kirkko toivoo hartaasti, että kaikki uskovat johdettaisiin täyteen, tietoiseen ja aktiiviseen liturgian viettoon osallistumiseen... Pyhän liturgian uudistamisessa ja vaalimisessa tämä kaiken kansan täysi ja aktiivinen osanotto on ennen muuta huomioon otettava tavoite”* (SC, 14). Kirkolliskokouksen mukaan pappien olisi oltava liturgian hengen täyttämiä ja *”aktiivisen osallistumisen edistämiseksi rohkaistakoon kansaa tulemaan mukaan huudahduksin, vastauksin, virsin, antifonein ja lauluin samoin kuin tekojen, eleitten ja ruumiinasentojen avulla. Myös pyhää hiljaisuutta noudatettakoon ajallaan”* (SC, 30). Kirkolliskokous ei siis opettanut, että messuun aktiivisesti osallistumiseksi jokaiselle pitäisi antaa jokin erityinen tehtävä. *”Lämpimästi suositellaan täydellisimpänä messuun osallistumisena sitä, että uskovat papin kommuunion jälkeen ottavat vastaan Herran ruumiin samasta uhrista”* (SC, 55). Aktiivista osallistumista toivoi muuten jo paavi Pius XI vuonna 1928 bullassa *Divini Cultus*.

9. ”Vatikaanin toinen kirkolliskokous korosti eukaristiaa ateriana, ei uhrina”

Sacrosanctum Concilium puhui eukaristiasta ateriana kolme kertaa, uhrina yhdeksän kertaa: väite ei siis tilastollisesti pidä paikkaansa. Vastakkainasettelu on tässäkin tapauksessa keinotekoinen. Messu on uhri, jossa *”on ja uhrataan verettömästi sama Kristus, joka yhden ainoan kerran ristin alttarilla verensä vuodattaen uhrasi itsensä”, opetti Trenton kirkolliskokous lausuen myös: ”Kristus halusi meidän nauttivan tätä sakramenttia hengellisenä sielun ruokana”* (Trento, XXI, (6.) istunto, 2; XIII (3.) istunto, 2). Vatikaanin II kirkolliskokous opetti eukaristiasta esimerkiksi seuraavaa: *”Viimeisellä ehtoollisella sinä yönä, jona hänet kavallettiin, meidän Vapahtajamme asetti ruumiinsa ja verensä eukaristisen uhrin. Hän teki sen jatkaakseen ristin uhria kautta aikojen siihen asti, kunnes hän tulee, mutta myös uskoakseen Kirkolle, rakkaalle morsiamelleen, muiston kuolemastaan ja ylösnousemuksestaan, laupeuden sakramentin, ykseyden merkin; rakkauden siteen, pääsiäisaterian, jossa Kristus nautitaan, mieli täyttyy armosta ja jossa meille annetaan tulevan kirkkauden pantti”* (SC, 47).

10. ”Vatikaanin toinen kirkolliskokous tahtoi, että uskovat nauttivat ehtoollisen molemmissa muodoissa”

Kirkolliskokous viittasi Trenton opetukseen, jonka mukaan maallikoilla ei ole mitään velvoitetta ottaa eukaristiaa vastaan molemmissa muodoissa ja *”ne, jotka ottavat vastaan vain yhden muodon, eivät jää vaille ainuttakaan pelastukselle välttämätöntä armoa”* (Trento XXI (5.), 3). Kirkolliskokouksen omin sanoin: *”Mitä tulee kommuunioon molemmissa muodoissa, viitataan Trenton kirkolliskokouksen vahvistamiin dogmaattisiin periaatteisiin”* (SC, 55). Ehtoollisen nauttiminen molemmissa muodoissa oli kirkolliskokouksen mukaan joissain tilanteissa mahdollista. Molemmissa muodoissa nauttimisen sijaan kirkolliskokous toivoi ahkeraa ehtoollisen nauttimista. Väite ei siten pidä paikkaansa.

Ekumenia, lähetystyö ja uskontojen välinen dialogi

11. ”Vatikaanin toinen kirkolliskokous muutti kirkon suhtautumista ekumeniaan”

On hyvä tietää, että yleisesti ottaen protestanttisella ja katolisella ekumenialla on eri päämäärät. Protestanttinen ekumenia tavoittelee pääsääntöisesti keskusteluosapuolten molemminpuolista tunnustamista, katolinen ekumenia puolestaan rakentuu katolisen kirkkokäsityksen varaan (vrt. dekreetti ekumeniasta, *Unitatis redintegratio*, 1). Katolisen ekumenian päämäärän asiakirja mainitsee ikäänkuin sivumennen: *”kaikkien kristittyjen välisen sovinnon saavuttaminen yhden ainoan Kristuksen Kirkon yhteydessä”* (vrt. UR, 24).

Tältä pohjalta voidaan todeta, että kirkon opetusvirka oli käsitellyt ekumeniaan liittyviä kysymyksiä jo ennen Vatikaanin II kirkolliskokousta (esim. Leo XIII, *Satis Cognitum* (1896), Pius XI, *Mortalium Animos* (1928)). Tällöin oli keskitytty lähinnä ekumenian ongelmiin ja vaaroihin. *Unitatis redintegratio* tarkasteli ekumenian myönteisiä mahdollisuuksia. Tässä mielessä väite pitää paikkansa. Olisi ehkä tarkempaa sanoa, että kirkolliskokous otti ekumeniaan toisenlaisen näkökulman. Jo ennen konsiilia oli todettu, että pyrkimys kristittyjen ykseyden edistämiseen itsessään on kirkolle ilon aihe. Vuodet kirkolliskokouksen jälkeen ovat osoittaneet, että ekumeenisessa työssä voidaan aidosti edistyä (ekumenian myönteiset mahdollisuudet), mutta että myös ne vaarat, joista aikaisemmin varoitettiin (ekumenian ongelmat), voivat myös olla todellisia.

12. ”Vatikaanin toinen kirkolliskokous tahtoi, että ekumenian vuoksi kirkkokuntia jakavista opillisista erimielisyyksistä vaiettaisiin”

Kirkolliskokouksen mielestä asia on juuri päinvastoin. Asiakirjassa ekumeniasta se lausui: *”Oppi tulee ehdottomasti esittää selkeästi ja kokonaisena. Mikään ei ole niin vierasta ekumeenisuudelle kuin sellainen väärä irenismi, joka vahingoittaa katolisen opin puhtautta ja himmentää sen alkuperäisen ja varman merkityksen”. Kirkolliskokouksen periaatteen mukaan ”samalla katolista uskoa on selitettävä syvemmin ja oikeammin”* (UR, 11).

13. ”Vatikaanin toinen kirkolliskokous tahtoi, että lähetystyön sijaan aletaan harjoittaa uskontojen välistä vuoropuhelua (dialogia)”

Vuoropuhelusta kirkolliskokous lausui esimerkiksi: *”Kuten Kristus itse näki ihmisten sydämeen ja johdatti heidät aidon inhimillisen keskustelun kautta Jumalan valoon, niin tulee hänen opetuslastensakin Kristuksen hengen kokonaan täyttäminä tuntea ne ihmiset, joiden keskuudessa he asuvat, ja joiden kanssa he ovat tekemisissä”* (*Ad gentes*, 11). Lähetystyöstä kirkolliskokous totesi: *”Lähetystyön perustus on Jumalan tahto, ’että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden. Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Jeesus Kristus, joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä’ (1. Tim. 2:4-5), ’eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa’ (Ap.t. 4:12)”*. Vuoropuhelu on pikemmin normaalia inhimillistä toimintaa ja osa kirkon lähetystyötä.

14. ”Vatikaanin toinen kirkolliskokous opetti, että muissakin uskonnoissa kuin katolisessa voi pelastua”

Kirkolliskokous ei erityisemmin käsitellyt tätä aihetta, mutta sivusi sitä esimerkiksi asiakirjassa lähetystyöstä. Se pohjusti aihetta ensin huolellisesti ja tässä yhteydessä kannattaa siteerata laajasti: *”’On välttämätöntä, että kaikki opittuaan tuntemaan [Jeesuksen Kristuksen] Kirkon julistuksesta kääntyvät uskomaan häneen ja liitetään kasteen välityksellä häneen itseensä ja hänen ruumiiseensa, Kirkkoon. Kristus itse on nimittäin selvin sanoin tähdentänyt uskon ja kasteen välttämättömyyttä (vrt. Mark. 16:16; Joh. 3:5) ja samalla vahvistanut Kirkon välttämättömyyden, johon ihmiset kasteen kautta astuvat ikään kuin oven läpi. Siksi eivät ne ihmiset voi pelastua, jotka tuntevat Katolisen kirkon ja tietävät Jumalan Kristuksen kautta säätäneen sen välttämättömäksi pelastukselle ja jotka kuitenkaan eivät halua liittyä tähän kirkkoon tai pysyä siinä. Vaikka Jumala voikin johdattaa sellaiset ihmiset, jotka ilman omaa syytään eivät tunne evankeliumia, omia teitään käyttäen uskoon, jota ilman on mahdoton olla hänelle otollinen (Hepr. 11:6), niin sittenkin Kirkolla on velvollisuus julistaa evankeliumia (vrt. 1. Kor. 9:16) ja samalla pyhä oikeus siihen”* (AG, 7). Näin vahvistettiin kirkon aikaisempi opetus, jonka mukaan usko, kaste ja kirkko Kristuksen ruumiina ovat välttämättömiä pelastukseen, mutta ei voida kuitenkaan sanoa, että ilman omaa syytään kirkon näkyvän yhteyden ulkopuolella olevat joutuisivat automaattisesti kadotukseen. Heidän kohtalonsa tietää Jumala, joka on ilmoittanut pelastuksen tieksi Kristuksen ja kirkon.

15. ”Vatikaanin toinen kirkolliskokous julisti uskonnonvapautta”

Koska ihminen voi omaksua Jumalan ilmoittaman totuuden vain vapaudessa, kirkko sallii vapauden totuuden etsimisessä. Julistuksessa uskonnonvapaudesta kirkolliskokous lausui: *”Koska kaikki ihmiset ovat persoonia eli heillä on järki ja vapaa tahto ja siksi myös henkilökohtainen vastuu, arvonsa mukaisesti heidän täytyy sekä luontonsa vetäminä että moraalin velvoittamina etsiä totuutta, varsinkin uskon totuutta. Ihmisellä on niin ikään velvollisuus pitää kiinni löytämästään totuudesta ja järjestää koko elämänsä totuuden vaatimusten mukaan. Tätä velvoitusta ihmiset eivät kuitenkaan voi täyttää oman luontonsa mukaisesti, elleivät ole sisäisesti vapaita ja samalla myös turvassa ulkoiselta pakolta”* (*Dignitatis humanae*, 2).

Kirkolliskokouksen uskonnonvapaus ei tarkoita uskonnollista välinpitämättömyyttä. Se ei myöskään tarkoita näkemystä, jonka mukaan kaikki uskonnot olisivat samanarvoisia. Julistuksessaan uskonnonvapaudesta kirkolliskokous lausui: *”Jumala itse on osoittanut ihmiskunnalle tien, jota kulkien ihmiset häntä palvellen voivat tulla Kristuksessa pelastetuiksi ja autuaiksi. Uskomme, että tämä ainoa ja tosi uskonto on olemassa katolisessa ja apostolisessa Kirkossa, jolle Herra Jeesus uskoi tehtäväksi levittää sitä kaikkien ihmisten keskuuteen”* (DH, 1).

* * *

Edellä olen käynyt läpi joitain yleisiä Vatikaanin toiseen kirkolliskokoukseen liittyviä väitteitä. Artikkeli ei ole mikään perinpohjainen teologinen tutkielma käsillä olevista aiheista, mutta voi varmaan tällaisenakin olla hyödyllinen. Kirkolliskokouksen opetuksiin voi itse perehtyä lisää, ovathan alkuperäiset tekstit kaikkien saatavilla.

Ehkä laajimmin on levinnyt käsitys, jonka mukaan kirkolliskokous olisi muuttanut kirkon oppia. Näin ei asia ole. Siten myöskään kirkolliskokousta edeltäneet opetusviran asiakirjat eivät ole ”vanhentuneita” tai muuttuneet epäluotettaviksi. Niiden tunteminen, samoin kuin Raamatun, auttaa ymmärtämään viimeisimmän kirkolliskokouksen lausumia. Raamattu, Traditio ja kirkon opetusvirka ovat ”niin tiiviisti liittyneet toisiinsa, ettei yksikään voi olla olemassa ilman toisia” (*Katolisen kirkon katekismuksen kompendium*, 17).

isä Tuomas Nyyssölä

Vatikaanin II kirkolliskokouksen ja Trenton kirkolliskokouksen tekstit ovat kirjoina saatavilla www.katolinenkirjakauppa.net ja luettavissa myös sivulla katolinen.fi/asiakirjoja.

Artikkeleita

Giovanni Bellini: Pyhä Franciscus erämaassa, n. 1480.

Fransiskaanien kolmannen sääntökunnan alkuperä – kaksi selitystä

Palatessaan takaisin paavi Innocentius III:n vastaanotolta Roomasta Assisiin vuonna 1209 Franciscus kulki monien Umbrian kylien ja kaupunkien läpi saarnaten ja opettaen. Tuomas Celanolainen, joka paavin pyynnöstä laati pyhimyksen ensimmäisen elämäkerran, kirjoittaa tuohon paluumatkaan viitaten, miten pyhän Franciscuksen apostolisen toiminnan seurauksena monet saivat piston sydämeensä ja tahtoivat ottaa Kristuksen opetukset vakavasti: ”he heittivät syrjään maalliset huolensa ja autuaan isän Franciscuksen saarnojen ja hänen elämäntapansa koskettamina heissä syttyi rakkaus ja kunnioitus Luojaansa kohtaan… Niin aateliset kuin tavalliset kansan ihmisetkin, niin papit kuin maallikotkin alkoivat jumalallisesta herätteestä kerääntyä pyhän Franciscuksen ympärille voidakseen harjoittaa hänen johdollaan yhä syvenevää katumuselämää” (*Vita Prima S. Francisci,* cap. XV, 37).

Apostolisen toimintansa alkuvaiheessa Franciscusta askarrutti kysymys, pitäisikö hänen vetäytyä yksinäisyyteen ja ryhtyä harjoittamaan perinteisten luostariveljien tavoin kontemplatiivista rukouselämää vai onko hän saanut Jumalalta kutsun ryhtyä saarnaamaan julkisesti. *Pyhän Franciscuksen kukkaset* -nimellä tunnetun legendakokoelman 16. luku kertoo, millaisen ratkaisun Franciscus tähän häntä piinanneeseen ongelmaan löysi. Franciscus käski veli Masseota menemään sisar Claran luo ja pyytämään tätä ”rukoilemaan muutamien hengellisesti edistyneiden kumppanien kanssa hartaasti Jumalaa, että tämä näyttäisi minulle, mikä olisi parasta: omistaudunko saarnaamaan vai yksin rukoilemaan? Ja mene sitten veli Silvestron luo ja pyydä häneltä samaa” (suom. s. 55). Saatuaan tehtävän suoritetuksi veli Masseo palasi Franciscuksen luo ilmoittamaan, mitä Jumala tahtoo hänen tekevän: ”Hän tahtoo, että sinä lähden maailmaan saarnaamaan, sillä hän ei ole valinnut sinua vain sinun itsesi tähden vaan muidenkin pelastukseksi” (suom. s. 56). Saatuaan näin tietää Kristuksen tahdon ”Franciscus nousi sangen palavana ja sanoi: ’Menkäämme Jumalan nimessä’.” *Kukkasten* 16. luku jatkuu kertomuksella siitä, miten Franciscus otti veli Masseon ja Angelon mukaansa ja lähti Cannaran kylään saarnaamaan: ”Hän saarnasi niin palavasti, että kaikki tuon kylän miehet ja naiset tunsivat häntä kohtaan kiintymystä ja halusivat seurata häntä ja jättää kylänsä. Pyhä Franciscus ei kuitenkaan sitä sallinut, vaan hän sanoi heille: ’Älkää pitäkö kiirettä älkääkä lähtekö. Määrään teille pian, mitä teidän on tehtävä sielujenne pelastukseksi.’ Ja silloin hän sai ajatuksen perustaa kolmannen sääntökunnan kaikkien yhteiseksi pelastukseksi” (suom. s. 56).

Sääntö maallikoille?

”Määrään teille pian, mitä teidän on tehtävä sielujenne pelastukseksi.” Mitä Franciscus mahtoi tällä tarkoittaa? Paljon luetussa teoksessaan *A History of the Franciscan Order* (Oxford 1968) John Moorman väittää, että Cannaran kylän tapahtuman seurauksena Franciscukselle syntyi ajatus laatia oma sääntö niille maallikoille, jotka hänen ja hänen kumppaniensa saarnatoiminnan seurauksena halusivat ryhtyä viettämään katumuselämää ja ottamaan arkisessa elämässään vaarin Kristuksen opetuksista. Sääntö, jonka Franciscus heille Moormanin mukaan (s. 42) vuonna 1214 kirjoitti, tunnetaan yleensä Ensimmäisen kirjeen nimellä (Teinosen suom. s. 83-92), mutta varhaisimmissa käsikirjoituksissa kantaa otsikkoa *Commonitorium et exhortatorium* (Muistutus ja kehotus).

Moorman ei jää suinkaan väitteensä kanssa yksin. Ensimmäisenä tällaisen kolmannen sääntökunnan synnyn selityksen esitti Pierre Mandonnet (OP). Vuonna 1898 ilmestyneessä tutkimuksessaan *Les Origines de l'Ordo de Poenitentia* (Fribourg) tämä dominikaanihistorioitsija väittää, ettei Franciscuksen alkuperäisenä tavoitteena ollut perustaa kanoniset mitat täyttävää sääntökuntaa, vaan koota yhteen kaikki ne hyvän tahdon ihmiset, sekä miehet että naiset, jotka halusivat olla kunnon kristittyjä ja ottaa Kristuksen opetukset todesta. ”Penitentit” oli se yleisnimitys, jolla näin elämään asennoituviin ihmisiin tuohon aikaan viitattiin, ja Mandonnetin mukaan vuosien 1209-1221 välisenä aikana kehkeytynyt ja Ensimmäisen säännön nimellä tunnettu fransiskaaninen sääntö oli laadittu nimenomaan tämän katumusliikkeen jäsenille; *Regula non bullata* oli siis penitenttien sääntö. Alkuvaiheessa tämä katumusliike säilyi yhtenäisenä, mutta vuosien myötä se alkoi jakautua kolmeen, mikä selittää nykyisen puhetavan puhua Vähäisempien veljien ensimmäisestä, Köyhien sisarien toisesta ja Kolmannesta sääntökunnasta. Muitakin varhaisen fransiskaaniliikkeen tutkijoita alkoi 19. ja 20. vuosisadan vaihteessa taipua Mandonnetin esittämän teorian kannalle (mm. Paul Sabatier, George Coulton ja ks. myös Teinosen johdannon s. 10 ja selitysosan huomautus s. 157). Itse asiassa Karl Müller oli jo 1885 julkaistussa tutkimuksessaan *Die Anfänge des Minoritenordens und der Bussbruderschaft* (Freiburg im Br.) esittänyt tähän suuntaan meneviä tulkintoja.

Hollantilainen A. van den Wyngaert oli ensimmäinen, joka asetti Mandonnetin teesin kyseenalaiseksi. *Neerlandia Franciscana* -aikakauslehdessä julkaistussa artikkelissa (1922-23) hän osoitti, missä suhteessa varhainen fransiskaaniliike erottautui aikansa maallikkovaltaisesta katumusliikeestä. Tutkimuksellaan *Die Anfänge des franziskanischen dritten Ordens* (Münster 1925) F. van den Borne asettui kannattamaan van der Wyngaertin teesiä, jonka mukaan tietyistä yhteisistä tavoitteista huolimatta Franciscuksen seuraan liittyneet veljet alkoivat laatia itselleen elämänsääntöä (*forma vitae),* joka evankeliumin keskeisyydessään ja evankelisen köyhyyden tulkinnoissaan poikkesi radikaalisti aikansa penitenttiliikkeestä. Veljet kirjoittivat ja päivittivät jatkuvasti Ensimmäistä sääntöä niiden kokemusten pohjalta, joita he ensimmäisen aktiivisen kymmenvuotiskauden aikana saivat. Ensimmäinen sääntö eli *Regula non bullata* oli dokumentti, jolla varhaiset veljet tekivät toisilleen ja muille tiettäväksi, mihin he ovat sitoutuneet ja millaista evankelista elämänmuotoa he olivat valmiita viettämään. Montrealin Rosemontin konventin veli David Flood on 1967 ilmestyneessä väitöskirjassaan *Die Regula non Bullata der Minderbrüder* (Werl/Westf.) osoittanut, millaisen monivaiheisen prosessin seurauksena Ensimmäinen sääntö on saanut syntynsä ja mikä sen suhde paavillisella bullalla vahvistettuun Toiseen sääntöön on. Vaikka pyhä Franciscus

Artikkeleita

aloittaakin Testamenttinsa viittaamalla siihen, miten hän aloitti parannuksen teon (*poenitentiam facere*), tästä huolimatta - kuten veli Floodin opettaja Kajetan Esser tutkimuksessaan *Anfänge und ursprüngliche Zielsetzungen des Ordens der Minderbrüder* (Leiden 1966) asian yksiselitteisesti ilmaisee - meidän on välttämättä tehtävä Franciscuksen ja hänen vähäisempien veljiensä ja niin kutsutun Kolmannen sääntökunnan ”katumusveljien” välinen ero (Esser 1966, s. 215). Mutta siitä, että Franciscus oli kirjoittamassa yhdessä veljiensä kanssa 1210-luvulla sääntöä, joka vastasi juuri heidän valitsemaa evankelista elämänmuotoa, ei tietenkään seuraa, etteikö heidän ja penitenttien välillä olisi ollut hedelmällistä yhteistyötä.

Keille kaikille Franciscus on kirjeensä osoittanut?

Franciscuksen ja varhaisen fransiskaaniveljestön kirjallisesta jäämistöstä on ilmestynyt kaksi modernia kriittistä laitosta. Ensimmäinen on Kajetan Esserin toimittama *Opuscula Sancti Patris Francisci Assisiensis* (Roma: Grottaferrata 1978) ja toinen on samana vuonna ilmestynyt Giovanni Boccalin laitos (Assisi: Porziuncola). Hengen tie -sarjassa ilmestynyt ja Seppo A. Teinosen suomentama *Kutsu köyhyyteen* (Helsinki: Kirjaneliö 1981) perustuu Boccalin editioon. Ainoa merkittävä laitosten välinen ero on se, että lukemisen helpottamiseksi Boccali turvautuu väliotsikkoihin, joita alkuperäisessä käsikirjoitusmateriaalissa ei ole. Esimerkiksi nyt lähemmän tarkastelun kohteeksi valitun Ensimmäisen kirjeen teksti etenee Esserin editiossa yhtenäisenä ilman väliotsikkoja, kun taas Boccali on jakanut sen kolmeentoista lukuun. Esser on antanut tekstille otsikon *Epistola ad fideles* (Recensio posteriora), kun taas Boccali kirjoittaa tekstin otsikon hakasulkujen sisään [Epistola I]. Tällä hän haluaa muistuttaa lukijaa siitä, että hänen käyttämänsä manuskripti on ilman otsikkoa ja se alkaa vain sanoilla ”Incipit opusculum venerabilis patris nostri sancti Francisci commonitorium et exhortatorium” (Tästä alkaa kunnioitetun isämme pyhän Franciscuksen kehottava ja rohkaiseva kirjoitus).

Millä nimellä me tähän Ensimmäiseen kirjeeseen sitten viittaammekin, se on fransiskaaniveljestön varhaisen tutkimuksen kannalta erittäin rikas ja tärkeä lähde. Useimmat tutkijat pitävät sen kirjoitusvuotena vuotta 1221, kun taas muutamien tutkijoiden mukaan Franciscus kirjoitti sen ennen Lähi-idän matkaa, jolle hän lähti vuoden 1219 elokuun alussa. Esser puolestaan jättää kirjeen dateerauksen avoimeksi (Esser 1978, p. 48). Jotta ymmärtäisimme paremmin, millainen muistutus- ja kehotuskirje kyseinen teksti todella on, meidän on aiheellista kiinnittää huomiota vähintäänkin seuraaviin seikkoihin.

Pyhä Franciscus, n. 1224, Sacro Speco Subiaco.

Ensinnäkin kirjeen avausluku kannattaa lukea huolella, sillä siitä käy selväksi, keille Franciscus on sen osoittanut. Se on suunnattu ”kaikille kristityille”. Ketkä kaikki tähän kristittyjen joukkoon kuuluvat käy ilmi jatkosta: kaikilla kristityillä Franciscus tarkoittaa sääntökuntalaisia, kleeruksen jäseniä, maallikoita, miehiä ja naisia ja kaikkia, jotka maailmassa asuvat. Luettelon perusteella vaikuttaa väkinäiseltä ja keinotekoiselta väittää, että Franciscus olisi osoittanut kirjeensä erityisesti katumusta harjoittaville veljille ja sisarille; sitä vastoin on perusteltua sanoa, että kirje on suunnattu kaikille kristityille, jotka tahtovat – kuten Franciscus kirjeen päätössanoissa asian ilmaisee – ”ottaa nöyrästi ja rakastavasti vastaan nämä Herramme Jeesuksen Kristuksen hyvältä tuoksuvat sanat ja panna ne mielellään täytäntöön ja noudattaa niitä täydellisesti” (suom. s. 92). Sanalla sanoen, Franciscus on osoittanut kirjeensä myös meille!

Toiseksi toisen luvun loppu on kirjeen ymmärtämisen kannalta valaiseva. Siinä Franciscus myöntää, että ”on vain harvoja, jotka haluavat ottaa hänet [Isän Sanan eli Kristuksen] vastaan ja pelastua hänen kauttaan, vaikka hänen ikeensä onkin suloinen ja kuormansa keveä” (suom. s. 84). Luvussa 8 Franciscus selittää, mitä hän tällä Kristuksen ikeellä *(iugum)* tarkoittaa: Kristuksen taakka osoittautuu raskaaksi niille, jotka eivät antaudu ”hyvyyden kiertoon”, vaan noudattavat elämässään vain omaa tahtoaan (”hyvyyden kierrosta” ks. *Kutsu köyhyyteen* -kirjan 3. painoksen s. 16-17). Sitä vastoin ne, jotka ”kieltävät itsensä ja taipuvat pyhän kuuliaisuuden ikeen alla” (s. 87), ”kokoavat aarteita taivaaseen” (vrt. Kehotussanat 28 ja 19; suom. s. 31 ja 35). Miten päättäväisesti itse kukin on evankeliumin mukaiseen elämänmuotoon sitoutunut, siitä Franciscus toteaa samaisessa 8. luvussa kiinnostavasti, ”kuten kukin meistä on Herralle luvannut” (s. 87). Lausuma antaa ymmärtää, että varhaiset veljet ja sisaret yhtäältä ja katumusliikkeen miehet ja naiset toisaalta olivat sitoutuneet kristilliseen kilvoituselämään kiinteämmin tai löysemmin. 1100-luvun jälkipuoliskolla syntyneet erilaiset katumusliikkeet eivät muodostaneet mitään yhtenäistä eikä järjestäytynyttä rintamaa, vaan liike koostui pienistä paikallisista ryhmistä. Sitoutumisen asteet siis vaihtelivat, ja kun ottaa vielä huomioon, että Assisin kunnan väkiluku oli 1200-luvun alussa noin 13.000 ihmistä, voi helposti aavistaa, miten erilaista sitoutumista näinkin suuressa populaatiossa esiintyi.

Kolmanneksi, monien tutkijoiden mielestä paastomääräyksiä koskeva 7. luku on osoitettu erityisesti penitenttiliikkeen jäsenille. Mutta verrattaessa sitä Ensimmäisen säännön hetkipalvelusta ja paastoa koskevaan 3. lukuun huomaa, miten hetkipalvelusta ja paastoa koskevat suositukset vaihtelevat sen mukaan, keille ne on suunnattu ja keitä ne koskevat. Ensimmäinen sääntö määrää kleerukseen kuuluvia toimittamaan ”palveluksen ja rukoukset elävien ja kuolleiden edestä”, kun taas veljet ”lausukoot joka päivä *Jumala armahda meitä* ja rukoilkoot *Isä meidän*” (s. 38-39). Miten taas maallikkojen tulee viettää kanoniset rukoushetket, siitä Ensimmäinen sääntö antaa jatkossa yksityiskohtaiset ohjeet (s. 39). Siinä missä Ensimmäisen kirjeen paastoa koskeva ohje on kovin yleinen (s. 86), Ensimmäisen säännön samaiset ohjeet ovat yksityiskohtaisempia (s. 39).

Neljänneksi Ensimmäisen kirjeen luonteesta kertoo omaa kieltään se, että Franciscus puhuu siinä ainakin kahdessa kohtaa katumuksen tekemisestä. Viidennessä rippiä eli parannuksen sakramenttia käsittelevässä luvussa (s. 85) hän kehottaa kirjeen vastaanottajia ”tekemään parannuksen [katumuksen] arvoisia hedelmiä (*fructus dignos poenitentiae*); edelleen koko 12. luku on omistettu katumuksen teon aiheelle. Luku osoittaa, miten kiinteästi Franciscus liittää katumuksen tekemisen (*poenitentiam facere)* ja Herran ruumiin ja veren vastaanottamisen (*corpus et sanguinem Domini nostri Iesu Christi recipere)* yhteen (s. 90). Kyseisestä luvusta ei välity millään tavoin sellaista vaikutelmaa, että kehotus katumukseen olisi suunnattu erityisesti aikansa penitenttiliikkeen miehille ja naisille; sitä vastoin Franciscus muistuttaa erotuksetta kaikkia kirjeen vastaanottajia katumuksen teon tärkeydestä. Viitisen vuotta Ensimmäisen kirjeen laatimisajankohtaa aikaisemmin Lateraanin IV kirkolliskokous oli korostanut parannuksen sakramentin asemaa kristityn elämässä säätämällä, että jokaisen velvollisuutena oli ainakin kerran vuodessa käydä tunnustamassa papille syntinsä.

Viidenneksi jokaisen Ensimmäistä kirjettä lukevan on syytä kysyä mielessään, keistä miehistä ja naisista Franciscus puhuu ja mihin tekemiseen hän viittaa kirjoittaessaan 10. luvussa: ”Ja jos kaikki nuo miehet ja naiset (*illi et illae)* tekevät näin (*talia fecerint*) ja kestävät loppuun saakka, *Herran Henki on lepäävä heidän päällään* ja on *rakentava heihin* asumuksensa ja *majansa”* (s. 88). Franciscus ei puhuttele tässä Ensimmäisen sääntökunnan miehiä eikä Toisen sääntökunnan naisia, vaan hän osoittaa sanansa katumusliikkeen miehille ja naisille, jotka omasta kokemuksestaan tietävät, miten rikastuttavaa (2 Kor. 8:9) on rakentaa yhdessä fransiskaaniveljien ja -sisarten kanssa maailmaa, jossa voi täydestä sydämestään toivottaa toisille ”Pax et bonum” (huom. *bonum*-sanan ja *bona deo reddere* -periaatteen välinen yhteys).

Kaikki nämä edellä luetellut viisi huomautusta puhuvat sen puolesta, että oman ilmoituksensa mukaisesti Ensimmäinen kirje on osoitettu ”kaikille kristityille”.

Pauli Annala

Suluissa olevat sivunumerot viittaavat seuraaviin:

Franciscus Assisilainen, *Kutsu köyhyyteen. Kootut kirjoitukset.* Johdanto, suomennos, selitykset Seppo A. Teinonen. Helsinki: Kirjaneliö 1981 (3. painos Helsinki: Kirjapaja 2014).

Pyhän Franciscuksen kukkaset. Johdanto, suomennos, selitykset Seppo A. Teinonen. Helsinki: Kirjapaja 1985.

Kirjallisuus

Kohtaamisen kauneus – rakkauden lähetysveli Andrew

Kalleimman veren sisaret Monica ja Theresa (CPPS) lähtivät viettämään ansaittuja eläkepäiviä omaan kotimaahansa Yhdysvaltoihin. Monien muistojen lisäksi sisaret jättivät Pyhän ristin seurakuntaan suurehkon kirjaston, josta seurakuntalaiset ovat saaneet ottaa haluamansa. Yksi tällainen kirja oli käsiini osunut teos *What I met along the way.* Kirja on Rakkauden lähetysveljen, veli Andrewin (MC), kirjoittama kuvaus matkasta ympäri maailmaa, jonka kuluessa hän vieraili eri maiden Rakkauden lähetysveljien yhteisöissä. Kirjassa nousee hätkähdyttävällä tavalla esiin se, millaista kärsimystä ja onnettomuutta monet joutuvat elämässään kokemaan ja miten Rakkauden lähetysveljet tukevat ja auttavat ihmisiä. Kirjan lukee mielenkiinnolla erityisesti sellainen, joka sai osallistua keväällä 1995 veli Andrewin Suomessa ohjaamaan reterettiin.

Veli Andrew henkilönä

Veli Andrew, alkuperäiseltä nimeltään Ian Travers-Ball, syntyi katoliseen keskiluokkaiseen perheeseen Melbournessa Australiassa 27.8.1928. Perheessä oli seitsemän lasta, joista Ian oli nuorin. Hän kävi ensin jesuiittojen valmistavan koulun Burke Hallin ja jatkoi koulunkäyntiään saman sääntökunnan Xavier Collegessa. Ian menestyi koulussa melko hyvin ja häntä kiinnostivat erityisesti historia ja kirjallisuus. Myös urheilu veti häntä puoleensa, ja hän kuului koulun jalkapallojoukkueeseen. Yleiseen australialaiseen tapaan hän perehtyi uhkapeleihin jo teini-iässä. Koulun päätyttyä häntä ei kiinnostanut uskonnollinen kutsumus, joten hän meni työhön isänsä vakuutusfirmaan. Myös politiikka kiinnosti häntä ja hän toimi liberaalipuolueen puoluesihteerinä. Kerran hän löi vetoa erään hevosen puolesta laukkakilpailuissa ja menetti kaikki rahansa. Hän kertoi myöhemmin, että ”Jumala itse puuttui peliin”. Hänen piti nyt huolellisesti miettiä uudelleen elämäänsä. Hän alkoi rukoilla ja käydä messussa ja ennen pitkää hän opiskeli jesuiittojen novisiaatissa. Ian Travers-Ball oli matkalla veli Andrewiksi.

Veli Andrew liittyi jesuiittoihin 1952, ja opintojensa myöhemmässä vaiheessa hän lähti laivalla Bombayihin saattaakseen päätökseen jesuiittakoulutuksensa lähetystyössä Intiassa. Vaikka hänellä oli vaativia filosofian ja kielten opintoja, hän ennätti silti kirjoittaa useita pamfletteja, artikkeleita ja kirjoja. Hänellä oli myös opettajan lahjoja ja näytti ilmeiseltä, että hän toimisi opettajana annettuaan viimeiset lupauksensa. Häntä vetivät puoleensa köyhät ja syrjäytyneet. Vuonna 1962, vuotta ennen pappisvihkimystään, hän tapasi Kalkutan Rakkauden lähetyssisaren Äiti Teresan (MC) Poonassa. Lyhyen tapaamisen aikana Andrew ym-

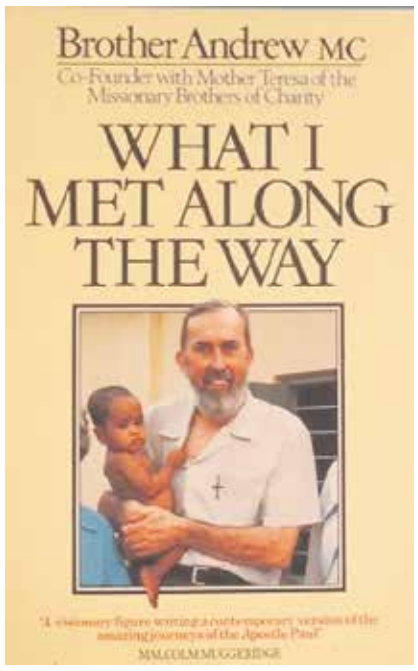

märsi, että hän oli tavannut ihmisen, joka oli hyvin lähellä Jumalaa.

Kutsumus varmistuu

Opintojensa tertiaarivaiheessa hän työskenteli 12 nuoren miehen kanssa, jotka kuuluivat äiti Teresan 1963 perustamaan Rakkauden lähetyssisarten (MC) sääntökuntaan. Veli Andrew erosi Jeesuksen seurasta, ja yhdessä äiti Teresan kanssa he muodostivat 1966 sääntökuntaan rinnakkaisjärjestön miehille. Veli Andrew oli löytänyt elämäntehtävänsä ja hänet nimitettiin Rakkauden lähetysveljien vastuuveljeksi. Järjestö alkoi levitä muihin maihin, ensimmäisenä Vietnamiin. Vähitellen veli Andrewin toimipaikaksi tuli koko maailma, sillä matkan ajankohtana yhteisöjä oli perustettu jo moniin eri maihin.

Kirjassaan *What I met along the way* veli Andrew kertoo vuonna 1984 tekemästään matkasta, jonka aikana hän vieraili 85:ssa Rakkauden lähetysveljien yhteisössä ympäri maailmaa. Kirjassaan hän kertoo tapaamistaan ihmisistä, eri maiden ajankohtaisista poliittisista ja sosiaalisista tilanteista, sodista ja pakolaisuudesta. Hän tapasi ihmisiä, joiden sielussa Jumalalla oli oma paikkansa. Hän kulki Afrikassa, Etelä-Amerikassa, Yhdysvalloissa ja Euroopassa.

Rikas Eurooppa sai hänet miettimään monia asioita. Maanosa kärsi rikkauksista huolimatta masennuksesta ja ikävystyneisyydestä. Huumeet näyttelivät suurta osaa ja aborttien määrä oli kauhistuttava. Veli Andrew näki, että Eurooppa-parka oli vanha ja kuoleva, mutta hän ymmärsi, että rukous ja usko voisivat auttaa kärsiviä eurooppalaisia. Maailman kommunikaatiojärjestelmät ovat mitä loistavimmat, mutta niissä ei juuri puhuta Jumalasta. Yhtä hyvin voisi olla kuuro ja sokea. Vallalla on hengellinen lukutaidottomuus: Jumalasta ja uskosta ei tiedetä ja materialismi on määräävä tekijä. Ihminen ilman Jumalaa on uusi ilmiö, sillä aina historiassa on ollut erilaisia jumalia, joista toiset ovat olleet pelottavia ja julmia ja toiset outoja ja tuntemattomia, mutta on ollut myös kristittyjen rakastava Jumala.

Veli Andrew näki ristiriidan siinä, että liian nuorten ihmisten harteille oli asetettu raskas seksuaalisuuden taakka. Näin ihmisten välinen kaunis rakkaus oli muuttunut pelkäksi lohduttomaksi seksiksi.

Kulkiessaan maasta toiseen hän alkoi käsittää matkansa Bunyanin lailla pyhiinvaelluksena, matkana yhdestä pyhästä paikasta seuraavaan nähdäkseen Jumalan uudella tavalla ja löytääkseen pyhän.

Sanomaa Suomessa

Veli Andrewin matkakirjan ilmestymisestä oli kulunut kahdeksan vuotta, kun hän saapui Suomeen ohjatakseen retretin Stella Mariksessa 7.-9.4.1995. Kevät oli jo edennyt hyvän matkaa ja mustarastaat lauloivat, kun osanottajat tulivat paikalle kuullakseen tunnetun Rakkauden lähetysveljen viestiä rakkaudesta. Hänen sanansa olivat painavia, ja moni osanottaja sai niistä pitkäksi aikaa eväitä elämäänsä.

Veli Andrew puhui ensimmäisessä alustuksessaan siitä, miten uskonto on tunnesuhde eikä siinä ole kysymys älykkyydestä. Jumalan luomistyö on rakkauden teko, vain ihmistä varten tehty. Me kaikki olemme Jumalan tekemiä taideteoksia. Hän loi meidät rakkaudesta ja toivoo, että mekin rakastaisimme häntä vastavuoroisesti, olisimme ikuisesti onnellisia hänen kanssaan. ”Jumala puhuu meille sydämemme hiljaisuudessa”, sanoo Äiti Teresa. Tuota puhetta meidän on kuunneltava. Jumala on mielissään, kun hän näkee meidän tulevan retrettiin ja miten olemme nähneet vaivaa päästäksemme osallistumaan hiljaisuudessa vietettyyn tuokioon hänen seurassaan. Hän tahtoo antaa meille rakkauttaan ja armoaan paljon enemmän kuin me osaamme ottaa sitä vastaan.

Monet ovat sitä mieltä, että he eivät saa riittävästi inhimillistä rakkautta. Ihmisen rakkaus on monimutkaista ja sekavaa, ja rakastettuna oleminen on ongelmallista. Jumala rakastaa meitä ja sitä on toisinaan vaikea uskoa. Sydämen nälkä on suurempi kuin fyysinen nälkä, mutta kun se on täytetty, ihminen voi kestää paremmin fyysisiä kärsimyksiä. Meillä on alku, mutta meillä ei ole loppua. Me emme kuole koskaan. Elämme kuoleman jälkeen rakastavan Jumalan luona. Kun polvistumme ja liitämme kätemme yhteen, kiitämme Jumalaa, joka on kutsunut meidät ikuiseen onneen pyhiensä kanssa. Kun olen heikko enkä jaksa, Jeesus näkee ja tulee luokseni, koska tarvitsen häntä. Jeesus ei aina tee ihmeitä, mutta hän muuttaa olosuhteita, joissa ihmiset toimivat. Hän tekee ihmisistä hengellisempiä ja tietoisempia. Kun ihminen kärsii eikä tuhoudu kärsimyksensä vuoksi, hän vahvistuu. Hän saattaa myös huomata, että oman kärsimyksen kautta voi ymmärtää paremmin toisten kärsimystä. Jumalan rakkauden ihme toimii heikkoudessamme.

Ihminen pystyi ristiinnaulitsemaan puhtaan ja viattoman rakkauden. Hänen sydämessään on paljon kauheita asioita ja hän voi alkaa vihata Jumalaa. Veli Andrewin mielestä ennemmin voisi vihata ihmisenä olemista, siihen liittyvää itsekkyyttä ja pahuutta. Lähestyessämme krusifiksia tiedämme, miten paljon Jumala rakasti meitä. Maria rakasti Jeesusta. Hän otti ruumiin alas ristiltä ja toimitti sen hautaan. Rakkauskertomus ei lopu perjantaina, vaan jatkuu pääsiäisyön ylösnousemuksessa. Meillä kaikilla on oma kärsimyksemme, joka ei katoa pääsiäisyön kuolleista nousemisessa. Me tiedämme, että risti ei ole kaiken loppu. Jeesus vie meidät kärsimyksen kautta uuteen elämään. Surustaan ja ongelmistaan ei pääse eroon yksin. Jeesus ja ylösnousemus ovat totta, ne ovat meidän. Veli Andrew kehottaa rukoilemaan, että pääsiäislahja olisi toivo Jeesuksen ylösnousemuksesta itse kussakin ja että uusi elämä ja rakkaus loistaisivat meissä ja loisivat valoa myös ulkopuolellemme.

Elämän viime vaihe

Vuonna 2000 veli Andrew oli lähdössä Filippiineille niin pian kuin hänen Sydneyssä ohjaamansa retretti päättyisi. Hän kuitenkin sairastui retretin loppuvaiheessa, mutta jaksoi viedä tehtävänsä päätökseen. Melbournessa hän meni lääkärin tutkimukseen, jossa selvisi, että hän sairasti nopeasti etenevää vatsasyöpää. Veli Andrew halusi mennä Fitzroyssa Victoriassa toimivien rakkauden lähetyssisarten luo, joilta hän saisi tarvitsemaansa hoivaa. Hän ilmoitti sisarille tulleensa kotiin ja asettui pieneen vaatimattomaan huoneeseen, jonka yhdellä seinällä oli äiti Teresan kuva ja toisella tabernaakkeli ja suuri Pyhän Sydämen kuva. Veli Andrew kärsi kovista kivuista, joihin hän sai injektiona kipulääkettä. Joku sisarista oli aina hänen luonaan. Viimeisenä iltanaan hän pyysi avaamaan tabernaakkelin, jossa oli yhteisissä retreteissä ja rukouspäivinä käytetty monstranssi.

Aamuyöllä valvojien vuoro vaihtui, mutta edelliset valvojat eivät vielä olleet ennättäneet vuoteisiinsa, kun heidät kello viisi aamulla kutsuttiin takaisin, sillä veli Andrewin voinnissa näytti tapahtuneen käänne huonompaan. Sisaret olivat läsnä kun hän kuoli rauhallisesti. Tuolloin oli lokakuun 4. päivä. Sisaret polvistuivat hänen vuoteensa ympärille jättämään jäähyväisiä ja rukoilemaan ruusukkoa ja Marian litaniaa.

Elina Grönlund

Lähteitä:

Brother Andrew MC 1987. *What I Met Along the Way.* Darton, Longman and Todd. London
https://atributetoaustralianchristians.wordpress.com
https://sfa.franciscan.org.au
www.mothertheresa.org/

Kirjallisuus

Uutta katolista kirjallisuutta suomeksi

KATT:in syksyn kirjauutuuksia

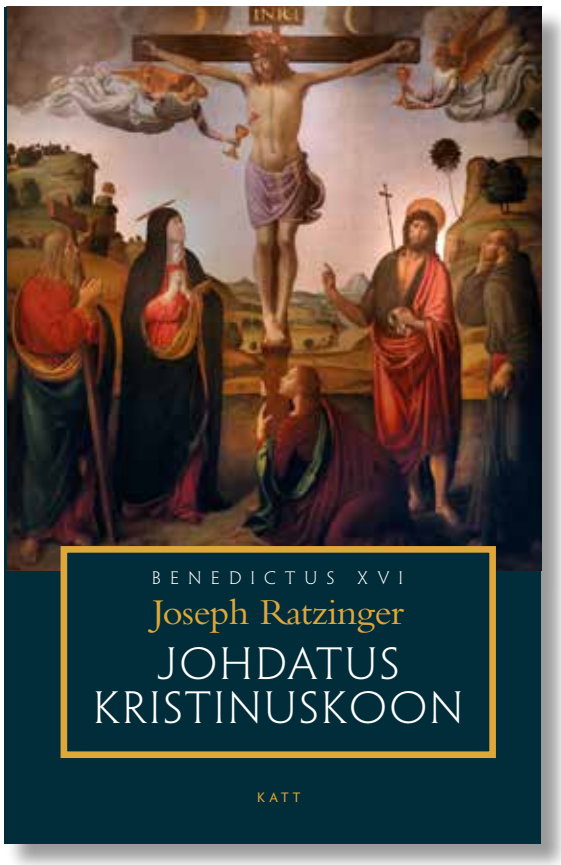

Joseph Ratzinger: Johdatus kristinuskoon

(Suom. Katri Tenhunen)

Joseph Ratzinger julkaisi "Johdatuksen kristinuskoon" vuonna 1968. Kirja käsittelee kristinuskon perusteita Apostolisen uskontunnustuksen kautta modernilla, syvällisen raamatullisella ja historianteologisella tavalla. Teos sai nopeasti suuren suosion ja siitä otettiin jatkuvasti uusia painoksia.

Vuonna 2000 kardinaali Ratzinger kirjoitti kirjaan uuden johdannon. Hän viittasi yli kolmenkymmenen vuoden aikana maailmassa ja kirkossa tapahtuneisiin suurin muutoksiin, mutta samalla totesi sisällön olevan pysyvästi ajankohtainen: "Uskon, että en erehtynyt perussuunnassa, kun asetin keskipisteeksi kysymyksen Jumalasta ja kysymyksen Kristuksesta. Se johtaa 'narratiiviseen kristologiaan' ja osoittaa uskon paikan kirkossa… Siksi rohkenen asettaa kirjan nykyäänkin vielä kerran lukijoiden käsiin."

Viisikymmentä vuotta sitten syntynyt klassikko julkaistaan nyt ensimmäistä kertaa suomeksi.

• *Sid. 356 s. Hinta 30,–*

Saatavilla myös uusittu Katolisen kirkon opas 2018-2019. *32 s. Hinta á 2,–*

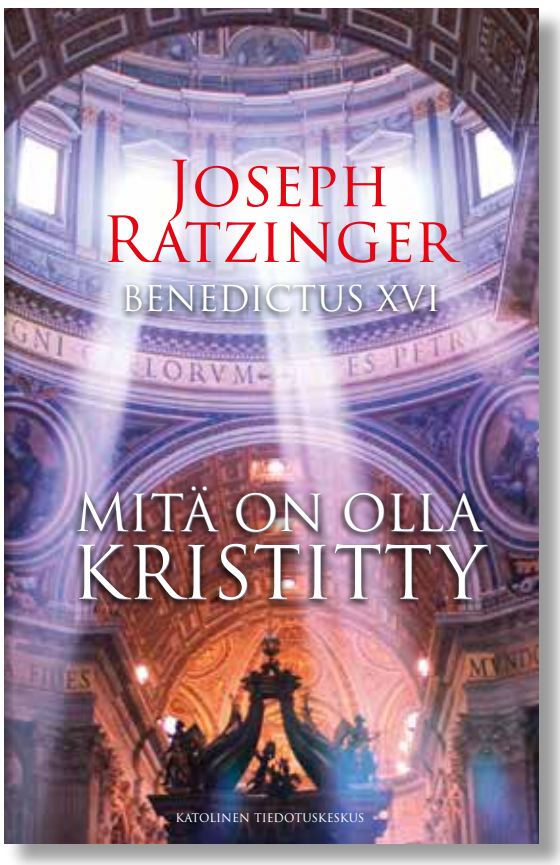

Joseph Ratzinger: Mitä on olla kristitty

(Suom. Jarmo Kiilunen yhdessä Aarre Huhtalan kanssa)

Tähän pieneen kirjaseen on tallennettu kolme saarnaa, jotka Joseph Ratzinger piti katoliselle opiskelijaseurakunnalle Münsterin tuomiokirkossa joulukuun 13.–15. päivinä 1964. Saarnoissa pyrittiin julistuksen kielellä asettamaan tuoreesti kysymys kristinuskosta tämän päivän maailmassa ja antamaan kysymykseen vastaus. Saarnojen saama vastakaiku rohkaisi niiden julkaisemiseen. ”Toivon, että saarnani voisivat juuri vaatimattomassa epäkirjallisessa muodossaan olla omalla tavallaan auttamassa sitä julistuksen ja uskon uudistumista, jota perusteitaan myöten muuttuneessa maailmassa kipeästi kaipaamme.”

• *Sid. 118 s. Hinta 18,–*

Myöhemmin syksyllä ilmestyy vielä kolmas Ratzinger-suomennos: Liturgian henki.

Kirjat saatavilla verkkokaupasta www.katolinenkirjakauppa.net sekä KATT:in toimistolta ja osastolta Helsingin kirjamessuilta.

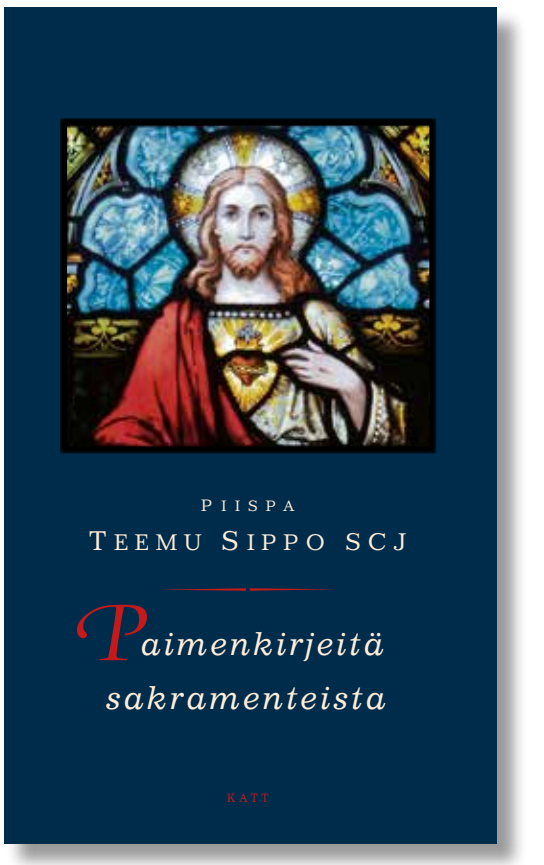

Piispa Teemu Sippo SCJ: Paimenkirjeitä sakramenteista

Sakramentit kertovat sanoin ja merkein Jumalan hyvyydestä ja rakkaudesta ihmistä kohtaan. Niissä kohtaamme Kristuksen, Jumalan, joka tulee luoksemme armollaan elävöittäen, ilahduttaen, vahvistaen, raviten, anteeksiantaen, parantaen, tarjoten meille rakkauttaan ja ystävyyttään.

Helsingin katolisen hiippakunnan piispa Teemu Sippo SCJ kirjoitti tämän kirjan paimenkirjeet alun perin paastonaikana luettaviksi. Tekstit ovat mietiskelyjä, jotka kutsuvat uskovia tulemaan Kristuksen luo ja ammentamaan hänestä, ikuisen elämän lähteestä.

• *Nid. 68 s. Hinta 16,–*

Raimo Goyarrola: Ihmiselämä äidin kohdussa

Yleisvikaari, TT, lääket. lis. Raimo Goyarrolan kirjan aiheena ovat ihmiselämän alku ja kehitys, oikeus elämään, sekä äidin että lapsen elämän puolustaminen, abortti ja siihen liittyvät vakavat lääketieteelliset ja eettiset kysymykset. Jokainen ihminen on yhtä arvokas ja häntä on ehdottomasti kunnioitettava ja suojeltava. Äidin elämä on yhtä arvokas kuin syntyvän lapsen.

Ilmestyy syksyllä.

Opinion

Språkregimen och subkulturer i katolska kyrkan i Finland

Den katolska kyrkan i Finland är mångkulturell bestående av församlingsmedlemmar från flera tiotal länder. En betydande andel, eller majoriteten, av de ca 15 000 registrerade katolikerna i Finland har invandrarbakgrund. På 1900-talet emigrerade många katolska européer, i synnerhet polacker och tyskar samt sydamerikanare till Finland. Under 2000-talet har invandringen varit mera omfattande och differentierad med betydande katolsk invandring från Asien (i synnerhet från Filippinerna och Vietnam) samt från många länder i Afrika (med nigerianer kanske representerande den största gruppen). Det finns också idag katolsk invandring från Latinamerika och andra spansktalande länder.

Denna kulturella rikedom har givetvis utgjort en betydande utmaning för vår kyrkliga hierarki. Hur kan man tillfredsställa denna mångfacetterade och internationella församling religiöst? Hur kan man göra tron förståelig för alla d.v.s. mässan och sakramenten. Enligt den kanoniska lagen kan mässa firas på latin eller ett annat av den kyrkliga hierarkin godkänt språk (can. 928). Enligt Katolska kyrkans katekes (1204) skall liturgin anpassas till kulturen i olika länder och områden så att tron bättre kan förmedlas till de troende och att alla kan leva sin tro. Den heliga liturgin borde stärka ens tro, inte försvaga eller förvränga den.

I dag firas den katolska mässan i Finland åtminstone enligt tre olika liturgiska traditioner; den latinska och i mycket mindre grad den arameiska och den bysantiska/ukrainska/unierade. I den katolska kyrkan i Finland finns även ett antal kyrkliga rörelser bl.a. Opus Dei och den Neokatekumenala vandringen som har båda sitt ursprung i Spanien. Vardera rörelse verkar i hela landet. Neokatekumenala vandringens präster, som verkar som kyrkoherdar i tre församlingar, följer ”vägen” d.v.s. de arbetar med sina familjecentrerade grupper och har sina egna sammankomster.

Kyrkan i Finland omfattar åtta församlingar och har över 30 präster med ursprung i olika kontinent och länder bl.a. Italien, Tyskland, Spanien, Polen, Vietnam, Kamerun, Rwanda, Filippinerna, Myanmar och Finland. De representerar olika nationella katolska traditioner och kulturer och sätt att fira mässan. Deras värdegrund varierar och har också olika kulturrelaterade nyanser.

I Finland firas mässan i huvudsak på sju olika språk med finska och engelska som de dominerande. En relativt stark position har även polskan och vietnamesiskan.

Tabell: *Procentuell språklig fördelning av mässor i den Katolska kyrkan i Finland under perioden 11.8.–16.9.2018 (Fides 8, 10.8.2018)*

Finska	67.0
Engelska	19.0
Vietnamesiska	04.5
Polska	04.0
Tagalog	02.3
Latin	01.3
Svenska	00.4

Fördelningen kan anses vara representativ också för hela kalenderåret. Slutsiffran i den ovanstående tabellen är 100,3 % inte 100.0 % pga. räknesättet och smärre avrundningar. Statistiken omfattar även mässorna som hålls i diasporan.

De så kallade ”svenska” mässorna på Åland hålls i praktiken alltid på tagalog och engelska, vilket höjer dessa språks procentuella andel en aning. Informationen i bl.a. Fides ger därför en förvrängd bild av antalet svenskspråkiga mässor som hålls i vårt land.

Ur tabellen kan man läsa att de finskspråkiga mässorna dominerar. Detta är naturligt i och med att finskan är landets majoritetsspråk och det ledande officiella språket i kyrkan och vårt land. Engelskan är också betydande med tanke på att många nya medlemmar i kyrkan kanske inte behärskar finska utan får nöja sig med engelska. I Finland finns inte präster vars modersmål är engelska. Sålunda arbetar alla i den katolska kyrkan i Finland verkande på ett för dem främmande språk som kan försvaga förståelsen och eventuellt ge upphov till missförstånd i religiösa och teologiska frågor. Även bikten kan påverkas av svag kunskap i engelska och för många även i finska. Få katolska präster i Finland har en fullständig finska, mångas finska är i det bästa behjälplig. Min erfarenhet är att man ibland inte överhuvudtaget förstår vad prästen i biktstolen talar om. Man måste fråga vad som menas. En djupgående diskussion om syndernas och botets natur kan man i många fall glömma.

Det som står ut är svenskans synnerligen svaga ställning. Av kyrkans registrerade medlemmar är ca 5 % svenskspråkiga och i Helsingfors församlingar över 10 %. I Sankt Henriks församling i Helsingfors har ca 12 % svenska som modersmål. Trots detta hålls det i den katolska kyrkan i Finland endast två mässor i månaden på svenska, en i Sankta Maria och en i Sankt Henrik. De enda svenska mässorna hålls således endast i Helsingfors. Man kan fråga sig vad detta beror på trots att stiftets officiella språk är både finska och svenska.

Statistiskt är situationen en anomali. De svenskspråkiga katolikerna i vårt stift står för 5 % av medlemmarna, men endast 0.4 % av mässorna hålls på deras eget modersmål. Det är givetvis en fråga om jämställdhet och rättvisa, men också förmedlande av den sanna katolska tron till alla.

De två svenskspråkiga mässorna på svenska i Helsingfors lägger inte grunden för en svenskspråkig kyrklig gemenskap. Man har kanske inte möjlighet att komma till mässan just då den hålls. Sålunda kan man missa mässan på svenska för flera veckor framöver. Detta leder till splittring och t.o.m. i vissa fall till bitterhet och frustrationer. Man blir helt enkelt nonchalant för den nuvarande språkregimen och godtar det som erbjuds. En mässa på ett språk som man kanske inte förstår kan leda till passivitet. De äldre går till mässan av vana, men för unga svenskspråkiga katoliker betyder mässan på ett ”främmande” språk och därigenom kyrkan allt mindre. Man söker sig kanske till en annan kristen kyrka eller uteblir från kyrkans gemensamma liv och traditioner. Många vet kanske inte överhuvudtaget längre vad det innebär att vara katolik. Detta är en utveckling som förstärks.

Många katolska invandrargrupper har fått sina ”egna ” präster, vilka ofta härstammar från deras ursprungsland, som sköter om deras religiösa behov. Detta gäller bl.a. polacker, afrikanare, filippinare, vietnameser och andra. Ingen svenskspråkig katolsk präst sköter om de svenskspråkiga katolikerna. Också en anomali i vår kyrka.

Frågan om ett mångkulturellt stift har lösts i många länder på andra sätt än att köra ner ett språk på nya språkens bekostnad. Det vanliga har varit att man koncentrerar de främmande språken till en viss kyrka under vissa tider medan man i de ”stora” centrala kyrkorna håller mässorna på landets språk.

Mångfalden av språk och allt mer dominerande rörelser kan leda till splittring och frustration. Detta skapar risk för subkulturer och olika värdegemenskaper. Den egna subgruppen blir dominerande och kör sin egen frälsningsrace. Det kan uppkomma olika slag av ”helighet” som kan omfatta intolerans och exkludering. Detta är en utveckling som inte bör främjas i katolska kyrkan i Finland.

Den katolska undervisningen för fullvuxna sker huvudsakligen på finska och kanske delvis på engelska. Sakramenten får man på samma språk. Det är synd att på det svenskspråkiga kustområdet i Österbotten och på enspråkiga Åland ingen mässa hålls på svenska, det samma gäller språken för firandet av sakramenten.

Det är också fråga om image. Den katolska kyrkan i Finland kan anses som en kyrka var de svenskspråkiga församlingsmedlemmarnas existens inte beaktas och deras språkliga intressen blir s.a.s. ”genomskinliga”. Men kanske man bara vill ha nya församlingsmedlemmar som är enspråkigt finska eller invandare som inte vet bättre. Kyrkan håller på att utvecklas i en exkluderande riktning.

Jan-Peter Paul

Mennyttä aikaa muistellen – Rauni Vornanen kertoo

Yhdeksänkymmentä vuotta ihmisen elämässä on pitkä aika, ja siihen mahtuu monenlaisia tapahtumia ja monenlaisia ihmisiä. Rauni Vornanen, toimittaja, syntyperäinen katolilainen ja Henrikin seurakunnan ainaisjäsen, päätti panna muistelmiaan paperille. Tuloksena oli omakustannekirja ***Paperikengistä painopaperiin – Muistikuvia pitkältä taipaleelta***. Rauni aloittaa kertomalla suvustaan. Hänen äidinisänsä oli kotoisin Belgiasta, tuli Suomeen ja meni täällä naimisiin. Hän työskenteli Hämeenlinnassa Wetterhofilla kutomotekniikan asiantuntijana – ja oli katolilainen, kuten niin monet Keski-Euroopasta tänne saapuneet ammattimiehet. Sukua löytyy tänään mm. Ranskasta ja Saksasta. Isän puolen suku taas oli kotoisin Raja-Karjalasta.

Mielenkiintoisimman osion muodostavat tietysti Raunin muistelut elämänsä varrella tapaamista ihmisistä; meitä katolilaisia eniten kiinnostavat katolilaiset sekä katoliset yhdistykset ja yhteydet. Niistä olisi halunnut lukea enemmänkin. Rauni oli alusta asti mukana Academicum Catholicumissa, Juventus Catholican innokas jäsen, mukana aloittamassa pyhiinvaelluksia Köyliön Kirkkokarille... Hän aloitti katolisen opintiensä sisarten koulussa, josta hänellä on runsaasti muistikuvia ja jossa hän solmi elinikäisiä ystävyyssuhteita. Monet ystävistä ovat tuttuja nimiä vanhoille katolilaisille, uusille ne avaavat näköaloja taaksepäin.

Suuri kirjo Suomen lehtimaailman ihmisiä ja muitakin kulttuurivaikuttajia kulkee kirjan sivuilla, löysinpä sieltä ihmeekseni myös oman serkkuni Seppo Kosken. On mielenkiintoista seurata Raunin monia yhteyksiä lehtimaailmassa ja hänen monia matkojaan eri puolille maailmaa. Matkojen tuloksena hän kirjoitti useita kulttuurikirjoja ja oppaita mm. Kreikasta, jonka kulttuuri vei hänet mukanaan, sekä myöhemmistä rakkauksista Turkista ja Intiasta. Olisi toivonut kirjassa olevan listan näistä kirjoista, sillä niitä löytää vielä antikvariaateista. Erittäin suurta huolta Rauni on pitänyt suomen kielen oikeasta käytöstä ja kirjoittanut siitä myös oppaita. Siksi onkin harmillista, että kirjaan on lipsahtanut painovirheitä. Ne eivät kuitenkaan häiritse liian paljon lukemista, vaikka henkilöiden runsaus saakin välillä perääntymään muutaman sivun "kukas hän taas olikaan"- tunnelmissa.

Pienet terävät huomautukset ryydittävät kirjaa mukavasti ja lisäävät väriä välillä lyhyisiinkin henkilökuviin. Sekä kirjan alussa että lopussa on Raunin suomentama Konstantínos Kaváfisin runo – kirja kannattaa lukea jo niiden takia. Kaváfis on ollut Raunille tärkeä monen muun kreikkalaisen runoilijan lisäksi, joiden teksteihin hän on tutustunut pääasiassa laulujen ansiosta. Runoilijoiden tekstejä sävellettiin ja niitä arvostettiin. Raunin kiinnostus kreikkalaisiin tansseihin poiki useita kirjoja. Hän kuuluu Suomi-Kreikka-yhdistykseen ja ilahdutti eräässä karnevaalijuhlassa opettamalla kreikkalaisia tansseja, oppilaana mm. silloinen piispa Paul Verschuren.

Tuula Luoma OP

Ilmoitukset

INVITATION TO A PONTIFICAL HIGH MASS

Dear Sir/Madam,
The African Catholic Chaplaincy of the Diocese of Helsinki cordially invites you to a Pontifical High Mass by the Most Reverend Jude Thaddeus Okolo, the Apostolic Nuncio to Ireland and Titular Archbishop of Novica, in collaboration with Msgr. Teemu Sippo SCJ, Bishop of the Catholic Diocese of Helsinki.

28 October 201 at 12:45pm. *Venue:* **St. Mary's Church (Mäntytie 2) in Helsinki.**

Welcome!

KUTSU PONTIFIKAALIMESSUUN

Hyvä vastaanottaja,
Helsingin hiippakunnan afrikkalaisten katolilaisten pastoraalityön yhteisö kutsuu teidät pontifikaalimessuun, jonka viettää Novican titulaariarkkipiispa Jude Thaddeus Okolo, apostolinen nuntius Irlannissa, yhdessä Helsingin katolisen piispan, monsignore Teemu Sipon SCJ kanssa.

28.10.2018 klo 12.45. *Paikka:* **Pyhän Marian kirkko, Mäntytie 2, Helsinki.**

Tervetuloa!

Rev. Fr. Leonard Wobilla Shwei
The Chaplain
African Catholic Chaplaincy in Finland

Msgr. Teemu Sippo S.C.I.
Bishop of Helsinki

STUDIUMIN SYKSY 2018

Pyhän Lisieux'n Teresan ja hänen vanhempiensa reliikit Suomessa 25.–29.10.2018

19.10. Toht. Georges Kazanin alustus "New from Old: the scientific study of relics in the 21st century" Studium Catholicumissa klo 19.00 (englanniksi)
25.10. reliikit saapuvat Ouluun: klo 19.00 messu
26.10. Lehtori Heidi Tuorila-Kahanpään alustus "An Easy Way to Become a Saint: The Life and Message of St. Thérèse of Lisieux" Studium Catholicumissa klo 19.00 (englanniksi)
27.10. reliikit saapuvat Turkuun klo 8.00; klo 18.00 messu
28.10. reliikit saapuvat Pyhän Henrikin katedraaliin, klo 9.30 messu ja kulkue, klo 11.00 piispanmessu
29.10. reliikit saapuvat Espoon karmeliittaluostariin; klo 9.00 messu.

The Autumn 2018 programme of the Welcoming Team

For new and old members of the Catholic Church and everyone else interested! Presentations (in English and Finnish) on different activities. The dates and activities for the Autumn gatherings:

14.10. The Catholic Church in India
11.11. The Catholic Church in Cameroon
9.12. Pre-Christmas party

Studium Catholicum
Ritarikatu 3A, 00170 HELSINKI
www.studium.fi

3-Day Advent Retreat

November 23rd–25th, 2018 at
the Studium Catholicum: "Therefore glorify God in your body" (1 Cor 6:20).
A retreat on the theology of the body in the light of Advent with Sr. Sofie, OP

- Friday, November 23rd at 17.30–21.00
- Saturday, November 24th at 10.30–17.00
- Sunday, November 25th at 10.30–15.00

Places are limited. The fee is 25 eur. The deadline for registration and payment is November 7th. Please pay to the Studium Catholicum Nordea FI40 2001 2001 0002 81 and inform lucia.indren@studium.fi or 040 4145861

Studium Culture Night

Kynttiläilta Studiumilla perjantaina 2.11.2018 klo 17.00–21.30.
Tervetuloa kuulemaan kynttilöiden merkityksestä ja käytöstä liturgiassa vanhalta ajalta meidän päiviimme. Ja opi tekemään koristekynttilöitä kierrätysmateriaaleista ja kynttilänpätkistä. Lisätietoja ja ilmoittautumiset 19.10.2018 mennessä lucia.indren@studium.fi tai 040-4145861 (Huom! Paikkoja rajoitetusti)

Studium Candle Night Friday 2nd November 2018 from 5:00 pm to 21:30 pm. Welcome to hear about the meaning and use of candles in liturgy, from ancient times to our days. Learn to make new candles from recycled material, from remains of old candles. Information and registration by October 19th 2018. lucia.indren@studium.fi or 040-4145861 (Note! Places are limited)

Akvinolaisen lukupiiri Studium Catholicumissa

Veli Gabrielin OP johtama lukupiiri tutustuu Tuomas Akvinolaiseen Summa Theologiaen pohjalta Studium Catholicumissa kerran kuukaudessa maanantai-iltana.
Tervetuloa! Maanantait 22.10, 19.11, 10.12 klo 18.30–20.00

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, *Contact*: Markus Mäkelä 044-5021206.

Uutuudet ja klassikot – kauppasi netistä

katolinenkirjakauppa.net

Raamattupiiri – Uutta toimintaa Henrikin srk:ssa!

- Olemme jo aloittaneet Paavalin kirjeistä. Sen jälkeen muut kirjat omalla vuorollaan: Mooseksen kirjat ja Joosuan kirja, historialliset kirjat, profeetat, viisauden kirjallisuus, deuterokanoniset kirjat, evankeliumit & Apostolien teot, Paavalin kirjeet & katoliset kirjeet, Ilmestyskirja.
- Kokoonnumme 2x kuussa keskiviikkona, klo 16.30–17.45 Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa
- Hengellisenä johtajana isä Tri Nguyen
- Kaikki ovat tervetulleita!

Seuraavat kokoontumiset syksyllä:
• ke 17.10. • ke 7.11. • ke 21.11.
• ke 5.12. • ke 19.12.

ACADEMICUM CATHOLICUMIN SYKSYN 2018 LUENNOT

ACADEMICUM CATHOLICUMS FÖRELÄSNINGAR HÖSTEN 2018

TO 11.10. **Professori Jaakko Frösén**
Pyhän Katariina Aleksandrialaisen luostari

TO 15.11. **Isä Tuomas Nyyssölä**
Mitä Jumalasta voi tietää järjellä? Ajatuksia Aristoteleelta.

TO 13.12. **TM Joona Korteniemi**
Lestadiolaisesta katolilaiseksi

KAIKILLE AVOIMET JA ILMAISET LUENNOT PIDETÄÄN STUDIUM CATHOLICUMIN TILOISSA (RITARIKATU 3 A, 3. KRS) TORSTAISIN KLO 19. OVET AVAUTUVAT KLO 18.30 JA LUENTOJEN JÄLKEEN ON PIENI KAHVITARJOILU. LÄMPIMÄSTI TERVETULOA!

FÖRELÄSNINGARNA HÅLLS PÅ STUDIUM CATHOLICUM (RIDDAREGATAN 3 A, 3. VÅN.), PÅ TORSDAGSKVÄLLAR KL 19. DÖRRARNA ÖPPNAS KLO 18.30. DE KOSTNADSFRIA FORELÄSNINGARNA ÄR ÖPPNA FÖR ALLA INTRESSERADE OCH EFTERÅT BJUDS DET PÅ KAFFE. VARMT VÄLKOMNA!

www.academicumcatholicum.blogspot.com

Förstakommunionsundervisning

på svenska hösten 2018 och våren 2019

Undervisning på svenska för barn som kan tänkas gå till första kommunion våren 2019 ordnas gemensamt i S:t Henriks och S:ta Maria församlingar under läsåret 2018–19. Lärare är Sara Torvalds (sara.torvalds@sarax.com och 050-5424632).

Eleverna deltar i fem undervisningsgånger, två under höstterminen och tre under vårterminen. Samtliga fem gånger är obligatoriska.

Programmet

Varje gång börjar undervisningen kl. 11.00 (vi träffas i församlingssalen, i S:t Henrik ligger ingång till vänster om katedralen och i S:ta Maria går man ner för trapporna till höger om ingången till kyrkan). I samband med undervisningen deltar vi i svenska mässan (kl. 11.30 i S:ta Maria och 12.30 i S:t Henrik). Undervisningen avslutas kl. 14.

1. Söndag 7 okt. 2018 kl. 11:00–14:00 i S:ta Maria (mässa på svenska kl. 11.30)
2. Söndag 18 nov. 2018 kl. 11:00–14:00 i S:t Henrik (mässa på svenska kl. 12.30)
3. Söndag 20 jan. 2019 kl. 11:00–14:00 i S:t Henrik (mässa på svenska kl. 12.30)
4. Söndag 17 mars 2019 kl.11:00–14:00 i S:t Henrik (mässa på svenska kl. 12.30)
5. Söndag 7 apr. 2019 kl. 11.00–14:00 i S:ta Maria (mässa på svenska kl. 11.30)

Johdantokurssi 2018-2019 Helsingissä

Pyhän Henrikin kirkon seurakuntasalissa klo 18.30–

USKONTUNNUSTUS

15.10.2018 Kirkko (*isä Manuel Prado*) (KKK 206-259; KOM 69-86; *Lumen Gentium*)
29.10.2018 Raamattu, traditio ja opetusvirka (*piispa Teemu Sippo SCJ*) (KKK 34-51)

KRISTILLISEN SALAISUUDEN VIETTO

12.11.2018 Kaste (*isä Rafal Czernia SCJ*) (KKK 323-336; KOM 103-105)
26.11.2018 Vahvistuksen sakramentti (*isä Tuomas Nyyssölä*) (KKK 337-343; KOM 106)
10.12.2018 Eukaristia (*isä Tri Nguyen*) (KKK 344-365; KOM 107-112)
7.1.2019 Rippi ja sairaiden voitelu (*isä Ryszard Mis SCJ*) (KKK 367-391; KOM 113-118)
21.1.2019 Avioliitto (*isä Manuel Prado*) (KKK 407-420; KOM 122-125)
4.2.2019 Pappeus (*veli Gabriel Salmela OP*) (KKK 392-405; 119-121; *Presbyterorum Ordinis*)

ELÄMÄ KRISTUKSESSA

18.2.2019 Käskyt I (*isä Marco Pasinato*) (KKK 437-502; KOM 133-151; *Veritatis Splendor*)
4.3.2019 Käskyt II (*isä Oskari Juurikkala*) (KKK 507-547; KOM 153-181)
18.3.2019 Käskyt III (*isä Ryszard Mis SCJ*) (KKK 562-606; KOM 170-186)

RUKOUS KRISTILLISESSÄ ELÄMÄSSÄ

1.4.2019 Kirkkovuosi, rukous ja hartauksia (*isä Federico Spanó*) (KKK 613-687;KOM 187-205)
15.4.2019 Neitsyt Maria ja pyhät (*sisar Barbara USJK*) (*Lumen Gentium*)
29.4.2019 Sääntökunnat ja kongregaatiot (*Tuula Luoma*) (*Perfectae Caritatis*)
13.5.2019 Eläminen kirkon yhteydessä (*Marko Tervaportti*)

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398
Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline).
Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden toinen perjantai.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 13.10.–11.11.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

• La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment.*

13.10. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.45-17.45 adoraatio kirkossa, 18.00 iltamessu
15.10. ma 18.30 johdantokurssi
16.10. ti 14.00 seniorit, 19.00 katekeesi aikuisille
17.10. ke 16.30 raamattupiiri
18.10. to 19.00 katekeesi aikuisille
20.10. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
21.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 16.00 messu arameaksi, 18.00 iltamessu
22.10. ma 18.30 jatkokurssi
23.10. ti 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille
25.10. to 18.00 lectio divina kabinetissa, 19.00 katekeesi aikuisille
27.10. la 9.00 retretti seurakuntalaisille seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
28.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: Jeesuslapsen Teresan ja hänen vanhempiensa reliikit katedraalissa; 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 iltamessu
29.10. ma 18.30 johdantokurssi
30.10. ti 19.00 katekeesi aikuisille
1.11. to 18.00 urkukonsertti kirkossa, 19.00 katekeesi aikuisille
3.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 11.00 messu vainajien puolesta, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
4.11. su kaikkien pyhien juhla: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 aattomessu
5.11. ma 18.00 kirjallisuuspiiri
6.11. ti 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu
7.11. ke 16.30 raamattupiiri
10.11. la 10.00-12.45 ensikommuunio-opetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
11.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.45-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

DIASPORA
Porvoo (ort. kirkko, Tattarinmalmi): 21.10. su 15.00
Tapanila (Veljestentie 6, Helsinki): 14.10., 28.10., 11.11. su 11.15

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

• La 9.30 (tai 11.00, katso ohjelma alla) messu, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 (1. su ruotsi, 2. su perhemessu suomeksi, 3. su vietnami, 4. su perhemessu suomeksi, 5. su saksa), 12.45 messu afrikkalaisille, 14.30 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu. Ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Ke 17.15-17.50 adoraatio ja ainaisen avun Jumalanäidin novena, 18.45 novena englanniksi, pe 17.15-17.50 adoraatio ja Jumalan laupeuden ruusukko, 18.45 ruusukko englanniksi. Kuukauden 1. pe 17.00-18.00 rippitilaisuus, 18.45-24.00 adoraatio Jeesuksen pyhän sydämen kunniaksi. Kuukauden 1. la 9.30 pyhä messu Neitsyt Marian tahrattoman sydämen kunniaksi, messun jälkeen ruusukko. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe, la 16.45–17.05, su 9.30-9.50 ja 17.30–17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma-pe 10.00-14.00.
• *Sat. 9.30 (or 11.00, see programme below) Mass in Finnish, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in Finnish, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass in Finnish, 5th Sun. German), 12.45 Mass for Catholics from Africa, 14.30 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Mass in Finnish. Wed. 18.45 Our Lady of Perpetual Help Novena in English, Fri. 18.45 Rosary in English. 1st Fri. of the month 17.00-18.00 Confessions, 18.45-24.00 Adoration in honor of the Sacred Heart of Jesus. 1st Sat. of the month 9.30 Holy Mass in honor of the Immaculate Heart of Mary, Rosary to follow Mass. Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri., Sat. 16.45-17.05, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open Mon.–Fri. 10.00-14.00.*

14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti, 11.30 perhemessu, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
21.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
28.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
3.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 11.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
4.11. su kaikkien pyhien juhla: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
7.11. ke 8.00 messu suomeksi, 14.00 messu suomeksi ja Maria-klubi, 18.00 messu suomeksi
11.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu, 12.45 messu afrikkalaisille/Mass for Catholics from Africa, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA
Espoo (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): 4.11., 2.**12. su 16.00**
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 27.10., 24.11., 15.12., 26.1., 23.2., 23.3., 27.4., 1.6. la 16.00
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): 13.10., 10.11., 8.12., 12.1., 9.2., 9.3., 13.4., 11.5. la 14.00
Nummi-Pusula (yksityinen kappeli, Sitarlantie 448): 20.10., 3.11., 17.11., 1.12., 15.12. la 16.00, 25.12. ti 10.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

• Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. su: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

12.10. pe 18.00 messu Porissa
13.10. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
20.10. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
21.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
27.10. la 8.00 pyhän Teresan ja tämän vanhempien reliikit kirkossa, 18.00 eukaristia
28.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
3.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.30 messu vainajien puolesta, 12.00 rukoushetki hautausmaalla
4.11. su kaikkien pyhien juhla: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
9.11. pe 18.00 messu Porissa
10.11. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/Mässa på Åland
11.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 13.10. la 9.30

DIASPORA
Ahvenanmaa (ev.lut. kirkko, St.Mårtensgården, Hindersböle): 13.10., 20.10., 10.11. la 10.00
Eurajoki (ev.lut. kirkko, Kukkapolku 2): 14.10., 28.10., 11.11. su 15.00
Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 12.10., 9.11. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 gregoriaaninen messu, ke 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja 18.30 messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, 18.00 Gregorian Mass, Wed. 18.00 Mass, Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' Chapel. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.*

14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
20.10. la katekeesipäivä: 9.00 alkuhartaus, 12.30 perhemessu
21.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti
28.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
3.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.00 messu ja hartaus hautausmaalla
4.11. su kaikkien pyhien juhla: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu 12.00 messu englanniksi/Mass in English
11.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

LAUANTAIKURSSI 20.10., 17.11., 8.12. la 9.00

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu. Ke 17.40 vesper, ti, to ja pe 18.30 adoraatio. La messuaika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Tues., Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
21.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 14.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
27.10. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho
28.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

2.11. pe 18.00 iltamessu, 18.30 adoraatio, 19.00 lectio divina englanniksi/Lectio Divina in English
3.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.30 messu vainajien puolesta, 12.00 messu englanniksi/Mass for the Faithful Departed in English
4.11. su kaikkien pyhien juhla: 10.30 messu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
10.11. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu, 17.00 nuortenilta
11.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 opetus ensikommuuniota varten, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 10.11. la 9.50

DIASPORA
Hämeenlinna (Huom.! ort. kirkko, Erottajakatu 2): su klo 15.00: 4.11., 2.12.
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): klo 16.00: su 14.10., su 25.11., su 9.12., ke 26.12.
Kristiinankaupunki (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): pe klo 18.00: 12.10., 2.11., 7.12.
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): klo 12.00: su 14.10., la 20.10., su 28.10., la 3.11., la 10.11., su 25.11., la 1.12., su 9.12., ke 26.12.
Seinäjoki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): la klo 18.00: 27.10., 24.11., 15.12. Huom.! 19.00
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: la 13.10., la 20.10., su 28.10., la 3.11., la 10.11., la 17.11., la 1.12., la 8.12., ti 25.12. Huom.! 17.00

KOUVOLA

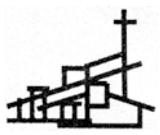

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-5444 110. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu. Ti, ke, to ja pe 18.00 iltamessu. Pe 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities.*

14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 11.00 messu
21.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 18.00 messu
28.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 11.00 messu
4.11. su kaikkien pyhien juhla: 11.00 messu
11.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 11.00 messu

DIASPORA
Hamina: Sopimuksen mukaan seurakuntalaisten kodeissa
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 14.10., 11.11. su 16.00
Lahti (ort. kirkko): klo 15.00: su 28.10., la 3.11., Huom.! ei messua 25.11.
Lappeenranta (Linnoituksen ort. kirkko): 21.10., 18.11. su 12.00

KATEKEESI
Kouvola (seurakuntasali): 24.11. la 11.00
Lahti (ort. kirkon seurakuntasali): 3.11. la 13.00
Kotka (Langinkoskentie 1): 6.11. ti 17.00
Lappeenranta: joka kuukauden kolmantena sunnuntaina ennen messua

Huom! Talkoot Kouvolassa lauantaina 27.10.

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh ja fax 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu, to 17.00 adoraatio ja messu. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.00-18.00, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan. Messuja myös muissa kaupungeissa. (Katso alempana kohta "diaspora".)
• *Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish, Thurs. 17.00 adoration and Mass in Finnish. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.00-18.00, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
21.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
25.10. to pyhän Jeesus-lapsen Teresan ja hänen vanhempiensa reliikit Oulussa, 19.00 messu, läpi yön kestävä vigilia
28.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
3.11. su kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.00 messu, messun jälkeen hartaus hautausmaalla
4.11. su kaikkien pyhien juhla: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
11.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

Diaspora
Kajaani (Kirkkokatu 17): –
Kemi (Lehtokatu 31): 21.10. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 4.11. su 17.00
Raahe (Brahenkatu 12): 28.10. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 14.10., 11.11. su 17.30

KUOPIO

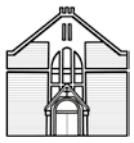

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio. Puh. 044-3657142, 0449744608. Sähköposti joosef@katolinen.fi. Kotisivu joosef.katolinen.fi.

• Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu. Pe 17.30 adoraatio. (Ei adoraatiota juhlapyhinä.) La 19.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika su 10.30-10.50 ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri 17.30 Adoration. (No Adoration on Feast Days.) Sat. 19.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sun. 10.30-10.50 and by appointment.*

14.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 11.00 messu Mikkelissä, 11.00 päämessu
21.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: Huom.! ei messua Joensuussa, Huom.! ei messua Mikkelissä, 11.00 päämessu
28.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, Huom.! ei messua Mikkelissä, 11.00 päämessu
4.11. su kaikkien pyhien juhla: 10.00 messu Joensuussa, Huom! ei messua Mikkelissä, 11.00 päämessu
10.11. la 13.00 messu Savonlinnassa
11.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 11.00 messu Mikkelissä, 11.00 päämessu

DIASPORA
Mikkeli (Lähemäen seurakuntatalo, Paukkulantie 27): 14.10., 11.11. su 11.00
Savonlinna (Pikkukirkko, Olavinkatu 29): 10.11. la 13.00
Joensuu (Kaislakatu 6): joka sunnuntai klo 10.00, Huom.! ei messua 21.10.
Lieksa (Tukipiste, Asema-aukio 2): –

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbinderintie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi. • **Opetusosasto**: Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi. ***Katolinen tiedotuskeskus:*** Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 09-6129470, info@katolinen.fi • **Julkaisuosasto:** katri.tenhunen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaportti@katolinen.fi.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto on avoinna klo 9-17 maanantaista torstaihin ja perjantaisin klo 9-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • **Kirjasto** on avoinna maanantaina, tiistaina, keskiviikona ja perjantaina 13-18, sekä torstaina 9.30-18 • **Messut** maanantaisin (englanniksi) ja perjantaisin (suomeksi) klo 12.00; tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 7.30 • **Holy Mass** at 12.00 on Mondays (in English) and Fridays (in Finnish); at 7.30 a.m. on Tuesdays, Wednesdays and Thursdays (in English). • www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Kaikille avoimet ja ilmaiset luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3A, 3. krs) torstai-iltaisin klo 19.00. Ovet avautuvat klo 18.30, ja luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Sydämellisesti tervetuloa! • Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregaran 3A, 3. vån.), på torsdagskvällar kl 19. Dörrarna öppnas kl 18:30. De kostnadsfria föreläsningarna är öppna för alla intresserade och efteråt bjuds det på kaffe. Varmt välkomna!

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. Kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja ylisisaren äiti M. Bernabé O.Sss:n johdolla. Yhteyshenkilö: Raija Markkula, e-mail: raija.markkula7@gmail.com, puhelin: 040 578 3024

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin and English in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: • **October 23 • November 6 & 20 • December 4 & 18 •** Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2018 – 70. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa. • Syksyn ohjelmaa: • **17.11.** Hiljentymispäivä San Damianon keskuksessa Porlammella. • **11.12.** Suomen keskiajan katolisista piispoista /Johannes Rein. • Kokouksen jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18 • Lisätietoja: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaportti, mtervaportti@gmail.com. Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilkka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilkka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuuhenkilö Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS, gsm 050-3410248, email kahanpaa@ulc.jyu.fi. Postitusosoite Sepeteuksent. 19 B 00760 Helsinki. • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot • Su 21.10. klo 19 pyhän Henrikin seurakuntasalissa esitetään dokumenttielokuva pyhän Jeesus-lapsen Teresan elämästä (kesto 35 min.).

Katolista elämää -jatkokurssi

Henrikin seurakuntasalissa kaikille uusille, tuleville ja vanhoille katolilaisille seuraavina päivinä klo 18.30: • **22.10.** Isä Oskari Juurikkala kertoo Trenton kirkolliskokouksesta: mitä, miksi, mitä seurauksia • **19.11.** Isä Oskari Juurikkala ja Vatikaanin II kirkolliskokous: mitä, miksi, mitä seurauksia. • **17.12.** Isä Tri ja katolinen käsitys taivaasta. • Tarjolla on hengen ravinnon lisäksi myös ruumiin ravintoa kahvin ja pullan muodossa. Tervetuloa!

Kirjallisuuspiiri

kokoontuu Henrikin seurakuntasalissa klo 18 seuraavina päivinä: • **8.10.** Lin Jutang: Punainen portti • **5.11.** Qiu Xiaolong: Punaisen sankarittaren kuolema. • **3.12.** Oman valinnan mukaan joku (tai kaikki) seuraavista runokirjoista: Jadepuu, Suuri tuuli, Syksyn ääni, Virralla. • Kaikki kirjojen ystävät, tervetuloa!

Maallikkodominikaanit – OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686, sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com. Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Maria-klubi

Maria-klubi kokoontuu pyhän Marian kirkkoon messuun klo 14.00 kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona. Sen jälkeen kahvitus srk-salissa ja ohjelma ja seurustelua. • **7.11.** Paavin Baltian vierailun maininkeja, keskustelua. • **5.12.** Ihmeparantumiset – mitä mieltä? Keskustelua. • Tervetuloa uudet ja vanhat!

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Seniorit

Tiistaina **16.10.** messu Pyhän Henrikin katedraalissa kello 14.00 ja sen jälkeen kahvitilaisuus seurakuntasalissa. Tervetuloa.

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas • Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16 • Sihteeri Miira Kuhlberg, gsm 044-3336767, E-mail miira.makela@welho.com.

Teresat kiittävät

Teresa ry piti sääntöjen vaatiman ylimääräisen vuosikokouksen 18.9.2018 ja jäsenet päättivät yksimielisesti lopettaa 65 vuotta jatkuneen yhdistyksen toiminnan.

Haluamme kiittää kaikkia Teresa-yhdistyksen jäseniä, meitä ohjanneita piispoja ja moderaattoreita, meitä tukeneita kannattajajäseniä, toimintaamme osallistuneita seurakuntalaisia sekä myyjäis- ja kirpputoriostajia kaikkien näiden vuosien aikana.

Tulevan syksyn aikana myymme vielä syyskuun kirpputorilta jäljellejääneitä tavaroita mm. laseja, astioita, kirjoja, adresseja yms. Kafe Marian yhteydessä. Seuraava Kafe Maria on 21.10., tervetuloa vielä tekemään löytöjä.

Teresa ry, psta Pirjo Uronen, puheenjohtaja.

Caritas

Naisten ammattikoulutus luo toivoa pakolaisleireillä

Palestiinalaispakolaisten työllistyminen on vaikeaa Libanonissa, ja vielä vaikeampaa, jos olet palestiinalainen nainen. Caritaksen paastokeräysvaroilla vuonna 2018 tuettu ammattikoulutus avaa uusia väyliä naisille rakentaa parempaa tulevaisuutta.

Libanonissa asuvilla palestiinalaisilla ei ole kansalaisuutta missään maassa. Samalla heidän työmahdollisuutensa ovat rajatut, sillä palestiinalaisten pakolaisten työntekoa on rajoitettu monilla erikoisaloilla, kuten sairaanhoidossa. Ilman työsopimuksia palestiinalaiset työntekijät ovat myös alttiita hyväksikäytölle. Libanonin väestöstä jopa yli 10 prosenttia on palestiinalaisia pakolaisia.

Suomen Caritas yhteistyössä Englannin ja Walesin Caritas-järjestö CAFOD:n kanssa tukee naisten ammattikoulutusta Libanonissa. Caritasten tuella pakolaisleireillä toimiva palestiinalainen naistenjärjestö Association Najdeh järjestää koulutusta eri aiheissa, kuten kauneudenhoito, graafinen suunnittelu, markkinointi ja liikkeenjohto. Nyt lähes puolet kursseilta valmistuvista työllistyy kurssin päätyttyä. Koulutukseen kuuluu myös tietouden lisäämistä taloudellisista oikeuksista sekä uraneuvontaa. Naiset hyötyvät myös Najdeh-järjestön muusta työstä, kuten naisiinkohdistuvan väkivallan vastaisesta ohjelmasta sekä Oikeus työhön-kampanjasta.

Osallistujista suurin osa on palestiinalaisia naisia, jotka ovat kotoisin sekä Libanonista että Syyriasta, mutta mukana on myös syyrialaisia ja libanonilaisia naisia sekä muutamia miehiä. Palestiinalaisten pakolaisten tilanne Libanonissa on erityisen vaikea. Heillä ei ole kansalaisoikeuksia eikä monia perusoikeuksia, kuten oikeutta omistaa maata. Palestiinalaisia pakolaisia tukevan YK-järjestön UNRWA:n ylivoimaisesti tärkein tukija Yhdysvallat on päättänyt lopettaa rahoituksen järjestölle. Päätös uhkaa terveydenhuoltoa, koulutusta ja asumisoloja myös leireillä Libanonissa.

Wedadin tarina

33-vuotias Wedad on yksi koulutukseen osallistuvista naisista. Wedad syntyi Libanonissa ja on elänyt siellä koko ikänsä. Kuitenkaan hän ei ole koskaan saanut Libanonin kansalaisuutta. Hänen perheensä polveutuu palestiinalaisista, jotka pakenivat kodeistaan vuoden 1948 Israelin ja arabien välistä sotaa. Palaaminen on mahdotonta, ja nyt sukupolvia myöhemmin he ovat yhä pakolaisia ilman kotimaata. Wedadin aviomies on palestiinalainen, mutta syntyisin Syyriasta. Hän pakeni Libanoniin Syyrian sisällissotaa. He asuvat Burj-al-Barajnehissa, 20 000 ihmisen pakolaisleirillä Beirutista etelään. Leiri on ollut ylikansoitettu varsinkin Syyrian sodan alettua. Romahdusvaarassa olevien rakennusten välissä mutkittelevat kapeat kujat, joiden yllä risteilee hengenvaarallinen sähkökaapelien verkosto. Perheeseen kuuluu myös kolme poikaa ja tytär.

Työttömyysaste leirillä on korkea, ja varsinkin naiset kokevat töiden hakemisen toivottomaksi. Lisäksi perinteet rajoittavat naisten työnkäyntiä kodin ulkopuolella. Puolisen vuotta sitten työnhaku ei ollut päällimmäisenä Wedadin mielessä, hän oli kotiäiti. Mutta hän päätti kuitenkin ilmoittautua kurssille opiskelemaan kauneudenhoitoa ja kampaamista. Hänen kaksi nuorempaa sisartaan ovat myös kurssilla. Wedad kokee oppineensa monia uusia taitoja, kuten kulmakarvojen muotoilua ja kynsienhoitoa. Wedad nauttii kauneudenhoidon opiskelusta. Hän ja sisaret työskentelevät nyt kauneudenhoitajina Wedadin kotoa käsin. Heillä ei ole vielä varaa omaan salonkiin, mutta asiakasmäärä kasvaa jatkuvasti. Wedad on etevä työssään, ja sana kulkee ystävältä ystävälle. Kiirettä riittää varsinkin juhlapäivien aikaan. Yksi hänen pojistaan on vammainen, ja tienatuille rahoilla perhe voi hankkia kunnon hoitoa, sillä aviomiehen tulot eivät yksin riittäneet kaikkeen. Pariskunta päättää nyt yhdessä rahankäytöstä.

Käytännön taitojen ohella Wedad on oppinut naisten oikeuksista. Hän kertoo, että elämä on kirkastunut – samalla hän näyttää esimerkkiä tyttärelleen, joka oppii Wedadin työstä kotona. Jokainen tytär lähisuvussa haluaa nyt olla kauneudenhoitaja ja liittyä perheyritykseen!

Suomen Caritas ry

Caritas-kuulumiset *Nytt-News*

EKUMEENISEN VASTUUVIIKON TEEMANA NAISET JA TYÖ

Vastuuviikon tämän vuoden teemana on naisten oikeus ihmisarvoiseen työhön. Naiset ympäri maailman kohtaavat työhön liittyvää syrjintää ja ennakkoluuloja. Suomessa etenkin maahanmuuttajataustaiset naiset kokevat työllistymisen vaikeana. Ekumeenisen vastuuviikon aikana 21.10.-28.10. järjestetään useita tapahtumia, joissa naisten oikeudet nostetaan esille. Lisää tietoa Vastuuviikon teemasta ja tarkemmat tiedot tapahtumista: www.vastuuviikko.fi

Suomen Caritas on mukana seuraavissa Vastuuviikon tapahtumissa:

Oikeus työhön-tapahtuma 25.10. klo 9-14 Kulttuurikeskus Caisassa

Oikeus työhön -tapahtuman tavoitteena on antaa tietoa työnhakijan oikeuksista ja velvollisuuksista Suomessa. Oikeus työhön -tapahtuma on suunnattu erityisesti aikuisille maahanmuuttajille. Tapahtuman työpajoissa osallistujat voivat muun muassa tutkia omaa elämänkaarta tai tehdä ansioluettelon. Suomen Caritaksella on tapahtumassa oma ständi, josta saa lisää tietoa Caritaksen toiminnasta, kuten juuri alkaneesta Duuni-hankkeesta. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Tuija Samila puh: 0503478243 tai tuija.samila@evl.fi.

Vastuuviikon ekumeeninen kirkkovaellus Helsingissä su 21.10. klo 15-17.30

(suomeksi ja ruotsiksi)

Vaellus alkaa klo 15 Pyhän Kolminaisuuden kirkolta (Unioninkatu 31), josta jatketaan adventtiseurakuntaan ja sen jälkeen Pyhän Henrikin seurakuntaan. Kävely päättyy Johanneksen kirkolle, jossa pidetään loppurukous ja nyyttärit. Jokaisessa kirkossa pidetään n. 15 minuutin mittainen hartaus, jonka jälkeen siirrytään kävellen seuraavaan kirkkoon. Mukaan on tulossa Vastuuviikon lähettiläs, jonka puheen kuulemme vaelluksen aikana.

Kutsu Ekumeenisen Vastuuviikon lähettiläs tilaisuuteesi

Ekumeenisen Vastuuviikon naislähettiläitä voi kutsua koko syksyn ajan seurakuntiin, erilaisten ryhmien tilaisuuksiin sekä kouluihin oppitunneille eri puolilla Suomea. Vastuuviikon lähettiläät ovat maahanmuuttajanaisia, jotka kertovat omista kokemuksistaan lähtömaissaan ja Suomessa liittyen ihmisoikeuksiin. Tämän vuoden teema on: Ihmisarvoinen työ on jokaisen naisen oikeus. Kutsuaksesi lähettiläitä tilaisuuteen, ota yhteyttä Vastuuviikon koordinaattoriin: Anna Hyvärinen, anna.hyvarinen@ekumenia.fi.

TULEVIA TAPAHTUMIA CARITAKSESSA

Marrasmarkkinat lähestyvät!

Caritaksen Marrasmarkkinat järjestetään Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa su 18.11. Lisäksi Pyhän Marian seurakuntasalissa järjestetään su 2.12. Caritaksen adventtimyyjäiset. Otamme vastaan lahjoituksia arpajaisvoitoiksi ja myös vapaaehtoiseksi saa jo ilmoittautua. Ota yhteyttä toimistoomme, jos haluat lahjoittaa tai tulla vapaaehtoiseksi.

Ystävyyden kahvilassa tapahtuu

Ystävyyden kahvila aloitti retkitoiminnan syyskuussa. Ensimmäinen retki suuntautui kansallismuseoon. Retkeläiset pääsivät tutustumaan Suomeen esihistoriallisesta ajasta alkaen läpi monikulttuuristen, vaiherikkaiden aikojen tähän päivän asti. Seuraava retki tehdään lokakuussa kaupunginmuseoon ja silakkamarkkinoille. Jos haluat lisää tietoa retkistä tai ehdottaa retki-ideaa, ota yhteyttä Hanneleen: puh. 040 2566275 sähköposti hannele.liukkonen@caritas.fi

Ystävyyden kahvila jatkaa tapaamisia tuttuun tapaan marraskuussa ja joulukuussa keskiviikkoisin 7.11. ja 12.12. klo 15-17. Tervetuloa mukaan!

Duuni-ryhmä nuorille isille ja äideille starttasi syyskuun lopulla

Caritaksen Duuni-ryhmä auttaa nuoria äitejä ja isiä löytämään omat vahvuudet sekä hakemaan töitä tai opiskelupaikkaa. Ryhmä on tarkoitettu pitkään lasten kanssa kotona olleille nuorille äideille tai isille. Ryhmä tapaa torstaisin klo 10-12 kahden viikon välein Caritaksen toimistolla suomeksi ja englanniksi. Ryhmässä on vielä muutama paikka vapaana. Ilmoittautua voi osoitteessa: www.caritas.fi/Duuni

APUA TAIFUUNIN UHREILLE FILIPPIINEILLÄ

Vuoden tuhoisin supertaifuuni Mangkhut iski 15.9. Filippiinien pohjoisosiin tuhoten kymmeniä tuhansia koteja ja suuren osan viljelysadoista. 13-vuotiaan Joylynin perhe menetti elinkeinonsa, ja Joylyn auttaa nyt perhettään keräämällä ja myymällä paperia.

Voit auttaa Joylynia ja muita taifuunin uhreja lahjoittamalla Suomen Caritaksen keräystilille FI73 8000 1270 1545 04 viitenumerolla 2244 (katastrofikeräys). Lahjoitukset menevät Filippiinien Caritaksen avustustyöhön. Voit myös lahjoittaa verkkomaksulla osoitteessa www.caritas.fi/lahjoita.

Lisätietoja / In English / på svenska:
www.caritas.fi